

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

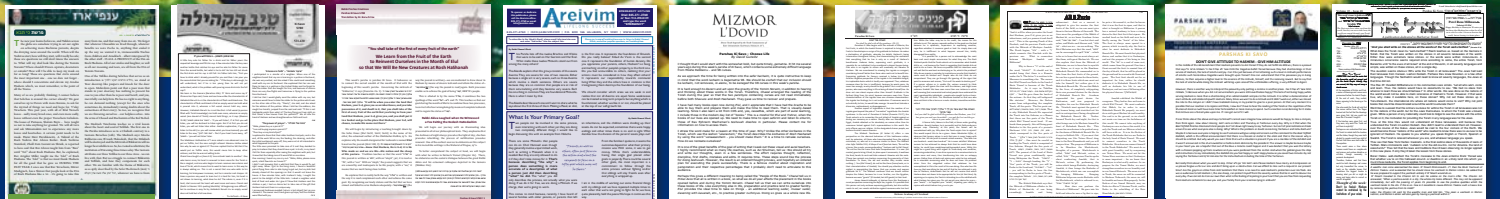
BS"D • Vo. 2 | Issue 49 | No. 98 • MONSEY: Candle Lighting - 7:05 • Shabbos Ends - 8:34 (72 min past shkiah) • September 5, 2020 • 16 Elul, 5780

רס התורה

DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

PARSHAS KI SAVO



ENGLISH
DIVREI TORAH

ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID
PENINIM ON THE TORAH • PARSHA PSHELTEL • RAV BRAZIL • MIGDAL OHR

FOR SPONSORSHIP OPPORTUNITIES
CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

לעילוי נשמת
אריה ישראל בן מרדכי ת.נ.צ.ב.ה.



A COLLECTION OF TORAH THOUGHTS BY

Rabbi Chaim Z. Levitan

ענפי ארז



בס"ד

פרשת כי תבא

VOL. 1 / ISSUE 52 ט"ז אלול תש"פ

The new year looms before us, and Yidden across the globe are somehow trying to set our sights on achieving more Ruchnius pursuits, despite the dizzying news around the world. When will the Yeshivas start, how will they start, will it really be safe; these are questions we still don't know the answers to. What will my shul look like during the Yomim Noraim? Where should I Daven-upstairs, downstairs or outside? How will I be able to keep my mask on for so long? These are questions that circle around the most important one - one we dare not forget - where should I concentrate and elevate my Avodas Hashem which, we must remember, is the point of all the Tzaros.

Many of us are probably thinking; I cannot believe that Selichos is around the corner already! We gear ourselves up to Daven with more Kavana, to ask for the myriad of things we need and hope for, V'ulay Yirachem. This past year, with all of Klal Yisroel's losses - sadly many loved ones, and even more sadly, losses without even the proper Tzeischem Lishalom. The losses of Parnassa, Shalom Bayis - have taught us not to take anything for granted. We will all turn and ask Mimamakim not to experience any more losses and heartaches. A serious point needs to be made. Harav Meir Hershkowitz- A Talmid of the Rosh Yeshiva Rav Ahron Kotler- Rosh Yeshivas Stamford, Zholl Zein Gezunt un Shtark, is reported to have said that Rav Ahron taught him from "Bais" until "Tof" about Rosh Hashana. But, he explained, Rav Avigdor Miller taught me the "Alef" of Rosh Hashana. The "Alef" is that we must thank Hashem for all the good that he gave us DURING THE PAST YEAR. I once saw that Rav Yeruchum, Mirrer Mashgiach, has a Shmuz that people look at the Din of Rosh Hashana like a גנב - it's going to take this

away from me, and that away from me etc. We forget that whatever Chasadim we lived through, whatever benefits we were Zoche to, anything that ended it up the way we wanted it to, immeasurable Nachas from children and Aineklach - albeit interspaced by the other stuff - IS ALL A PRODUCT of the Din on Rosh Hashana. All of our smiles and laughter, as well as all our moaning and tears, are all from the Din of Yomim Noraim.

One of the Tefillos during Selichos that serves as an introduction is כדלים וכרשים דפקנו דלתין, we stand at Your doorstep like paupers and knock for the door to open. Mefarshim point out that a poor man that stands in your doorway has nothing to present his case to you other than he is poor and bereft, and you, mercifully can help him. He has no right to anything, he can demand nothing (except for the ones who sometimes do, immediately raising doubts about the earnestness of their story). So too, we recognize that we are throwing ourselves - our helpless selves- into the arms of Chesed and Rachamim of the Kol Yachol.

The Medrash Tanchuma teaches us a vital lesson about the heart and soul of Tefillah. The first one in the Parsha introduces us to a Chidush contrary to a Gemara Berachos (26b). The Medrash says: Moshe Rabbeinu saw, B'ruach Hakodesh, that the Mikdash will be destroyed and the Mitzvah of Bikkurim will no longer be available to us. So, he created a substitute; the institution of Davening three times a day. The Gemara attributes our three Tefillos to our three Avos - we can live with that. But we struggle to connect Bikkurim and Tefillah, and how they compensate for each other. We are familiar with the theme of Bikkurim, as so aptly described by the Sefer Hachinuch (606) כי הכל הגיע אליו מאת אדון העולם, whatever we have is from

-1-



MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissachor. B"v they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

זכויות רפואה שלמה:
מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה ואברהם יהודה בן שרה רבקה

רם התורה



A COLLECTION OF TORAH THOUGHTS BY

Rabbi Chaim Z. Levitan

ענפי ארז



בס"ד

the Master of the World, and to tell of his Chesed beginning with Yaakov Avinu (reading of the Parsha) through our slavery and salvation from Mitzrayim - praising Hashem from "Alef" through "Taf". After paying tribute to His Chesed, we turn and hopefully request for continued and constant Bracha. Rashi's famous comment on (26:3) ואמרת אליו to say out loud טובה, שאינך כפוי טובה, I am not an ingrate. Bikkurim is the symbol of Yiddishkeit, the Middah that is the true measure of man is HAKARAS HATOV (R' Yisroel Salantar). Moshe worried that Jews would be missing this experience, so he initiated 3 Tefillos. Where does my Beracha come from? Few things can initiate the universal flow of thinking ידי ועוצם ידי, my strength, my prowess, my talents have allowed me these successes than the first time your attempts work well. I remember as a child, walking into a "bodega" in our mixed neighborhood, and seeing a dollar bill scotch-taped to the wall behind the register. His first dollar earned. Your first deal that worked, your first crop that produced, the first time the stock you predicted would make a killing, can lead us down the narrow path (no room for anybody else) of misguided self-adulation. The Torah says, brings Bikkurim, and recognize the real source of your achievement and internalize the message throughout all our triumphs.

There is an expression in Chazal שלו-שהחכמה, you should only ask for something from someone who has the ability to give it to you. They used to say that the method used in Yeshivas Navarduck to instill humility in the Talmidim, was to train them by going into a hardware store and asking for milk. (I recently read a disclaimer from a Navardicker, who said it was only said by the לצנים to make fun of them.) We all need to know that before we bend our heads, knees and humble our hearts as we Daven for Daas, Selicha, Refuah, Beracha, Geulah, Moshiach

and the return to Tzion, we must know who is really in charge of it all – מאת אדון העולם and therefore, I direct my Bakashos to The One Above. So now we know how Bikkurim and Tefillah connect, they both direct our thoughts to the REAL Baal Habayis, in whose Hands EVERYTHING rests. If there is one lesson that the world - as it is today - must teach us: WE ARE NOT IN CHARGE OF ANYTHING. Not our health, our wealth, our safety; everything is Biyad Hashem. May all our Tefillos reach on high, so that all of us knowing לגדל ולחזק לכל, and allow us to see the words of the הפטורה - in a world that's dark וכבוד ה' עליך זרח, speedily, החשך יכסה ארץ וערפל לאומים, to see the חדש חדש.

Waiting among those המצפים לישועה.

בברכת כתיבה וחתימה טובה

איתי דוארבה
חיים טובים ואיתך

-2-



MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulun while rooted in the tents of Yissachor. B"ח they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod.

For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

לזכות רפואה שלמה:
מלכה בת רחל, מיכאל בן שולמית, יעקב משה בן דבורה שירה ואברהם יהודה בן שרה רבקה

רם התורה

YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvot@ramapost.com to secure your ad space.



כבוד
ר. דניאל ד. דהן
סופר ס"ת מוסמך

Rabbi Daniel David Dahan, Sofer Stam
Tel: 646 387 5683. Email: Sofersogood4@gmail.com
Checking, writing, and sale of Sefer Torah, Tefillins,
Mezuzot, and Megillot. ★ SAME DAY SERVICE ★

ROCKLAND TRANSFERS CAR SERVICE



- ♦ Airport car service (departures and arrivals)
- ♦ City to City
- ♦ Per Hour Hire
- ♦ School (out-of-town) Drop-off and Pick-up
- ♦ Reliable and Safe
- ♦ Fixed Rates
- ♦ No Added Fees
- ♦ Credit Cards Accepted

Easy
Booking
Online



Reserve Online

www.RocklandTransfers.com

Call / Text

(845) 288-8888

35+ Years

OF SERVING THE COMMUNITY

- ♦ WILLS & TRUSTS
- ♦ ELDER LAW
- ♦ PROBATE
- ♦ TRUST ADMINISTRATION
- ♦ HALACHIC WILLS
- ♦ TAX PLANNING
- ♦ MEDICAID PLANNING
- ♦ ESTATE PLANNING
- ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
- ♦ ASSET PROTECTION



Emanuel Haas, Esq.



Ari J. Zaltz, Esq.

Haas & Zaltz, LLP

845.425.3900

INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM

365 ROUTE 59 | SUITE 231 | AIRMONT, NY 10952

Contact us for your dream
custom closet



HIPPO CLOSETS

Free Estimates
347.760.3600
HippoClosets@gmail.com

As an independent agency we shop several companies to find
you the right coverage and the right price.

Wise Men Insurance Services

support@wisemeninsurance.com

Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224



**ROSENBLUM
ARCHITECTURE**

TODD ROSENBLUM

rosenblumarchitecture.com

845.364.0337

914.522.6793

todd@adaparch.com

200 East Eckerson Road

Suite 230 E

New City, NY 10956



**CHEVRA L'BITACHON
OF ROCKLAND COUNTY**

Chevra L'Bitachon is a community security
organization which trains and manages
members of the community to become guards
for their own shuls and mosdos as well as
other security related resources.

For more info, please contact us at info@clbrc.org
or call/whatsapp **845.704.1205**
(add us to whatsapp to see our regular security related updates)



**FIRST CLASS
LEASING**

DJ KAEJ

FOR ALL YOUR SIMCHA NEEDS!

347.618.5028

bookings@djkaej.com

ARE YOU LOOKING FOR A
**STRAUSS
CLEANING**

At Strauss Cleaning, we do a
thorough job, making sure that
every inch is spotless. Call us now to
schedule your service.

**Free
Estimate**

Call now at **201-742-3136**

We Specialize in
Commercial Jobs:

- Offices
- Schools
- Shuls
- Retail Stores
- Event Spaces



**JUNKBOYZ
PRESERVATION**



**TELETECH
SECURITY & COMMUNICATIONS**



UNLIMITED ISRAEL™
ON ISRAEL'S MOST RELIABLE NETWORK

P: 845-371-9800



**POMONA
ENTERPRISES CORP.**
Custom Home Builders
845-354-0018

WWW.POMONAENTERPRISES.COM



טיב הקהילה

בס"ד
'יו"לע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מודוהרה "צר" גמליאל רבינוביץ שליט"א

English Edition

Ki Savo

5780

No.

531.430

טיב המערכת

אם שמוע תשמע – If you will listen

A little boy asks his father for a drink and his father pours the requested beverage and fills his cup. A few minutes later the boy sees another bottle that catches his eye and he asks his father for some from the second bottle, but what is he to do? He has still not drunk the first drink and his cup is still full. His father tells him, "First you have to drink what I already poured for you and then I can pour you the second drink that you are asking for..." If the boy is old enough, he will understand, but if he is too young then he will not yet understand, what is the problem with pouring more drink into the full cup?!

We learn in the Gemara (Berachos 40a): 'R' Zeira and some say R' Chinana bar Papa said, Come and see how unlike the characteristic of HaKadosh Baruch Hu is the characteristic of flesh and blood man. The characteristic of flesh and blood is that an empty vessel can hold what is poured into it, whereas a full vessel cannot hold any more. However, HaKadosh Baruch Hu is not like that. A full vessel (a person filled with Torah knowledge) can hold even more, whereas an empty vessel (one devoid of Torah) cannot hold things, as it says (Shemos 15:26) 'ויאמר אם שמוע תשמע' – 'If you will listen', If at first you will listen, you will be destined to listen again. But if at first you do not listen, you will not listen later either. Another explanation, if you will listen to the old (i.e. you will review what you have learned) you will listen to the new, 'ואם יפנה לבבך' – 'But if your heart turns away, לא' 'תשמע' – 'you will not listen' later.

The MaAdanei HaShulchan zt"l once asked a non-observant man to put on Tefillin, but the man outright refused. Moreinu HaRav asked him why he was so against it? The man replied that he felt that if he would put on Tefillin once, this would cause him to keep other mitzvos, and this he was not willing to do.

Chazal have taught us (Avos 4:2) 'one mitzvah leads to another'. One who learns once, his heart is aroused to learn more for the Torah is like a magnet, and one who begins to learn receives more desire and love of Torah, which causes him to want to learn more. In this way he is always adding on. This is not a secret that one who adds to his learning, his brainpower increases, and he is smarter and sharper. At times a person may want to learn but it is hard for him, his heart is not drawn to learning, what does he do? The advice is, even if it is hard, start once and the heart will want more and more. Chazal said (Rashi to Shemos 19:5 quoting Mechilta) 'all beginnings are difficult', but to continue is easy for by HaKadosh Baruch Hu an empty vessel does not hold but a full one does.

- Tiv HaTorah – Ki Savo

טיב ההשגחה

'A lesson in faith' – 'שיעור באמונה'

I participated in a *simcha* of a neighbor. When one of the neighbors heard that my son is learning in a yeshiva in Rechovot, she was very excited, and she asked if she could send something small with my son to Rechovot. She explained that her son was flying to learn in a yeshiva in the United States and he forgot to take the siddur that she bought for him, and because of corona there are very few flights and tomorrow is flying to the yeshiva from Rechovot.

I told her that I would gladly send the siddur with my son, but someone would have to take the siddur to the yeshiva which was on the other side of the city. "Clearly", she said, and she asked for the address of the yeshiva. When I told her the address, she caught her breath, jumped from the seat and said: "If this is not *hashgacha pratit* then what is? The boy flying out lives right on that street a few houses from the yeshiva!!!" We all saw the hand of Hashem and we strengthened our faith and trust.

א.ב.

'The power of prayer' – 'כוחה של תפילה'

"Abba, please buy us a parrot!!!"

"I am not buying anyone a parrot!!!"

"Then buy us any kind of pet?"

I explained to them that their older brothers had pets, and in the end, all the work fell on me, the feeding, the cleaning, and after the initial excitement wore off, they were not at all interested in what happened to the pets.

The little ones promised to take care of it and they decided to pray to Hashem that they should have a pet. In truth, in my heart I felt for them especially after seeing the neighbors with pets, but I knew that the taking care of it would fall on me alone.

One morning I heard my son cry out: "Abba, Abba, please come quick, a bird flew into our house!!!"

I didn't rush knowing that a wild bird that flew in would fly out right away. When I got to the living room, I found a beautiful parrot flying from side to side trying to get out, but my kids had already closed all the openings so that it would not leave the house. A few minutes later, with Hashem's help, I caught the parrot to the delight of the little kids. I asked a neighbor what kind of food and water do I give it? Now that Hashem sent the children a pet, I had no choice but to take care of the gift that Hashem had sent them in a unique way.

I announced *hashavas aveidah* [return a lost object] but no one claimed it. The owner must have given up hope, but the children were filled with joy.

כ.ה.

עבדו את ה' בשמחה Serve Hashem with joy

טיב הפרשה

והיה כי תבוא... ולקחת מראשית כל פרי האדמה (נו:א-ב)

It will be when you enter... you shall take of the first of every fruit of the ground (26:1-2)

It is known that every mention of '*vehaya*' denotes joy [*simcha*], since there is no joy to a farmer like when his crops begin to sprout from the ground and grow. After all his hard work and effort to plow and plant, hoe and weed, after hoping days and nights for both strong and usual rain, for blessed dew, that will grow beautiful shrubs and flowering trees, nice flowers, and dripping and juicy fruit.

After all the waiting with anticipating eyes and heart, to see blessing from his effort until he merits seeing his beautiful fruit. He worked hard so they would grow to glory. This is when he enters his field to delight in what he sees and to rejoice with the completion of his work. The Torah commands that immediately upon seeing the first fruit emerging from its blossom, he designates it for the mitzvah of Bikkurim as Rashi explains, 'A man goes down into his field and sees a fig that has begun to ripen. He wraps a reed-grass around it and says, "This is bikkurim."'

Similarly, when it comes to bringing the bikkurim up to Yerushalayim to our Bais HaMikdash and our Glory, the person is filled with great joy and he adorns his fruit in nice baskets, with song he brings his first fruit to the Kohanim who are in those days, in order to thank and praise HaKadosh Baruch Hu for His abundant kindness and mercy that reached his portion of the land, and for his success in working the ground until he saw blessing from his hard work and effort.

The person forgoes his personal joy of seeing the first growth and the fruit of his labor, and now stands and hands over everything for the Name of Hashem. This giving over is the reason and purpose of this mitzvah in front of everyone, since he gives the first of his efforts to HaKadosh Baruch Hu through his hard work – there is an intrinsic joy to give them to Hashem, for he recognizes that it was Hashem Who gave him the strength to do all this, therefore the mitzvah of bikkurim uses '*vehaya*' an expression of joy.

לקדש את הראשית – To sanctify the first

Even nowadays, times of desolation, and because of our sins those making *oleh regel* and bringing *bikkurim* have been nullified, but the mitzvah of *bikkurim* still exists. As with anything, we must give the first of them to Hashem as the posuk is expounded (Shemos 34:26) 'ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' – 'The earliest of the first fruits of your land you shall bring to the House of Hashem, your G-d', that is, everything first – whether of the day or anything completed should be given for the sake of Hashem to sanctify all of it. This is so the first thought should be for the sake of Heaven, and this will cause sanctity to extend to all his affairs.

This conduct demonstrates that the person is grateful. Immediately upon arising in the morning when he sees that his 248 limbs and 365 sinews are working, he is grateful from the beginning of his day and he sanctifies himself to Torah and Tefillah, similar to the confession that is recited when one brings the *bikkurim* which is thanks from the outset from (26:5) 'ארמי – 'an Aramean would have destroyed my father' to (26:9) '– 'He brought us to this place, and He gave us this land', and Rashi explains, so as not to seem ungrateful.

עבודת ה' בשמחה וטוב לבב

Service of Hashem with gladness and goodness of heart

Amidst the posukim of the *tochacha* that pains the heart of those who hear it, we find a posuk which both hides and reveals the reason for the terrifying punishment of the *tochacha* (28:47) 'תחת אשר לא עבדת' – 'Because you did not serve Hashem, your G-d, with gladness and goodness of heart out of an abundance of everything'. Meaning, the reason for the punishment is for not serving Hashem with gladness and joy of heart, until he is punished and he receives all the words of the rebuke. This is the severity of doing the mitzvos sadly and lazily without elevation of spirit and craving of the heart.

The Arizal famously points out the greatness of serving Hashem with joy which lifts him to high levels until he attains *Ruach HaKodesh*, as his student testified that his lofty levels were only attained through serving Hashem with joy, as brought in the Sefer Chareidim (Introduction): The great joy of a mitzvah, every mitzvah is like a gift sent to you by HaKadosh Baruch Hu and the reward is commensurate with the amount of joy. The Arizal himself revealed that what he attained in that they opened the gates of wisdom and *Ruach HaKodesh* for him was the reward for doing every mitzvah with great joy.

It is also brought down in his *sefer Sha'ar HaMitzvos* (Introduction): The root of everything is when doing a mitzvah, do not think that it is a burden and rush to get it over with, rather, think that you stand to make thousands of golden dinars and you should be glad when you do it with boundless heartfelt joy and great desire as if someone were to give you thousands of golden dinars for doing the mitzvah. This teaches faith in the Creator Yisbarach Who prepares reward according to the amount of joy, true and with inner goodness of heart and so he will receive the Celestial light, and if he constantly does this, then without a doubt he will be given *Ruach HaKodesh*. This applies to keeping all the mitzvos, whether one has a great, strong burning desire when involved in Torah as if standing before the King and serving him with great compassion to find favor in His eyes, to receive greater and higher elevation.

The reason for this is the joy in the service of Hashem that comes to a person of true faith that every word in the Torah is a mitzvah and he believes that every mitzvah causes the building of worlds Above, and through this he comes to joy. We learn from this that one who has no craving and is lax in *avodas Hashem* not because he lacks love of Hashem, rather, he lacks faith. When he believes that everything he does causes satisfaction Above, he will strengthen to serve Hashem out of joy for the mitzvah.

שמחת העניים והנדכים – The joy of the poor and oppressed

At the end of the day when we merit to be glad, we must remember those who do not have – the poor and converts, as it says (26:11) 'ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלקיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר' – 'You shall rejoice with all the goodness that Hashem, your G-d, has given to you and your household, you and the Levi and the convert who is in your midst'. After giving *ma'aser ani* the posuk concludes (26:12) 'כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך ונתתה ללוי לגר' – 'When you finish tithing every tithe of your produce, and you will have given to the Levi, the convert, the orphan, and the widow, and they will have eaten in your gates and will be satisfied'. When he is glad, he will remember to be glad for those who are lacking, then his joy will be complete and true Above and below.



“You shall take of the first of every fruit of the earth” We Learn from the Fruit of the Earth to Reinvent Ourselves in the Month of Elul so that We Will Be New Creatures at Rosh HaShanah

This week's parsha is parshas Ki Savo. It behooves us to connect the sacred avodah of the month of Elul with the beginning of this week's parsha. Concerning the mitzvah of “bikkurim,” it says (Devarim 26. 1): **“וְהָיָה כִּי תָבוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וּיְרִשְׁתָּהּ וּיְשַׁבְּתָּ בָּהּ, וּלְקַחַת מֵרֵאשִׁית כָּל פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תֵּבִיא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ, וּשְׂמַת בְּטָנָא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְשָׁכֵן שָׁמָּה.”** **“It will be when you enter the land that Hashem, your G-d, gives you as an inheritance, and you take possession of it, and dwell in it, that you shall take of the first of every fruit of the earth that you bring in from your land that Hashem, your G-d, gives you, and you shall put it in a basket and go to the place that Hashem, your G-d, will choose, to make His name rest there.”**

We will begin by introducing a teaching brought down by the Sefas Emes (Elul 5632, 5642, 5644) in the name of his elder, the esteemed author of the Chiddushei HaRim, zy”a. He explains why the month designated for teshuvah is named **Elul** based on the passuk (ibid. 100, 3): **“דַּע כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ—know that Hashem, He is G-d; it is He Who made us and we are His—His nation and the sheep of His pasture.** Tradition teaches us that the word **“v'lo”** in this passuk is written as **“וּלֹא”**, with an “aleph”; yet, it is read as **“וְלוֹ”**, with a “vav.” With an “aleph,” the passuk suggests that we are unworthy and inadequate to be His people; with a “vav,” it means that we merit being close to Him.

He explains that in reality both the way **“v'lo”** is written and the way it is read complement each other and achieve the same goal. By recognizing our lowly stature and the fact that we have sinned and failed to serve Hashem adequately--**“וּלֹא אֲנַחְנוּ עֲמוֹ”** (the

way the passuk is written)—we are motivated to draw closer to Hashem by means of sincere teshuvah and attain the status of--**“וְלוֹ אֲנַחְנוּ עֲמוֹ”** (the way the passuk is read) again. Both processes enable us to achieve the goal of being **“עֲמוֹ”**, HKB”H’s people.

This is alluded to by the name **אלול**; it combines the two spellings of the word **“lo”**--**ל”ו** and **ל”א**. This teaches us that our goal during the month of Elul is to combine these two processes, to correct all of our wrongdoings by means of complete teshuvah and to regain the status of **“עֲמוֹ”**.

Rabbi Akiva Laughed when He Witnessed a Fox Exiting the Kodesh HaKodashim

We will begin our journey with an illuminating idea presented in all of our philosophical texts. They emphasize that the darkness of night always precedes the light of day; churban precedes rebuilding; the process of nullification precedes renewal. One of the earliest sources to elaborate on this subject in his incredible writings is the Maharal of Prague, zy”a.

To better comprehend the subject at hand, we will begin with what he writes in Netzach Yisrael (Chapter 26). There, he elaborates on the esoteric dialogue between the great Rabbi Akiva and his esteemed colleagues depicted in the Gemara (Makkos 24a):

“וְכָבֵד הָיָה רַבֵּן גַּמְלִיאֵל וְרַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי עֲקִיבָא מִהִלְכִּין בְּדֶרֶךְ... כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעוּ לַהֲרָה הַבֵּית רָאוּ שׁוּעָלַיִם שֶׁיֵּצֵא מִבֵּית קִדְשֵׁי הַקֹּדֶשִׁים, הִתְחִילוּ הֵן בּוֹכִים וְרַבִּי עֲקִיבָא מִצַּחֵק, אָמְרוּ לוֹ מִפְּנֵי מָה אַתָּה מִצַּחֵק, אָמַר לָהֶם מִפְּנֵי מָה אַתֶּם בּוֹכִים, אָמְרוּ לוֹ מִקְוֵם שְׂכָתוֹב בּוֹ וְהִזָּר הַקֶּרֶב יוֹמָת, וְעַכְשִׁיו שׁוּעָלִים הִלְכוּ בּוֹ וְלֹא נִבְכָּה.”

אמר להן, לכך אני מצחק... באוריה כתיב לכן בגללכם ציון שדה תחרש וגו', בזכריה כתיב עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה, הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה, בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו עקיבא נחמתנו עקיבא נחמתנו".

Once, Rabban Gamliel, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Yehoshua and Rabbi Akiva were traveling on the road . . . When they reached Har HaTzofim, they tore their garments. When they came to Har HaBayis, they saw a fox emerging from Kodesh HaKodashim, and they began to cry; however, Rabbi Akiva smiled. They said to him, "Why are you smiling?" He responded to them, "Why are you crying?" They answered him, "A place about which it is written (Bamidbar 1, 51): 'The non-kohen who comes close shall be put to death,' and now (Eichah 5, 18) 'foxes are walking about there,' should we not cry?"

He said to them, "This is why I am smiling . . . In the prophecy of Uriah, it is written (Michah 3, 12): 'Therefore, because of you, Tziyon will be plowed like a field etc.' In the prophecy of Zechariah, it is written (Zechariah 8, 4): 'Old men and old women will yet sit in the streets of Yerushalayim.' As long as the nevuah of Uriah had not been fulfilled, I feared that the nevuah of Zechariah would not be fulfilled. Now, that the nevuah of Uriah has been fulfilled, it is apparent that the nevuah of Zechariah will be fulfilled." They responded to him in these words, "Akiva, you have consoled us; Akiva, you have consoled us!"

It behooves us to analyze Rabbi Akiva's reactions described above. Why did he laugh and smile upon seeing proof of Zechariah's nevuah related to the future geulah? Without a doubt, the other sages also believed wholeheartedly in the veracity of the prophecies concerning the future geulah. Nevertheless, when confronted with the extent of the churban—witnessing a fox exiting from the Kodesh HaKodashim—they were overcome with grief and cried. So, what possessed Rabbi Akiva to react so differently to the same disturbing sight? Additionally, why did he require seeing the fulfillment of Uriah's nevuah concerning the extent of the churban in order to substantiate that Zechariah's nevuah concerning the geulah would be fulfilled?

The Baby Chick Only Exists after the Egg Is Nullified and Decomposes

To explain the matter, the Maharal teaches us a basic principle. HKB"H created the world such that there is always void and nullification prior to renewal. Furthermore, the degree of renewal relates to the degree of absence and divine concealment. In other words, the greater the absence and void, the greater the renewal will be.

To prove this point, the Maharal cites the Gemara (Temurah 31a). The Gemara discusses the case of a chick that is born from the egg of a "tereifah"—a bird that developed an injury or defect that renders it prohibited for consumption. Now, according to halachah, it is forbidden to eat the egg from a hen that is a "tereifah," just like it is forbidden to eat the hen itself. Hence, it stands to reason that the chick born from that egg would also be forbidden for consumption. Nevertheless, in actuality, according to the Gemara, it is permissible to eat the chick by means of shechitah.

The Gemara explains the logic behind this halachah. The chick does not come into existence until the contents of the egg decay completely. Thus, the chick is formed from an egg that is no longer suitable for consumption and is not encompassed by the prohibited status of the "tereifah." The Maharal explains that the chick cannot come to life until the egg has first been nullified. This principle applies to all things; something cannot be renewed until it has first been nullified. The void and nothingness give rise to the renewal.

The Maharal asserts that HKB"H revealed this phenomenon to us at the beginning of the Torah (Bereishis 1, 1): "בראשית ברא" אלקים את השמים ואת הארץ, והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים, ויאמר אלקים יהי אור והי אור." In the beginning, G-d created the heavens and the earth. The earth was chaos and void, with darkness over the surface of the abyss, and the spirit of G-d was hovering upon the surface of the waters. G-d said, "Let there be light," and there was light. Here, the beginning of creation, clearly demonstrates this phenomenon. When HKB"H created the world, the void came first: "The earth was chaos and void, with darkness over the surface of the abyss." Only afterwards, did the new reality come into existence: "G-d said, 'Let there be light,' and there was light."

With this understanding, the Maharal interprets Rabbi Akiva's profound message. Upon seeing the fox emerge from the chamber of the Kodesh HaKodashim, he smiled. He had no doubt that the nevuah of Zechariah would come to pass—that old men and women would sit in the streets of Yerushalayim. However, he had no idea how great or grand the revival and renewal of Yerushalayim would be. The fox emerging from the Kodesh HaKodashim represented an extreme degree of "hester panim"—divine concealment. Therefore, he had cause to rejoice. For, he understood that the degree of churban and absence of the divine presence reflected on the commensurate greatness and glory of the renewal of Yerushalayim at the time of the geulah.

In Netzach Yisrael (Chapter 30), the Maharal applies this incredible principle to explain the galus in Mitzrayim that preceded Yisrael's entry into Eretz Yisrael and, for that matter, all the exiles that have preceded the future geulah. They all represent the void that precedes the new state of existence, like the darkness of night that precedes the light of day. Therefore, HKB"H subjected Yisrael to the galus in Mitzrayim—which constituted a process of nullification—prior to taking them into Eretz Yisrael.

This explains very nicely the following passuk related to the galus in Mitzrayim (Shemos 1, 12): **"וְכָאֵשֶׁר יַעֲנֶה אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה: וְכֵן יִפְרוֹץ"—but as much as they afflict it, so it will increase and so it will burst forth.** Here the Torah teaches us that the suffering and affliction in Mitzrayim constituted the void that gave rise to Yisrael's renewal and rebirth. After the exodus, they received the Torah at Har Sinai and entered Eretz Yisrael. That demonstrates for us magnificently how all of the galuyos constitute the absence and void that is destined to produce the incredible renewal of the future geulah.

The Maharal's Fantastic Concept in the Teachings of Rabbi Pinchas of Koretz

At this point, it is worthwhile to point out that we find precious gems in the wonderful teachings of the great Rabbi Pinchas of Koretz—a disciple of the Ba'al Shem Tov, zy"a—that are based on this concept of the Maharal. He defines the state of nullification and void as **"אין"**, which always precedes the state of renewal, referred to as **"יש"**.

He explains that this is why a person cannot renew his strength and energy without sleep. For, sleep represents the nullification and void that must precede renewal. Based on this premise, he reveals a tremendous chiddush. The state of sleep and slumber is present in all parts of creation; without sleep, they would not be able to renew and revitalize; they would wither and degenerate. Here is an excerpt of what he writes in Imrei Pinchas (Rosh HaShanah 457):

In all things in the world there is a form of sleep, even in plant-life. Due to this process, its life-force is renewed every morning. Hence, mankind, which has a greater life-force, sleeps more . . . Animals, whose life-force is lesser, sleep less. Even water possesses an aspect of sleep; otherwise, it would become contaminated and would be undrinkable.

Elsewhere, he compares this concept to seeds of wheat or other fruit and vegetation that is planted in the ground. Their growth only starts after the seed decays into almost nothingness—**"אין"**. Only then, from this state of near nothingness, the seed begins to grow and sprout and renew itself. As he writes in Imrei Pinchas (Tishah B'Av 384): **When grain is planted in the ground, it cannot grow unless it first decays and actually becomes nothing. In that void, remains a tremendous potential that can produce an entire stalk. This is a type of metamorphosis. At the precise moment that it is virtually nothing, it immediately takes shape.**

"How long will You hide Your countenance from me?"

At this point, I would like to consider with our royal audience several points that deserve further scrutiny. Now, we have learned an important principle in the Mishnah (Avos 6, 11): **"כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא לכבודו"—everything that HKB"H created in His world, He created solely for His honor.** That being the case, why did HKB"H create the world in such a way that nothing can be renewed or revitalized without first undergoing a process of void and nullification? How does this enhance His honor?

To explain the matter, we will refer to an explanation from the great Rabbi Yisrael of Ruzhin, zy"a, regarding the following statement from David HaMelech (Tehillim 13, 2): **"עד אנה תסתיר"—how long will You hide Your countenance from me? How long will I continue to**

seek counsel within my own spirit? He explains that David HaMelech wished to teach us a vital lesson regarding our emunah and trust in Hashem. When a Jew wants to receive salvation from Hashem, he must first understand that he is totally helpless on his own; his salvation depends solely on Hashem. As long as he believes that he has a solution of his own, his emunah and trust in Hashem are lacking.

So, David HaMelech asks: How long will You continue to conceal Your presence from Me? He answers: So long as I delude myself into thinking that I am capable of resolving dilemmas with my own counsel and devices, the “*hester panim*”—divine concealment—will continue; however, as soon as I recognize with certainty that I in fact lack any such wisdom or ability, the “*hester panim*” will cease, and Hashem’s salvation will arrive instantaneously.

Thus, it appears that this explains why HKB¹⁴ created the world such that every renewal—situation of **"שִׁיב"**—must be preceded by a state of void and nullification—situation of **"אֵינִי"**. It is because such a difficult transformation causes man to understand that he does not have the wisdom or resources to emerge from the darkness and void alone without Hashem's assistance. As soon as he says to himself: **"How long will I continue to seek counsel within my own spirit?"**—he will succeed in emerging from the void to a state of renewal.

The Stalk of Wheat Says: "From the depths, I call to You, Hashem"

It is with great pleasure that we can now address the song sung by the wheat in Perek Shirah (Chapter 3): **שִׁיבוֹלֶת הַיִּטִּים—the stalk of wheat says** **הָ"ה—אומרת שיר המעלות ממעמקים קראתיך הָ"ה** (Tehillim 130, 1): **“From the depths, I call to You, Hashem.”** It is important to recognize that the term “lechem”—bread—encompasses all of man’s food and nourishment. This is evident from the prayer of Yaakov Avinu (Bereishis 28, 20): **ונתן לי לחם**—**and He will give me bread to eat.** Similarly, another passuk says (ibid. 47, 12): **ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית**—**Yosef provided his father and his brother and all of his father’s household with food (“lechem”) according to the children.** It is precisely for this reason that the berachah “hamotzi,” which is recited over bread, covers all the food that one consumes during a meal; it is because all other food is considered secondary to the bread.

We explained above, that we learn from the growth of the wheat, from which bread is made, the vital principle that nothing can grow or be renewed without first undergoing a stage of nullification—i.e. nullification of its current state. Therefore, only after the seeds of wheat decay and achieve a virtual state of nothingness--"אין"---do they begin to grow and develop into a new entity. At that very moment, when they are in the ground and achieve the state of «אין», they pray to Hashem from the depths of the earth not to decay completely, to survive and grow into a new stalk of grain in the field above.

We can now appreciate and comprehend the song of the stalk of wheat. It recalls the chesed Hashem performed on its behalf whilst it was still deep in the ground in a state of decay. To express its gratitude to Hashem, it sings: **"שיר המעלות ממעמקים"**—**קראתיו ה'**—thanking Hashem for hearing and responding to its plea from the depths of the earth. This is why David HaMelech instituted this psalm; so that we would join the stalk of wheat in expressing gratitude to Hashem. For, we recognize all the kindness He performs on our behalf when we are in states of nothingness and helplessness. For instance, after every night of sleep, He returns our neshamos to us revitalized.

It appears that we can suggest another reason that every situation of renewal requires a prior state of nothingness. Let us refer to the sacred words of the Yosher Divrei Emes (13), who cites his Rav, the Maggid of Mezritsch, zy" a. He explains that this principle applies to spiritual matters as well. A person who wants to renew and revitalize his service of Hashem must first nullify his present circumstances—his "יִשׁ". This is accomplished by recognizing how far he still has to go to serve Hashem properly. Through humility, submission and recognition of his unworthiness, he will succeed in serving Hashem on a much higher level. Until he acknowledges his shortcomings in the service of Hashem, he will be unable to renew his spiritual self.

We now have cause to rejoice! This illuminates for us the insight provided by the Chiddushei HaRim, zy" a, concerning the name אֱלֹדִי. As explained, it combines the two spellings of the word "lo" -- לִי and לֵא. Thus, the name **Elul** reminds us that we must recognize that we have acted improperly and are not truly worthy of being Hashem's people -- "וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ". As a result of this recognition and by mending our ways and attitudes correspondingly, we will once again be deserving of the status of "וְלֹא אֲנַחְנוּ עַמּוֹ". Let us explain this process in terms

of our current discussion. At the end of the year, during the month of Elul, it is incumbent upon us to push our personal reset buttons, so to speak. In order to create ourselves anew prior to Rosh HaShanah, we must nullify our old selves during the month of Elul. By recognizing that we are unworthy to be called **His people**--"ולא אנחנו עמו"--we will succeed in transforming ourselves and taking on a new persona in the new year consistent with the depiction--"ולו אנחנו עמו".

The Goal of the Mitzvah of Bikkurim Is to Negate the Attitude of "כוחי ועוצם ידי"

Following this glorious path, let us now address the opening pesukim of this week's parsha discussing the mitzvah of bikkurim: **"It will be when you enter the land that Hashem, your G-d, gives you as an inheritance, and you take possession of it, and dwell in it, that you shall take of the first of every fruit of the earth that you bring in from your land that Hashem, your G-d, gives you, and you shall put it in a basket and go to the place that Hashem, your G-d, will choose, to make His name rest there."**

The Kli Yakar provides a rationale for this mitzvah. After conquering the new land, Yisrael were liable to become arrogant and attribute the conquest to their own powers and strategies. In particular, after working the land and growing various produce and fruit, they might think to themselves (Devarim 8, 17): **"כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה"**—**my strength and the might of my hand have generated this wealth for me**. To eliminate this false belief, HKB"H commanded Yisrael to take the first of every fruit of the land, to take it up to the kohen in Yerushalayim and to recite an explicit expression of gratitude to Hashem for giving us this land. This procedure was designed to fortify our emunah in Hashem.

Let us interject a spicy tidbit. It is written (Tehillim 37, 11): **"וענוים יירשו ארץ"**—**the humble will inherit the earth**. This passuk clearly implies that the quality of humility is propitious for inheriting Eretz Yisrael. For, we know that the kedushah of Eretz Yisrael is due to the presence of the Shechinah. This was especially true when the Beis HaMikdash was extant and operational. As it is written (Shemos 25, 8): **"ועשו לי מקדש ושכנתי"**—**they shall make Me a sanctuary (Mikdash), so that I may dwell among them**.

Now, we know that a prerequisite for the presence of the Shechinah is the midah of humility. In the words of the Gemara (Sotah 5a): **"לעולם ילמד אדם מדעת קונו, שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני"**—**a person should always learn from the good sense of his Creator—for behold, when HKB"H gave the Torah, He abandoned all the great mountains and hills and instead rested His Shechinah on Har Sinai** (a lowly, unimpressive mountain). Additionally, they taught (ibid.): **"כל אדם שיש בו גסות הרוח, אמר הקב"ה אין אני והוא"**—**concerning any person who possesses a haughtiness of spirit, HKB"H says: I and he cannot dwell together in the world**. Therefore, HKB"H commanded that upon entering the land, Yisrael would bring the bikkurim **"to the place that Hashem, your G-d, will choose, to make His name rest there."** This would inculcate in them the knowledge that HKB"H only rests His name in Eretz Yisrael in the merit of the midah of humility.

You Shall Take from the First of All the Fruit of the Land

As explained, the mitzvah of bikkurim is designed to shatter the klipah of **"my strength and the might of my hand have generated this wealth for me."** We will now endeavor to explain why HKB"H used this mitzvah to hint to us the importance of the midah of humility; for, this is the vital lesson we are supposed to learn from the first fruit if we want to enter the land, keep it and endure in it.

HKB"H instructs Yisrael: **"ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא"**—**מאוצר**. Let us expound: **"ולקחת"**—you must learn a vital lesson—**"lekach"**—from the **"first"** yield of **"every fruit of the earth."** When those fruits were yet seeds deep in the earth; they could not grow or sprout until they decayed into a state of virtual nothingness—**"אין"**. In similar fashion, if you wish to remain in Eretz Yisrael, you must constantly humble yourselves, which is a type of nullification and expression of nothingness. You must acknowledge how far you are still from serving Hashem properly. Only then will you be able to start anew, serving Hashem properly in His royal palace in Eretz Yisrael.

Let us add a valuable detail. When Moshe Rabeinu sent the meraglim to survey the land, he said to them (Bamidbar 13, 20): **"והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ"**—**you shall strengthen yourselves and take from the fruit of the land**. According to the Zohar

hakadosh (Shelach 158a), the meraglim did not want to enter the land, because they perceived that they would not maintain their elite status as princes and leaders in Eretz Yisrael. This motivated them to speak ill of Eretz Yisrael, so that they would maintain the status of princes that they held in the midbar. In other words, the meraglim's failure is attributable to the klipah of arrogance—"ga'avah"; they feared that they would lose their prominence.

Thus, it seems that this is what Moshe was hinting to the meraglim: "והתחזקתם"—fortify yourselves against the yetzer of "ga'avah" that instills in you the fear of losing authority and control; "ולקחתם"—learn a vital lesson ("lekach"); "מפרי הארץ"—from the fruit whose seeds cannot grow and produce within the depths of the earth until they decay and achieve a state of nothingness. You, too, must fortify yourselves by achieving a state of virtual nothingness by totally relinquishing your prominent status as princes. By doing so, you will achieve your complete tikun in Olam HaZeh and rise higher and higher in the service of Hashem.

We can now suggest the following. After the original generation of the midbar all died—who were influenced by the meraglim, failing to learn the lesson concerning the midah of humility from the fruit of the land—Moshe announced to their children who were about to enter the land: **"It will be when**

you enter the land that Hashem, your G-d, gives you as an inheritance, and you take possession of it, and dwell in it."

He was warning them that if they intend to enter the land and to prosper and survive in it, and not to suffer the fate of their fathers, who were not allowed to enter the land: "ולקחת מראשית"—be sure to learn this lesson ("lekach") from the first yields of the fruits of the land—in contrast to their fathers who neglected to heed Moshe's warning: "והתחזקתם ולקחתם מפרי"—**fortify yourselves and take (learn a lesson) from the fruit of the land.**

This vital lesson is intimately related to the avodah of the month of אלול, whose name is formed by the two spellings of the word "לו"—"ל" and "א". As we have explained, it is incumbent upon us to achieve a state of nothingness through the midah of humility; we must acknowledge that due to our behavior, we are the embodiment of "ולא אנחנו עמו"—we do not truly deserve to be **His people**. Yet, with this acknowledgment, we are able to renew ourselves through total teshuvah and reclaim the status of "ולו אנחנו עמו". In this merit, we will finally deserve to be redeemed from the trials and tribulations of galus; as we've learned, galus is the void and nothingness that must precede the flourishing growth of the future geulah—swiftly, in our times! Amen.

Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of **אחינו בני ישראל**

Family Madeb - לעילוי נשמת
their dear mother
Lea bat Virgini ע"ה

Arthur & Randi Luxenberg לזכות
of their wonderfull parents, children and grandson
לעילוי נשמת His Father ר' יצחק יהודה בן ר' אברהם ע"ה

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com

To sponsor or dedicate
this publication, please
call the Areivim office:
845-371-2760 or email
info@areivim.com

Areivim

LIFELONG SUCCESS

EMERGENCY HOTLINE
Dial: 845-371-2760
or Text: 914-490-8129
and type the word
"EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com
and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel
Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

By Rabbi Shmuel Gluck

This Parsha lists off the twelve Brachos and K'lalos that were to be said on Har Gerizim and Har Eval. What made these twelve Mitzvohs stand out from among the many others?

The Akeida explains that this group consists of the severe Aveiros. They are severe for one of two reasons. Either because a single act is very severe, such as those Aveiros which involve a death sentence. Others are severe because they are so common that people are at risk of them accumulating until they become very severe. Each has one thing in common. They are foundational Mitzvohs. Here is what I mean by that.

The Akeida describes each one and I want to share what he says about the first three of them. Making a Pesel, an idol,

is the first one. It represents the foundation of Emunah. Do you really believe? Kibud Av V'eim is the second one. It represents the foundation of human decency. Do you appreciate your parents, others, Hashem? Lo Sasig, encroaching on other people's property, is the third one. Do you feel accountable to others, realizing that your actions must be considered in how they affect others? It represents our responsibility towards communal living. What they and the others have in common is that transgressing them destroys the foundation of our being.

We should consider which areas we are weak in and realize that not all Aveiros are equal. Some weaknesses can be treated as long term projects but anything which is foundational, whether we like it or not, should be placed at the top of our self-growth list.

What Is Your Primary Goal?

By Rabbi Shmuel Gluck

Two people can be involved in the same process, even interacting with each other, yet they are doing two completely different things. I would like to begin discussing this with an example from Halacha.

There are some Mitzvohs that people can do on Chol Hamoed even though they generally involve unpermitted work, such as writing a Mezuzah when it is needed. But they are only allowed to do it if they don't take money for it. **That's because describing "the why" a person does something is more accurate of a description of what a person just did than describing "what" he did.** The "what" you did only describes the process, not actually what you were doing. If we do it for free, we are doing a Mitzvah. If we charge, then we're going to work.

This comes to mind because, recently, I have heard of several families with older parents, or parents that left

an inheritance, and the children were dividing up their assets. As can be expected, sometimes there were happy endings and other times there is no end in sight. What decides how the division of the parents' assets plays out?

"Parents, as well as others, often just focus on the action and want the recipients to focus on a lofty goal which may not be theirs."

From the families I spoke to, it seems the outcomes depend on what their primary mission was. With some, it was to get money. While that's understandable, having that single goal placed other goals in jeopardy. There could be several other goals, the most important is a commitment to follow through the entire process without fighting and/or that siblings will stay friends even after everything is wrapped up.

I am in the middle of working out some financial things with my siblings and we have repeated multiple times to each other that we're not going to fight. So far, we have, quite pleasantly, held the peace. We hope it continues this way.

LAYOUT BY RAMAPOST.COM

PARSHAS KI SAVO 5780

People can help their spouse with different goals in mind, each one leading to a different outcome and to a different attitude during and after completion. A person can help a spouse with the intent of not having to hear their spouse nag them. If that is their goal, they will do the minimal work necessary to complete the task and they will be resentful during the entire process, possibly beyond. They are not helping their wives. What they are doing is avoiding personal pain.

They can also help because they care about their spouse, or any other person for that matter. If that's their goal, they will pay close attention to the small details so that what they eventually present to their spouse will be an act of love and not merely, for example, a clean kitchen. While the specific action is one of cleaning, what they're actually doing is supporting a healthy relationship. Therefore, they will do a great job and when they are finished, instead of feeling resentment, they will feel closer to their spouse. Although they cleaned the kitchen, they did an act of love.

The hidden challenge is that many people will verbalize that their primary goal is to keep Shalom between siblings or business partners. Then, after a certain point, they decide that they have given up too much and that "it's past the point of hoping for peace". What this means is that Shalom to them has a price and they are not willing to "pay" more than a certain amount for Shalom. Shalom, in the end, wasn't their primary goal, just a strong second place one.

That's why two people can be involved in the same process, interacting with each other, and they are doing completely two different things. Am I really cleaning up the living room or am I helping my wife feel calm? Am I really cooking my husband his favorite supper or demonstrating to my husband that his needs are important to me. These are completely different tasks.

This becomes a sticky point with many people. While we often begin with the goal of caring for others, it often morphs into something different. Parents want children to be appreciative because they give them room and board, sometimes expressing this to children as young as 15 years old (sometimes even younger!). Children don't see it as a sign of a relationship as much as, "This is what people have to do, sometimes only so the neighbors will think well of them". Parents, as well as others, often **just focus on the action and want the recipients to focus on a lofty goal which may not be theirs.**

Of course, most parents do things for the right reasons because they do love their children. **But, if the goal**

can't be seen in the details then it isn't really their goal, only a close second. That is sensed by the recipients.

Sometimes the challenge is deeper. It is common that an action begins with a specific goal in mind and evolves into an action without any goal. While the goal has disappeared, many people without any goal believe that they have retained their original goal when, at this point, so little thought goes into the actions because of the multiple diversions in their lives.

As we get closer to the Yomim Noraim, it's worthwhile to use our relationships, both our strong points and weak ones, as a springboard for thought for our relationship with Hashem. There are many Mitzvohs that we first did with the right goal in mind. There are many Mitzvohs we haven't. Then, just like with our relationships with others, there are many Mitzvohs we began with the correct goals but have lost sight of our original passion and even why we do it at all.

Are we Davening or purging ourselves of guilt? Do we give Tzedaka because of the same reason Hashem is kind to others, out of a sheer passion to be kind? Or, are we doing it because we want a tax deduction and this is the morally preferred way to receive one?

The exercise of thinking this through, even in a single action of ours will, have value as it will introduce us to the concept of a right and wrong way to do something. And, just as the difference between the right and wrong way to deal with our relatives is the difference between having a relationship with them or being strangers in the dark helping each other out, the same is true with our relationship with Hashem.

The difference is immense. Focusing on the wide gap, during this time of year, is more important than ever.

The Village Leadership Expedition (V.L.E.), Areivim's newest program, is a therapeutic wilderness program that services teenage boys and young adults in a safe, structured, positive and supportive environment. The Village accommodates teenagers whose behavior is deemed "out of control" by parents and community leaders. If you or someone you know could benefit from this program, please call 845-371-2760.

MIZMOR L'DOVID

Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of
RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"l

Parshas Ki Savo - Choose Life

By David Gurwitz

I thought that I would start with this somewhat bold, but quite timely, *gematria*. It hit me several years ago during this week's *parsha* of *Ki Savo*, which contains some extremely difficult language from Moshe Rebbeinu - and 98 curses.

As we approach the time for being written into the *sefer hachaim*, it is quite instructive to keep in mind that the word *lechaim* is *begematria* 98. We should be *zocheh* that our inclusion should be *lechaim*, not *lemovess*, *lo aleinu*, to be *keneged* the 98 curses in this week's *parsha*.

It is hard enough to discern and act upon the gravity of the *Yomim Noraim*, in addition to hearing and thinking about these words in the Torah. Therefore, *Chazal* arranged the reading of the Torah during the year so that the two *parshiyos* containing curses are not read immediately before both *Shavuos* and *Rosh Hashanah*. They gave us time to recover and prepare.

I have had many books open now during *Elul*, and I appreciate that I have had the *bracha* to be able to buy them and prepare them and make the time to read them. That is visually-based learning. Since I also learn a lot from CDS and, yes, cassettes, which are part of aural learning, I include those in the modern day list of "books." This is a *moshol* for *Elul* and *Tishrei*, when the books of our lives are opened up. We need to make time to open *seforim* and listen to *shiurim*, those of Rav Ephraim Wachsmann's *teshuvah drashos* in particular. Please contact me for information on how to access them.

I stress the word *make* for a reason at this time of year. Why? Unlike the other *korbanos* in the Torah, which use the *lashon* "*ukeravtem*," the Torah describes the *korbanos* of *Rosh Hashanah* by using the word "*venaaseichem - you should make them*." It is a time to remake ourselves. How do we recreate ourselves?

It is one of the great benefits of the goal of writing that I seek out these visual and aural teachers. I highly recommend what so many life coaches, such as Avi Shulman, tell us: We should all try and write our thoughts, even in a few sentences. The effort requires thought, reflection, discipline, first drafts, mistakes and edits. It requires time. These steps sound like the process for doing *teshuvah*. However, the result is an ordered thought process, and hopefully an ordered plan for executing the plans successfully. There is a famous *moshol* about inspiration and perspiration and their respective percentages that I probably don't need to articulate to this audience.

Perhaps this gives a different meaning to being called the "People of the Book." *Chazal* tell us in *Pirkei Avos* that all is written in a book, so what we do all year affects the placement in the books opened before and during the *Yomim Noraim*. *Chazal* tell us that we can write ourselves into these books of life. Like everything else in life, preparation and practice lend to greater facility. *Elul* provides the ideal time to take on things - an additional learning *sefer*, *mussar seder*, *davening* with *kavanah*, etc., to practice greater *ruchniyus*. Doing so gives us a whole new life.

"The king is in the field" during *Elul*, so His leaving His prior place of abode is also an example that we need to leave our prior places of abode in a spiritual sense.

What is life? Life is defined in English as the property or quality that distinguishes living organisms from dead organisms and inanimate matter. One definition is that "life manifests in functions such as metabolism, growth, reproduction, and response to stimuli or adaptation to the environment originating from within the organism."

Life is defined in *Lashon Hakodesh* as *chaim*, a plural word, meaning lives - this world and the next world, and the many levels or *madreigos* within both.

Elul is a *madreigah* path to *Tishrei*. *Elul* is like *yom hashisi*, day six, *Erev Shabbos*, since it is the sixth month from *Nissan* to *Tishrei*. Therefore, just like there is no *Shabbos* without preparation, there is no growth in *Tishrei* without *Elul*.

In fact, given this background, it occurred to me that there is an amazing connection between *Elul* and *Tishrei* to reinforce this point that the work for *Elul* is the work of *Tishrei*. What is that connection?

Adam Harishon was formed on the first of *Tishrei*, which we call *Rosh Hashanah*. However, he was also formed on *yom hashisi*, day six, *Erev Shabbos*, which we now know shares a related aspect of *Elul*. Therefore, the work of *Elul* directly relates to the work of *Tishrei* and *Rosh Hashanah*.

The *Tehillim* related to *Parshas Ki Savo*, which, according to the Reidelheim *Siddur*, is *kappitel 51, lamnatzeiach mizmor leDovid*, is directly on point here. It addresses the *maaseh* of Dovid and Batsheva. *Chazal* tell us that Dovid was a *gilgul* of Adam Harishon. It might come as a surprise to learn that our sages also tell us that Batsheva was a *gilgul* of Chava. The *Gemara* in *Maseches Brachos* (31) discusses Chana, and Rav Simcha Bunim Berger told me that *Chazal* also say that Chana was able to throw off the yoke of the *nochosh*, which blemished Chava on *Rosh Hashanah*.

Rav Shamshon Raphael Hirsch zt"l adds some wonderful words in his explanation of the *pesukim* of *kappitel 51* to describe *teshuvah*. *Posuk 12* states the famous words, "*lev tahor bera li Elokim veruach nachon chadeish bekirbi - create for me a clean heart, Hashem, and renew a steadfast spirit within me.*" Rav Hirsch explains as follows: "*the feature which distinguishes man from all other creatures is not so much his intellect as his option of free choice between right and wrong. The wondrous power of divine favor that can be attained by teshuvah creates a new, clean, and pure heart for him who, repenting of his past sin, wishes to return to Hashem. Thus, the spirit that has strayed has regained the ability to recognize all that is good and true.*"

It is fascinating that just as *lechaim* offsets the 98 curses, the words "*veruach nachon chadeish - and renew a steadfast spirit*" offset the spiritual enemy now inside us. We see this hinted by the last letters of *veruach* (*Ches*) *nachon* (*Nun*) *chadeish* (*Shin*), which, when combined, spell the word *nochosh*. As Rav Yisroel Simcha Schorr, *rosh yeshiva* of Yeshiva Ohr Somayach says repeatedly in his wonderful *shiurim*, there is a lot going on here.

I would like to conclude with a look ahead - optimistically - to the time after we grow from *Rosh Hashanah* and *Yom Kippur*, and we celebrate our victory and placement in the *sefer hachaim* while living in the *sukkah*, which teaches us the temporary nature of this world versus the permanence of the World to Come. We see this hinted at as well by realizing that the word meaning "*in the sukkah*" is *basukkah*, which, with its five letters, has a *gematria* of 98 - *lechaim*!



Parashas Ki Savo

תש"פ

פרשת כי תבוא

ושמחת בכל הטוב

You shall be glad with all the goodness. (26:11)

Parashas Ki Savo begins with the *mitzvah* of *Bikurim*, the first fruits, in which the Jewish farmer is enjoined to bring his first fruits to Yerushalayim as a sign of his gratitude to Hashem. He makes a declaration of gratitude, whereby he details Hashem's loving intervention throughout history, thus demonstrating the realisation that everything that he has is only as a result of Hashem's beneficence. *Hakoras hatov*, expressing one's gratitude, is a requisite for an individual to be considered a decent human being. One who is an ingrate to others will eventually act likewise to Hashem. We are accustomed to viewing the ingrate as arrogant, considering himself better than those who reach out to benefit him. Expressing gratitude for favours received is below his dignity. Another negative perspective of the ingrate is his insatiable hunger, his implacable desire which is hardly ever appeased. Thus, whatever someone does for him is insufficient, because he wants more. He never has enough, so why should he be grateful? He is a self-centred person, who sees everything in life as being all about himself/me. He does not care about anyone other than himself. Gratitude is the farthest thing from his mind, because everyone owes him. These characterisations of the ingrate have one common denomination: the ingrate has feelings; he is not emotionless. If someone were to act unkindly to him, he would take revenge. He would not tolerate a disservice, maltreatment, or disparagement.

Another aspect of ingratitude is that the reaction of an ingrate goes beyond the pale of "normative" ingratitude: the Amalek syndrome. In the end of *Parashas Ki Seitzei* (*Devarim* 25:17), the Torah exhorts us to remember the evil attack of Amalek against us during our nascency as a nation. Shortly after our liberation from Egypt, Amalek attacked us for absolutely no reason other than his venomous hatred against G-d's representatives in this world. Our only offense was our religion. As the designated chosen people, we became Amalek's sworn enemies.

The *Midrash Tanchuma* (*Ki Seitzei* 6) offers a rare perspective on the aberrant behaviour of this loathsome nation, and, by extension, all those who have descended from the original miscreants, or, who act in a manner similar to them. The *Midrash* cites *Sefer Tehillim* 32:9, *Al tiheyu k'sus k'fered ein havin*, "Be not like a horse, like a mule, uncomprehending." Hashem said to *Klal Yisrael*, "Do not be like the horse that lacks comprehension. If a man (his master) goes to bring it food, to place upon it ornaments, it swallows the food, bends its neck and kicks outward. Likewise acts the mule. (These two animals are clueless concerning the generosity of their benefactor. To them, the aid and services they receive mean nothing.) You (*Klal Yisrael*), do not be like them (horse/mule, or in their characterisation of Amalek). You should pay attention and be vigilant in appreciating the favour that you receive and express gratitude for it." The *Midrash* continues that we should neither despise the *Edomi*, because he is our brother; nor the Egyptian, because we were "guests" (ill-treated, but still guests) in their land.

Horav Henach Leibowitz, *zl*, derives from this *Tanchuma* a novel perspective concerning the *kafui tov*, ingrate. It is possible that this person not only eschews expressing gratitude, but also neither reacts to evil, nor exacts retribution against someone who has hurt

him. While the latter may be to his credit, the reason for this attitude is not. This person responds neither to the good nor the bad because he is apathetic, impervious to expressing emotion, regardless whether it concerns good or bad. He simply does not care; he is indifferent to what happens around him, totally disengaged from reality.

It is possible for a person not to acknowledge the most basic and most simple occurrences for what they are. The *Rosh Yeshivah* posits that the Torah exhorts us to remember what Amalek did to us – not because the Torah is suggesting that Amalek did not seek to do us harm. We have no question that his intentions were evil and that he was bent on destroying us. So, what is the problem? Why do we require a reminder to inculcate our psyche that Amalek's name must be blotted out? People who do not think do not comprehend. They can go through life ignoring all the signs that point to someone and scream, "He is evil! He wants to destroy you!" If a person refuses or is unable (for various reasons) to think cogently, he will ignore the clear and the obvious, and might even embrace Amalek! We have seen more than one instance in which well-meaning (but nonsensical and naïve) people have embraced the most reprehensible individuals – people who sought to do us harm. Why? They did not think. The *Tanchuma* teaches us that one who does not think is like a horse or a mule: clueless, insensitive and dim-witted.

ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ד' אלקיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך

And you shall be glad with all the goodness that Hashem, your G-d, has given you and your household – you and the Levi and the ger who is in your midst. (26:11)

A farmer toils, labours in the field, at times under gruelling conditions. *Baruch Hashem*, he is successful and his field produces a bumper crop. Obviously, at this point, the farmer will be overwhelmed with joy. Why does the Torah enjoin him to rejoice? One would expect this to be a given. *Horav Mordechai Gifter*, *zl*, observes that human nature is such that man is never happy with what he has. *Mi she'yeish lo manah rotzeh masaim*, "One who has one hundred – wants two hundred." He is never satisfied. Whatever success he has achieved he always feels that he could have done better; he could have made/acquired/succeeded more. While this might be a good thing with regard to Torah-study and erudition, concerning materialism, it can drive a person to a voracious desire to amass more and more, thus transforming him into an unhappy person. Rather than sit back and rejoice over what he has achieved, he is miserable concerning what he does not have. His problem arises from the misguided notion that whatever he has accomplished in life is the result of his own doing. One who lives life *knowing* that everything he has and all that he has achieved is only due to Hashem, understands that he will not receive that which Hashem does not deem to be appropriate for him (at that time). By enjoining us to rejoice, the Torah is intimating to us: Be satisfied with what Hashem has given you. Do not permit your desire for more – your "wants" – to supplant your "needs", impeding your ability to rejoice with what Hashem has *given* to you.

Hebrew Academy of Cleveland

Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z"l publisher and distributor of the worldwide edition of Peninim

The Torah exhorts us to rejoice by sharing our goodness with others – our family – and with those less fortunate than we are. True *simchah*, posits the *Rosh Yeshivah*, is attained only when one shares his *simchah* with the destitute and the dejected. If we wish our *simchah* to reach its apex, its fullest potential, then we should see to it that we share our *simchah* with those in need.

Perhaps I might suggest another form of sharing, one that surprisingly (mostly due to petty reasons) some of us have great difficulty in accepting: sharing other people's joy or – as psychologists refer to it – manifesting positive empathy. This concept applies not only to parents sharing their child's success, but also rejoicing for, and with, the child. (It is not only about the parent's *nachas* and boasting rights). This concept also includes sharing a student's success, or a spouse's achievement, but, most of all, the success and happiness of other people – friend or acquaintance. The idea that one can be happy for others means that one cares about others, that life is not only about oneself. True satisfaction is derived when one shares other people's joy, because then he shows that other people are also significant; their joy is my joy. When one acknowledges this, he realises that unless he shares another person's joy, he is limiting his own sense of satisfaction. Thus, true satisfaction is achieved when one shows positive empathy and shares in another person's joy.

גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת יעלם ד' עליך
Even any illness and any blow that is not written in this Book of the Torah, Hashem will bring upon you. (28:61)

Chazal say that the *choli* and the *makah*, illness and blow, are references to the tragic passing of *tzaddikim*, righteous persons. (Veritably, this *Midrash*, which is quoted by a number of commentators, has yet to be found.) The *Yaaros Devash* quotes it (*Chelek 1, Drush 4*). *Horav Yeshayah Pik, zl*, writes that he had searched for this *Midrash* and was unsuccessful in locating its source. Indeed, he observed anecdotally that this is the meaning of a blow that is not written in the Torah. He is unable to locate this *Midrash*. Apparently, in *Shut Tiferes Tzvi Yoreh Deah 38*, the author cites the *Zohar Hakadosh* (*Chelek bais daf 10b*). *Horav B. Ransburg* explains that every one of the *Chamishah Chumshei Torah*, Five Books of the Torah, mentions the deaths of *tzaddikim*: *Bereishis*, the *Avos* and *Imahos*, Patriarchs and Matriarchs; *Shemos* commences with the passing of Yosef and the Tribes; *Vayikra* relates the tragic death of Nadav and Avihu; *Bamidbar* details the passing of Aharon *HaKohen* and Miriam *HaNeviah*; *Sefer Devarim* does not mention the death of any *tzaddik*. (Although Moshe *Rabbeinu's* death is mentioned after *Parashas Ki Savo*, when he admonished the nation with the rebuke, he was obviously still alive.)

Furthermore, the deaths and burials of every one of the preceding *tzaddikim* were noted in the Torah. No one witnessed either Moshe's death or his burial. The atonement of a *tzaddik's* passing is derived through the medium of contemplation, ruminating over his life and achievements. This is best achieved when one can stand at the *tzaddik's* grave, and, with a relaxed mind, deliberate about his life. This is impossible with regard to Moshe *Rabbeinu's* life. Thus, *Sefer Devarim* is the place in which the blow of *missas tzaddikim* is not explicit. To recap: Veritably, all Five Books mention a *tzaddik's* passing. However, *Devarim* mentions it later – after Moshe's Admonition. Thus, it really does not count.)

When the *Satmar Rav, zl*, visited Yerushalayim in 1932, he *davened* in one of the *shuls*. When the *shliach tzibbur, chazzan*, who was reading the service concluded *chazoras ha'shatz*, the repetition of *Shemoneh Esrai*, the *gabbai*, sexton, banged on the lectern. The *Rav* inquired for the reason behind this *makah*, banging. The *gabbai* explained that the *shul's* custom is not to recite *Tachanun*, supplication-confessional service, and instead recite *Kaddish* if that day coincides with the *yahrzeit*, anniversary of the passing, of a

tzaddik. Thus, since that day they were commemorating the loss of a *tzaddik*, he banged as a form of announcement. The *Rav* mused that now he understood the meaning of the *pasuk*, "and a blow which is not written in the Torah," a reason *Tachanun* is not recited when a *bris* is being celebrated or if a newly-married *chassan*, during the first week following the wedding, attends the service. Such a *makah*, "blow/banging," is written in the Torah/*Shulchan Aruch*. The commemoration of a *tzaddik's* passing, however, is one that is not recorded in *Shulchan Aruch*. Therefore, *Tachanun* should be recited (unless a *Meseches of Talmud* is concluded and a *siyum*, ceremony, is celebrated).

In *Chut Ha'meshulash* by *Horav Shlomo Sofer, zl, Rav* of Beregszasz, Czechoslovakia, the author distinguishes between *choli*, illness, and *makah*, blow. A *makah* is obvious, noticeable to the naked eye. One bangs himself in such a way that results in a wound that can hardly be concealed. *Choli*, illness, is different. It can be covered up, camouflaged, thus kept secret. One does not become immediately aware of an illness. It might take weeks and even months before the effects of the illness are noticed and revealed.

A similar phenomenon occurs with the passing of a *tzaddik*. When a *tzaddik* takes leave of his mortal surroundings, his passing leaves an immediate void, a vacuum that is painful. The *tzaddik* illuminates a community; he is their inspiration, their lodestar, their source of hope. With his passing, the *makah*, blow, is felt throughout. When time passes and life goes on, however, we become further aware and understand the depth of the loss of the *tzaddik*. When life continues and people begin to move on, we recognise and finally acknowledge the irreplaceable loss that we sustained. This is *choli* – illness, revealed, laid bare for all to see and truly sense the loss.

The *p'shat*, explanation, of *makah* and *choli* appropriately apply to the passing of a *tzaddik*. It is only after some time has elapsed that we truly begin to grasp the irreparable loss, the immeasurable toll of losing such a *tzaddik*. If this is the case, why does *choli*, illness, precede *makah*, blow? The blow is immediate, while the illness is only felt later on. The sequence in the *pasuk* should have been reversed. After ruminating over this question, I came to the realisation that, indeed, the sequence is as it should be. The *pasuk* (I suggest) is addressing long-range effect. While long-term loss of the *tzaddik* might be mollified somewhat when a successor ascends to fill the void, no one can actually replace and serve as a substitute for the *tzaddik* who inspired so many. The natural course of life is that no one lives forever, and we hope that when we are summoned "home," our life has served as a blessing for others. Generations pass, and *tzaddikim* move on to a better world, take their rightful place in *Olam Habba*, the World-to-Come. What we never get over is the shock of the blow, the suddenness of the loss, the overwhelming grief that we are unable to shake. The blow lives with us. It is something that we can never forget. Thus, *choli* precedes *makah*.

וְנִשְׁאַרְתֶּם בְּמִתֵּי מֵעַט

You will be left few in number. (28:62)

The *Klausenberger Rebbe, zl*, made his home first in New York following the tragedies that he endured in the European Holocaust. Not to sit idle, he understood that his purpose in life at that time was to give comfort to the survivors and build for the future. He set himself to establish institutions of Torah and *chesed*. Institutions are not built on dreams. He knew that soliciting funds was a vital part of his mission. To this end, he was prepared to travel to other American cities in search of supporters to help him realise his dreams.

During one of his fund-raising trips, he was traveling by train, sitting in the corner of the carriage, reciting *Tehillim*. The train stopped at a station to allow travellers to disembark and others to

alight the train. A middle-aged gentleman, clearly unobservant, entered the car in which the *Rebbe* was traveling and sat down across from the *Rebbe*. He noticed the *Rebbe* reciting *Tehillim* and could not refrain himself from speaking out.

"You are still wasting your time reciting *Tehillim*? I came from a city of righteous men like you. Despite having been raised in an observant home, I was spiritually quite distant from them. Yet, they all perished and I survived! All of the observant, G-d-fearing, good Jews died, while I lived. Can you explain that? That is when I decided that this was not for me."

The *Rebbe* listened to the man and suddenly broke out in bitter weeping. The man was visibly upset, "Why are you weeping?" The *Rebbe* looked at the man and amidst his copious tears, said, "I, too, was the last of my family and my community. We had the finest and the greatest individuals whose entire lives revolved around serving the Almighty; yet, they all were murdered and I survived. Should I not weep?"

When this newly-assimilated Jew took note of the *Rebbe's* reaction, his extraordinary humility, he, too, began to weep, to the point that he buried his head in the *Rebbe's* loving embrace – as both continued to mourn the many who were no longer able to weep. This experience altered what had become the man's downward spiral and brought him back to his pre-World War II level of observance.

The man was inspired by the *Rebbe's* humility. I think the *Rebbe* was intimating another message to this man. So many righteous Jews perished, and only a handful survived. Does this mean that the survivors were more worthy? Absolutely not! Hashem has His reasons. One thing is for certain: if Hashem allowed one to live when so many had died, then He obviously expects something of the survivors. "We have a mission!" the *Rebbe* was telling the man. "Otherwise, why should we live, when so many others – more worthy than we; died? He expects us to carry on, to rebuild, to inspire, not to weep and mourn. He certainly does not expect us to renege our *Yiddishkeit*!"

After the tragic passing of Nadav and Avihu, Aharon *Hakohen's* two older sons, Moshe *Rabbeinu* informed Aharon, Elazar and Isamar, Aharon's two other sons, that they were to eat the *Korban Minchah*. Although an *onen*, mourner prior to the burial of the deceased, was not permitted to partake of *Kodoshim*, sacrificial offerings, Hashem had said that this day was to be different. The wording of the *pasuk* is ambiguous: "Moshe spoke to Aharon and to Elazar and Isamar, *banav ha'nosarim*, his remaining sons" (*Vayikra* 10:12). What is the meaning of "his remaining sons"? Is it not obvious that if Aharon had four sons, of which two died, the other two were "his remaining sons"? Is there a purpose in underscoring their sequential position, as *nosarim*, remaining?

I believe it is *Horav Matisyahu Solomon, Shlita*, who explains this as Moshe's way of saying: "You are the survivors. Therefore, your responsibility is greater. Your mission is no longer about 'you'; it is also about 'them' – your brothers – who were unable to complete their mission." Survivors have a dual mandate – their own and that of those who did not survive. *Klal Yisrael* is a nation of survivors. *B'chol dor va'dor omdin aleinu l'chaloseinu*, "In every generation there arise those who would annihilate us." Some survive – others do not. The survivors must remember that they must carry two sets of responsibilities. This is critical, because if *you* do not care about your personal responsibility to the *klal*, community, at least care about those who did not make it.

I think this might be homiletically expressed via the words *Va'yaamod bein ha'meisim u'bein ha'chaim*, "And he (Aharon *Hakohen*) stood between the dead and the living" (*Bamidbar* 17:13). Following the plague that killed some of Korach's supporters, while the rest became ill, it was Aharon whose incense prevented those who were ill, but still alive, from allowing the illness to take its course and kill them. He stood between those who were gone and

those who were ill – but not gone. Perhaps we might say that Aharon was teaching us that even when we stand with the living, we may not forget about those who did not survive. They paid the ultimate price; they made the ultimate sacrifice.

When one is absorbed with his own good fortune, his health, he often loses sight of those who did not fare as well, who did not come home. I write this *Erev Shavuot*, two and a half months into the insidious plague that has wrought havoc on so many lives. The tragic stories that we all carry with us are numerous. The images of individuals who have suffered, families torn apart, are still before our eyes. Some worry about the inconveniences *they* have endured, their physical, emotional, economical and spiritual difficulties. Nonetheless, they are still talking. They are alive to complain and reminisce. There are sadly many who no longer have this opportunity. Children complain about inconvenience. Other children are too sad to complain, because they no longer have anyone to whom they can complain. This is my take on standing *bein ha'meisim u'bein ha'chaim*. Never lose sight of those who have less, who are less fortunate, who did not make it.

The following story is a classic. I made an attempt to locate its source, but was not successful. I will have to relate it from memory. A young couple were blessed with a son and, on the eve of his *bris*, they disagreed concerning the name they wanted to give their son. The husband wanted to name his son after his grandfather who had been a distinguished Torah scholar. His wife refused – not because she had issues with the grandfather -- but because she was uncomfortable giving her son that name. They were a G-d-fearing couple, so they decided to seek the sage advice from a *gadol*, Torah giant – (I believe it was *Horav Yosef Shalom Elyashiv, zl*).

They presented their case. The *Rav* listened, then asked the mother to divulge what it was about the name that made her uncomfortable. She replied that in the apartment building in which they presently lived, there was a woman who had lost a son by the very same name. She understood that his name did not cause the other child to leave this world prematurely. The mother explained that she did not want her son to have this name because she was certain that one day her little boy would run around, and she would have to call him loudly through the building. She feared that the other mother would hear the name of her lost child being called throughout the complex, and it would renew her pain and sadness. She did not want to give her son a name that might cause pain to an already afflicted mother. The *Rav* agreed. *Va'yaamod bein ha'meisim u'bein ha'chaim*.

Va'ani Tefillah

והמרחם כי לא תמו חסדך

V'Ha'Meracheim ki lo samu Chasadecha.

The Merciful One. Because Your kindness is never exhausted.

Certainly, if we were to ask ten people for their definition of mercy, we would receive ten varied responses. Mercy is a relative term (or so we think), thus, each person selects a definition to which he can best relate. This *tefillah* teaches us otherwise. Hashem is called the Merciful One – because His kindness is never exhausted. There is no end to the Almighty's benevolence. It is not contingent on worthiness. Whether we deserve His kindness or not, we can count on Him to respond to us affirmatively, because His kindness never ends. This is the meaning of mercy: no strings attached. As *Horav Shimon Schwab, zl*, observes, imagine asking someone to lend us money a number of times: five, ten, fifteen times; at some point, the answer will be, "Enough! How many times can you come back to me for money? I have lent you money numerous times. Find someone else!" With Hashem, there is no end. We can – and we do – come back, constantly pleading for favours, begging for mercy, and we can look forward to a positive response. Time and again, every day of our lives, throughout the many challenges that we confront, we can always turn to Him and He will say, "Yes." This is the meaning of mercy.

This publication is available worldwide via email and e-readers.

For info call: ISRAEL 02 532 6058 / USA (216) 371-7609 / e-mail: peninim@dvar.info

All 5 Parts



**והיה כי תבוא אל הארץ "26:1
אשר ד' אלקיך נתן לך נחלה.
וירשתה וישבת בה"**

"And it will be when you enter the Land that Hashem, your G-d, gives you as an inheritance, and you possess it and dwell in it." This is the opening Posuk of this Parshah, and the previous Parsha ends with the Mitzvah of Mechiyas Amalek. The Posuk begins, "והיה" – with a "ו" which connects this Parshah with the previous one. What is connection between Mechiyas Amalek and Bikkurim?

Why is there a "ו" at the end of the word, "וירשתה"? It should not be needed being that there is a Komatz under the 'ת'. The letter 'ו' is written to be Meramez to something else. The reason that Klal Yisroel are Zoche to the Land of Eretz Yisroel is because of the Torah Hakdosha. As it says in Tehillim 105:44,45 "ועבור ישמרו" – "And He gave them the lands of the nations...So that they will safeguard His statutes." However, the Zechus comes from safeguarding the complete Torah, all five parts. The five parts are: מעשה, דיבור, כוונה, מחשבה, רעותא דלבא. That is why Hakodosh Boruch Hu separated the Torah into five Seforim, as a Remez that there are five parts of the Torah which Klal Yisroel must heed. If one heeds them properly, this will bring great Kedusha to the five parts of a person's Neshama: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה – which correspond to the five parts of Torah. "והיה כי תבא אל הארץ אשר ד' אלקיך" – "One must be careful in heeding the Torah, which is comprised of five Seforim, K'neged the five parts of Torah, מעשה, דיבור, כוונה, מחשבה, רעותא דלבא. The present of the Land of Eretz Yisroel was given conditionally upon being Mekayeim the Torah. "וירשתה" – "וירשת" through heeding the "ו" – "five" parts of the Torah, you will be Zoche to the Land and, "וירשתה בה" – "וירשתה" – you will be Zoche to have the five corresponding to the five parts of Torah – the complete Nefesh: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה (עוד יוסף ח').

The Alshich Hakodosh says that the Mitzvah of Bikkurim alludes to the Midah of Hachna'ah, of one being exceedingly humble and being

subservient. Just as a servant is obligated to give his master the first fruits of the field, so too one must give them to the true Master of the world. The Avos were the paradigm of the Midah of Hachna'ah, as we know Avrohom Avinu said, "ואנכי עפר ואפר" – I am but dust and ashes, and Moshe and Aharon said, "ונחנו" – what are we – we are nothing. The Ba'al Haturim says that the word, "תבוא" can be rearranged to spell "אבות" – which is for us to learn that we must always act like them, with great Hachna'ah. We can also explain that from the Mitzvah of Bikkurim, we are to learn how to squelch our Yetzer, as it says in the Rambam. Hakodosh Boruch Hu commanded us to take from the first fruits of the ground, for one has a great desire for those fruits, and it is those fruits which one must not take for himself, but rather give it to Hakodosh Boruch Hu. We see this Midah by the Avos, of completely subjugating their own personal desires for the desire of Hakodosh Boruch Hu. Avrohom superseded his great desire for Rachamim, and was prepared to slaughter his son for Hakodosh Boruch Hu. Yitzchak went against the grain of any human being, and stretched out his neck in anticipation of being slaughtered for Hakodosh Boruch Hu. Yaakov learned Torah day and night, for that is what brings one to be Machnia himself in front of Hakodosh Boruch Hu. This causes his own desires to be pushed away for the desire of Hakodosh Boruch Hu. As it says in Sukkah 52b – If you meet that disgusting one (the Yetzer Hara) drag him to the Bais Hamedrash and you will conquer him. The purpose of Bikkurim is to be Mesaken the Machshavah, thoughts, of a person. Machshavah is called, "אבות" and Ma'aseh, action, is called, "בנים". The previous Parsha spoke about eradicating Amalek, that is Ma'aseh, action. By performing the action which brings Kedusha, destroying Amalek, it then brings the Kedusha of Machshavah, which one can accomplish by bringing Bikkurim. Bringing Bikkurim helps one create Kedusha with his Machshavah, which is referred to as, "אך פרי תבואה".

How does one perform the Mitzvah of Bikkurim? He goes into his field and when he sees a fig that is ripe,

he puts a גמי around it, so that he knows that it was the first to ripen, and that is what is brought as Bikkurim. A person has a natural tendency to have a strong desire for that first fruit that ripens. He worked hard on his field and now he is finally seeing the "fruits" of his labor. The first is always more special to a person, which is exactly why the first is what he must dedicate to Hakodosh Boruch Hu. He must break that physical desire, and realize that it is Gashmiyos, and not the purpose of his being in this world. The "גמי" is a cord of some sort, which comes from the ground. One ties a Gemi around the fruit to remind him of the day of death, that he will be placed in the ground and be covered with Gemi and grass. The first fruit should not be so important for him, rather he should dedicate it to Hakodosh Boruch Hu, as well as dedicate his life to one of Ruchniyos, and not one of following after his physical desires. (נועם אלימלך)

Amalek exhibited the Midah of arrogance. They had no fear and came to attack Klal Yisroel. We must eradicate that Midah, for in order to serve Hakodosh Boruch Hu properly, we must do so with great Hachna'ah and humility. Our end is in the ground, so we should not waste our time on the foolishness of this world. We cannot take anything of Gashmiyos once we leave this world, it is only the Torah and our Mitzvos which we will have with us. It is in the Zechus of the Torah Hakdosha that we are Zoche to the holy Land of Eretz Yisroel. We need to connect ourselves to the Torah Hakdosha. How does one connect himself to the Torah Hakdosha? We must do so with great humility, and by conquering our Yetzer Hara. We must not let the Yetzer Hara convince us that Gashmiyos is more important – for we know that Ruchniyos is what really matters. As we prepare for the Yemei Hadin, we must strengthen ourselves in our humility and in our Limud Hatorah. The more we toil in Torah, the more we will be connected to Hashem Yisborach, the more we will be humble and serve Him properly. In the Zechus of our Limud Hatorah, may we Zoche to a Ksiva V'chasima Tovah, and be Zoche to the rebuilding of the Bais Hamikdash, במהרה בימינו אמן.

For questions, comments, to purchase the Sefer "Parasha Psheti", or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha- Please email: ParshaPsheti@gmail.com Thank you, Y. Schechter

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil



YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

PARSHAS KI SAVO

DON'T GIVE ATTITUDE TO HASHEM - GIVE HIM ALTITUDE

In the middle of the Admonishment that Hashem presents to *Am Yisrael* if they do not fulfill His *Mitzvos*, there is a *passuk* that says *כל בשמחה מרוב ה' בשמחה* the tragedies befell Yisrael because they had shortcomings in their service of Hashem, the lack of *simcha* and joy. Can it be just because of not attaining such a level in mitzvah performance of *simcha* such horrendous tragedies were brought upon Yisrael? One can understand that if he possesses joy in doing *mitzvos*, he then acquires a higher level in the essence of the mitzvah, himself, and the receiving reward. But to say that the lack of *simcha* while doing the mitzvah will bring upon oneself the unthinkable suffering, is very difficult to digest.

However, there is another way to interpret the *passuk* by only putting a comma in another place. *תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה* Because when you did not serve Hashem you were still nevertheless happy! This lack of not being happy while serving Hashem is more than a shortcoming of an added *maalah* and *plus* to the mitzvah. It is rather a demonstration of one's attitude and relationship with Hashem. Many times we want to do a mitzvah and it didn't work out, either we missed the ride to the *minyan* or I didn't have *tzedakah* money in my pocket to give to a poor person. At that very moment it is possible that our reaction is to rejoice and think, I now don't have to hear the reading of the Torah or the repetition of the *Shemoneh Esrai* so I will have more time for breakfast or more money to spend. Such a reaction is condemning for it states that *mitzvos* are a forced yoke upon me. If I can get out of it I will.

If one thinks about the above and says to himself I cannot even imagine how someone would be happy to miss a *minyan*, then think again. How about missing *והוא רחום* on Mon and Thursday or *Tachanun* every day. Why is it that when the *Baal Tefillah* finishes *Shemoneh Esrai* people don't sit down right away to say *Tachanun* but sort of procrastinate and look around to see what everyone else is doing. Why? What is the problem or doubt concerning *Tachanun* and *Vehu Rachum*? Maybe it is because everyone is hoping to see if someone will give a *klap* and scream out the command to the *Baal Tefillah* *Kaddish*, which is the official announcement that there is a *chassan* or *mohel* in the *olam* and that is the reason why it should be omitted. But why would you even think that such a situation is present if you are a member of the *Kehillah* and it wasn't announced in the *shul* newsletter or before *Anim Zemiros* by the president. The answer is maybe because maybe in your heart you are a hopeful that out of the blue a miracle could happen and it was *bashert* that you won the lottery with a *chassan* popping up from nowhere and you were pardoned from the recital. And when the *gabbai* gives the *Klap* and instructions to say immediately the *Kaddish* do you feel happy or sad? Happy because you saved two minutes by not saying the *Tachanun* and 3/12 minutes for the *Vehu Rachum* including the time of the *Tachanun*.

But really think about what you want to skip. *עון ולא ישחית* Please Hashem have mercy and compassion on us please forgive us for our sins and don't bring upon us destruction. Can we afford to miss such a request in our present time? Are the goyim on strike from Anti Semitism that there is no need to seek Hashem's protection over His flock. Are we so audacious to tell Hashem I, the one sheep, can protect myself from the seventy wolves that lie in wait to devour me every day. If we cannot do it on our own then what is this feeling of rejoicing in your heart that you are free from requesting from Hashem *rachamim* to save you and your family from your enemies lying in ambush?

PARSHA WITH

Rabbi Shmuel Brazil



בס"ד



YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

And to top it off the *passuk* says מרב כל. That Hashem says I see you are happy to leave out *mitzvahs* here and there. Yet I bestow upon you everything, life, breathing, food, health intelligence, *parnassah*, children etc. What if Hashem mirrors your behavior ה' צלך, and skips here and there for only a few minutes your breathing ability and maybe for a month or two some *parnassah* etc. Everyone knows how unhappy you would become if Hashem aligned His intervention with your actions.

Getting the thrill and high, as we become legally free from the opportunity to show our love and dedication to Hashem, you are demonstrating your distorted attitude and non gratuity to Hashem. You think you **save** by missing it but you should know that by reacting so, your mistaken save and gain transforms you into a **vase** which is an empty vessel. Being overjoyed caused by the opportunity to skip shows that there is a certain percentage inside of you that regrets that you had to take the time to fulfill the mitzvah and it would have been better to avoid it if possible. *Chazal* call that תורה על הראשונות. It could *chas veshalom* empty out even the *mitzvos* that you fulfilled which your happiness of the present indicates that in your heart there also lies past regret. Don't express **attitude** to Hashem but rather **altitude** always looking to forge a higher real relationship with Hashem and not a lesser connection with your only true benefactor. Through striving to reach a higher altitude, a Yid will begin to realize that altitude is his natural **aptitude** because he is blessed with a neshama whose origins are deeply rooted in Hashem.

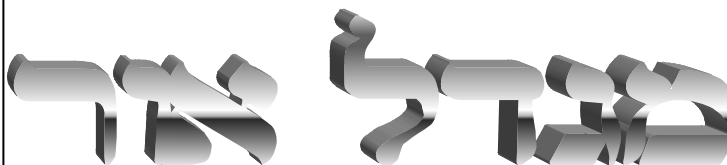
Now we can suggest another homiletic interpretation allude to in the *passuk*. אשר תחת אשר לא. the word אשר means happiness אשרי יושבי ביתך. You are deserving of the suffering because אשר לא there was no happiness ה' עבדת את ה' while serving Hashem. *Mitzvos* were unexcitable to you and it felt like a burden driving you to quickly finish and get on with "your life". However, on the other hand כל מרב, בשמחה, when it came to כל רוב from the majority of events of everything else "the good life", **there** you were בשמחה rejoicing and having a pleasurable experience. It is this contrast and polarized reactions between the physical and spiritual worlds that irks Hashem and the Torah. Am Yisrael are married to Hashem and the Torah. When your spouse sees you flirting excitingly with another woman she becomes jealous and feels that you are disloyal to her and she has now become an undesirable. Maybe if you get to know Hashem and the Torah better and in a deeper way, you will find how precious and loving they are, how concerned they feel towards your welfare both spiritual and physical, you will consequently uncover the most highest and incomparable love and joy that you have when being in their presence and embracing them.

Gut Shabbos
Rav Brazil

This week's issue is dedicated לע"נ
משה טובי' בן הר"ר מאיר
מאכיש בת הר"ר מרדכי
Grabie הי"ד
יארצייט'כ אלול

The Nazis may have taken you from this world, but they can never take away the world you earned through your Torah, Mitzvos, and doros you left behind.

©2020 – J. Gewirtz



A publication dedicated to Harbotzas Torah

Dedicated לע"נ
פערל רינה בת יל"ח שמחה אשר הכהן
Perel Rena Millman
Yahrtzeit 19 Elul

Happy Birthday in Shomayim. We miss you but know that Hashem has a plan for all of us in which we don't focus on leaving this world, but on leaving it a better place.

Zmanim for שבת

Wesley Hills, NY

7:04 - הדלקת נרות שבת
7:22 - שקיעה
8:58 - זק"ש מ"א
9:40 - זק"ש גר"א
10:45 - סוף זמן תפילה
7:21 - שקיעה
8:04* - צאת הכוכבים
8:33 - צאת 72

Times courtesy of MyZmanim.com

* Based on Emergence of 3 Stars

Now You Know!

CORRECTION: Last week we wrote that the Ammonites could not convert and join the Jewish People. Actually, they can convert, but they may not marry a Jewish woman.

At the mountains of Grizim and Eival, a series of blessings and curses were pronounced before the Jewish People. At the end of each, they recited, Amen, agreeing to the blessing or the curse.

One who reads the Torah will only find the curses written here. The Sages learned out the fact that the blessings were given first, but one would not know this if he wasn't taught it.

If the brachos were given first, and they were, why would the Torah not put them in explicitly?

Perhaps we can understand that were the Torah to include both the brachos and the klalos, though they were both alluded to, people would lose sight of the fact that there were both sides to the equation.

There would come a time where humans would focus on compliments and praises and eschew discipline or criticism, though necessary to personal development.

Therefore, Hashem said that there would be both blessings and curses but only transmitted the curses, to teach us the valuable lesson that sometimes the biggest bracha is knowing what you did or might do wrong and being able to correct or avoid it altogether.

Thought of the week:
Don't be fooled: Hashem cannot be contained by the limitations of your mind.

”וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב.” (דברים כו:א)

“And you shall write on the stones all the words of the Torah well-clarified.” (Devarim 27:8)

What does the Torah mean by “well-clarified”? Rashi teaches us, based on the Gemara in Sotah, that the Torah was written on the stones in all seventy languages of the world. Either they were extremely large stones, or the words were written miraculously. A miraculous occurrence seems required since according to some, the entire Torah, from Beraishis until “to the eyes of all Israel” at the end of Devarim, in all seventy languages and scripts, was written on these stones, all in a single day.

The question seems obvious: Why write the Torah in all languages? The Jews had kept their language from Canaan, Lashon Kodesh. Perhaps they knew Egyptian, or a few other languages. Though the Sanhedrin would need to know all seventy languages, the Jews at that time did not.

The Rav (R' Ovadiah Mi'Bartenura) in his commentary says simply, “Let all who wish, come and learn. Thus, the nations would have no opportunity to say, “We had no place from whence to learn [how we should behave.]” In other words, this was done so the nations of the world would not be able to claim ignorance of Hashem's Torah. However, if that were true, why make it available here, on these stones? Why not set these stones up in Yerushalayim, the international city where all nations would come to visit? Why not print books that could be disseminated around the world to educate them?

We'd like to suggest that the primary purpose for writing the Torah in all languages was not for the nations of the world, but for the Jews themselves, to whom the Torah was uniquely given. While a person of any nationality could trek to Gilgal to see the stones with the entire Torah on it, the motivation for providing the Torah in any language was for the Jews.

True, at this time they would not understand all those languages, and because they understood the Torah in Lashon Kodesh, they didn't need to understand them all. However, over the course of the Galus, Jews would be cast to the four corners of the Earth. We would become those “nations of the world” who needed to know there was no excuse to be ignorant of Hashem. He speaks to you whether you speak English or French, Spanish or Swahili. The Torah is relevant wherever you are, and whatever language you speak.

They say that New York Harbor, tragically, is the final resting place of thousands of pairs of Tefillin. Many immigrants said, “Judaism is for the old country, not for America, the land of opportunity!” They felt that the laws and traditions they'd been observing no longer applied in this new place. If only they'd taken the lesson from these stones.

Ba'air Haitev, well-clarified; the Torah's message to the Jews entering Eretz Yisrael was that whether you're on this hallowed ground, or dwelling in an unholy land into which you must infuse kedusha, the Torah applies from beginning to end.

A wealthy man once approached the Gaon, R' Noach Shimonovich, z"l, then the Rosh Yeshivah of Zichron Yaakov, and suggested that he should move his yeshivah to Rishon Litzion. He added that he was prepared to support the yeshivah entirely if R' Noach would do so.

R' Noach traveled to the Chazon Ish to ask his advice on the man's offer. The Chazon Ish answered, “When a yeshiva exists in a city, the whole city looks different. This may not be apparent immediately, but with the passing of years it's possible to see the positive qualities which the yeshivah lends to the city. If this is so, how is it possible to cause Zichron Yaakov such a heavy loss by removing the yeshiva from its midst?”

Later, the Chazon Ish sent for the wealthy man and told him, “You open a yeshivah in Rishon Letzion, and Rishon Letzion will also gain by having a yeshivah within it.”

WE ARE YOUR
ONE-STOP-SHOP
TO MARKETING SUCCESS



WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR
MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.



MARKETING



DESIGN



PRINT



MAIL



SUBSCRIBE ONLINE!

FILL OUT THE ONLINE FORM TO SUBSCRIBE:
RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH

בס"ד

Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

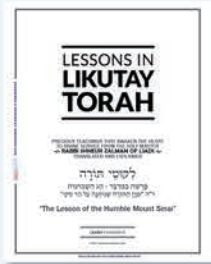
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.



Meoros Hatzadikkim
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits (English)
Ramapost.com/meoros-hatzadikkim



Sichat Hashavua
(Hebrew)



Likutay Torah
(English)



Oneg Shabbos
(English)



Hitkashrut
(Hebrew)



Ohr Chaim
(Hebrew)



Torah Wellsprings
R' Elimelech Biderman (English)



RAM HATORAH
Compilation of Divrei Torah
Ramapost.com/ram-hatorah



ENGLISH
DIVREI TORAH



TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • ANFEI EREZ • MIZMOR L'DOVID • PENINIM • KINDER TORAH • PARSHA PSHELTEL • RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organized, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present editions at

RAMAPOST.COM/RAM-HATORAH. טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חזק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח



FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

RAMAPOST
MARKETING | DESIGN | PRINT | MAIL

info@ramapost.com | www.Ramapost.com

P: 845.369.9600 | F: 845.369.9601

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

תדע את המקום שלך. אבל מה הבעיה שלך? שאין לך יצר טוב". והוא הסתכל עליי מתפלל – מה!!
 כי אין לך התבודדות!
 והוא ביקש שאני אסביר לו, ואמרתי לו שילמד כל יום את הקטע, את השני דפים שכתבתי על הימורים, כל יום, ובכל יום יעשה את החצי שעה התבודדות, והסברתי לו. ואמרתי לו: "אם עכשיו תעשה את זה אז יש לך כבר יצר טוב ואין יצר הרע בעולם שיכול לעמוד מול ההתבודדות! אין!!". כי כשאדם יש לו התבודדות כבר יש לו את היצר הטוב שאיתו הוא יכול לזכות לכל טוב שבעולם הזה.
 אם אין לו התבודדות – אז אין לו בחירה! אפילו דתיים וחרדים! אין להם בחירה! כי אין להם התבודדות. לכן הם יכולים לחיות עם התאוות ואין להם מה לעשות, כי אין להם יצר הטוב, ויצר הטוב זה השעה התבודדות.
 אז יהי רצון שנזכה כלנו, כל עם ישראל, להתקרב לעבודת ה', ולדעת רבנו הקדוש.

ואז השלב השלישי – שה' ישמח שתהיה לי ישועה. שאדם יהיה לו זיווג, תהיה לו רפואה, תהיה לו אמונה, הרבה אנשים הצער שלהם שאין להם אמונה והם סובלים סבל גדול מאוד. אז תדע, תדעי – **אין לך אמונה, וה' צר לו בצער שלך, והוא רוצה שתהיה לך אמונה וישמח מאוד שתהיה לך אמונה.**

וכל אחד לפי העניין שלו, לפי העבודה שהוא עובד עליה. אז הדבר השלישי, שה' ישמח שתהיה לך אמונה. וה' מוותר על השמחה שלו בגלל שהוא יודע שזה לטובתך שעדיין לא תהיה לך אמונה.
 והחידוש שחידשתי השבוע – התודה היא גם התוצאה של האמונה. אם אתה מאמין שה' צר לו בטח בכל מה שעובר עליך, והוא מוכן להצטער, ודאי שזה לטובתך.
 אז התודה היא גם תוצאה.

והתודה היא גם ההוכחה שאתה מאמין! התודה היא גם התוצאה והיא גם ההוכחה שאתה מאמין.
 ולכן אם אדם כן מאמין הוא יכול להגיד לקב"ה: "זה מה שאתה רוצה? אני גם רוצה? זה מה שאתה לא רוצה? אני גם לא רוצה?", שזה שלמות האמונה, "...אה, אתה רוצה שלא יהיו לי ילדים? אני גם לא רוצה! אתה רוצה שיהיו לי בעיות מסוימות? אני גם רוצה!", כל דבר! כל צער שבעולם! זה מה שרצית? אני מאמין בך, ואני שמח בחלקי! שמח! אתה לא שמח! אין לך אמונה! תבקש מה': "יתן לי אמונה!", לשמוח! לקבל את הכל באמונה!

כשיש דעת הכל זה דבר אחד, רק אני מחלק את זה לשלבים, לבנות לבנאדם את הדעת. אבל כשיש אמונה הכל זה דבר אחד – אתה אוהב אותי, והכל טוב, ומה שאתה רוצה אני גם רוצה! זה מה שאתה רוצה הקב"ה? אני רוצה! ובאמת שאדם אומר 'מה שאתה רוצה אני גם רוצה', באמת באמת, והוא אומר תודה מכל הלב! הכל נמותק והכל מתבטל! אדם נושע מיד!

עכשיו, גם ברוחניות, שאדם למשל יש לו תאוות מסוימת, שהוא נלחם לבטל אותה, נלחם! אז הוא כואב לו שהוא לא מצליח, אז הוא מתחיל קודם כל מהתודה, עם החוק של התודה: "רבונו של עולם, זה מה שאתה רוצה? אתה רוצה שתהיה לי את התאוות? אני גם רוצה שתהיה לי את התאוות!", "אתה רוצה שיהיו לי הייסורים שיש לי מכל מה שעובר עליי? אני גם מקבל את הייסורים באהבה! מתי שתמצא לגאול אותי אתה תתן לי את הדעת ואת כל הכלים בשביל להוציא אותי מהתאוות!"

ואז אתה אומר תודה רבע שעה, לקבל את הייסורים באהבה, ואז אדם לא מתמרמר, במציאות הוא רואה שהוא עוד לא קיבל את המתנה מה', הוא עוד נמצא בחושך, בסדר! הוא מקבל את זה באהבה! כי רק ה', מתי שהקב"ה ירצה הוא יתן לבנאדם את הדעת ואת כל מה שצריך לתת לו, ויוציא אותו! יבטל ממנו את התאוות! אז כמובן, **מי זה שיכול להגיד תודה? רק מי שיש לו צער**

מזה שהוא לא עושה רצון ה'!
לא אומרים תודה שיש לי תאוות, אלא תודה על הצער שיש לי תאוות! לא תודה על שעוברים עבירות חס ושלום, אלא תודה על הצער שיש לי מהעבירות!

כי זה ברור לכולם, שאדם שאין לו תאוות ואין לו התמכרויות, איזו גאולה נפלאה זו.

השבוע אמרתי למישהו שיש לו התמכרות מסוימת, אמרתי לו שהוא צריך לעשות כל השעה שלו רק על זה, לא וידוי דברים, לא חשבון נפש, מהמילה הראשונה עד המילה האחרונה רק לבקש שה' יוציא אותו ויגאל אותו מהתאוות הזו ומההתמכרות הזו. ואמרתי לו **שאין יצר הרע בעולם שיכול לעמוד מול ההתבודדות – שום יצר הרע!** היצר הרע הכי גדול בעולם יתבטל בסוף! אין יצר הרע שיכול לעמוד מול שעה התבודדות! אין יצר הרע!

אחד שמכור להימורים, אמרתי לו: "תשמע, תהיה אמיתי, אתה מבטיח וכו', נו באמת. אתה יש לך יצר הרע, אתה מבין? אז תגיד 'אני יש לי יצר הרע ויש לי רצון ותאוות',

העלון
 לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדוננו מורנו ורבנו נחמן בן פיגא זצ"ל.
 וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה
 וכן לעילוי נשמת חברינו היקרים ארז בן דליה ע"ה ומועז בן רומיה ע"ה וכן לעילוי נשמת פערל בת ר' מאיר ע"ה וכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטר ישראל
 ולהבדיל לרפואה שלמה של משה בן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת ימימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחזרה בתשובה שלמה בלי ייסורים של כל בני ובנות ישראל בארץ ובעולם
 וכן להצלחת כל התורמים והתרומות ברוחניות ובגשמיות.
 להצלחה ושמירה וכל הישועות בחסד וברחמים בלי שום ייסורים של נתן בן אריאלה וב"ב.
 לתרומות: 0527161619
 לקבלת העלון במייל: elitzur424@gmail.com

לעילוי נשמת יפה בת גולסטאן ע"ה.
 וכן לעילוי נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה
 לעילוי נשמת ניסים בן אלגרה ע"ה. לעילוי נשמת שרה בת יהודית אדית.
 להזמנת הספרים, חוברות ודיסקים של מורנו הרב שלום ארוש שליט"א:
 0522240696
 לשמיעת שידור חוזר ושיעורים נוספים
 בקו האמונה:
 026444250
 להרשמה לקבלת ציננות בכל פעם שמתקיים שידור חי יש להקיש על המקש 9 בכניסה לקו

רואה איך מאמינים בו ואיך אוהבים אותו, ואיך רוצים לשמוע לו ולבוא לראש השנה, אין! אנשים טסו דרך צרפת, והם צריכים להיות 21 שעות בשדה תעופה שמה לחכות, וכל קבוצה דרך מדינה אחרת, וכמובן שיש פה מסירות נפש עצומה מאוד של הנשים! שהן שולחות את הבעלים! לכן אני מדבר עכשיו לנשים היקרות, כי לא מדובר פה בטיסה של כמה ימים, יש אנשים שנסעו כבר מראש חודש אלול, ואי אפשר להבין מה זה, לכן אני אומר לכן – הנשים, כל הכבוד!

ממש, כמו שרבונו אומר שצריכים ללמוד אמונה מהנשים, זה כפשוטו. ממש רואים את זה, הנשים היקרות, החשובות והצדיקות, שהן מאמינו ברבנו, וכל כך חשוב להן כל הדבר בשביל הקב"ה, ובשביל לשמוע לרבי. כי באמת אם מיישהו אשתו לא מרשה, מה הוא יכול לעשות? רק להתפלל! תעשה עוד תפילות, תעשה עוד שעה. כי אי אפשר לנסוע בלי רשות של האישה, אי אפשר. אז מאלו שכן זוכות לשלוח את הבעלים, אתה רואה מה זה הנשים, שיש להן את האמונה, ולא רק שהן לא מונעות עוד הן דוחפות לנסוע, כח הדוחף, האישה זה כח הדוחף. אומרים שבזכות נשים נגאלנו ובזכות נשים נגאל. אני רואה את זה בעניין הזה, שהוא חשוב מאוד לגאולה, שזה ראש השנה של רבנו, רואים את זה שבזכות נשים נגאל. כי כל הצלחת הקיבוץ תלויה בהם. כי בעל שלא הולך ברשות אשתו, התפילות שלו יכולות להגיע אולי עד גובה של מטר, יותר ממטר הן לא יכולות לעלות.

לכן כל ההצלחה של הקיבוץ הכל תלוי בנשים היקרות. אתן חשובות, אתן צדיקות, ואשריכן, ותהיו חזקות. באמת לחזק את העניין הזה של ראש השנה, שזה הדבר הכי גדול בעולם, הכי חשוב לקב"ה. כמו שאמרתי לכם, אני אומר לכל הצדיקים, אין צדיק שלא עוררתי אותו, מאברהם אבינו עד היום. כל הצדיקים אמרתי להם: "יאללה! חברי! תתעוררו! אתם יודעים שהדבר הכי חשוב לקב"ה זה ראש השנה של רבנו, יאללה, קומו ותתפללו!"

בישיבה עשו שש שעות בחברון שבוע שעבר, בחסדי ה', וזכינו, ביום שהודיעו שיש עיכובים הוצאנו אוטובוס, שעתיים לשדה, שיעשו שעתיים, כי אחרי הכל כל מה שקורה זה בזכות התפילות.

כי חוץ מזה הכל שטויות, לא אני דיברתי ולא ההוא דיבר, התפילות שהישיבה שלנו, ש24 שעות יש שרשרת התבודדות, ואתמול הוצאתי אותם לשעה, היום לשעתיים, כל הישיבה, וכל הזמן השרשרת, כל הניסים שקורים, וכל מה שיש קצת נסיעות, הכל בכח התפילות. להסתכל על הכל באמונה! יש בורא

לעולם, והוא מחליט! הוא סגר והוא פותח! אין עוד מלבדו! כולם בובות! בובות על חוטים! כולם! ללא יוצאי מן הכלל! כולם בובות על חוטים ואף אחד לא יכול לקבוע ולהחליט. אז לכן להתחזק באמונה, ולהיות בטוחים שבעזרת ה' יהיה ראש השנה הכי יפה בעולם! ואשרי מי שיזכה להגיע! כי ודאי שכמו שאמרתי, כל אחד צריך לבוא עם רכבת עם מאה קרונות, ואני מקווה שישפיק לו מאה קרונות, נראה לי שהוא עוד יצטרך להעמיס את העודף שישאר לו על הגג של הקרונות, להביא את המתנות, להעמיס את המתנות שיקבל מרבנו השנה. **זה כפשוטו!** יהיו ישועות, ומתנות עצומות! כי כשבאים בכיסופים ותפילות! אז באים עם כלים שלמים לקבל את השפע, יש כלים ישתבח שמו לעד. ומי שיש לו מניעות שיתחזק בתפילות על הקיבוץ, שיצליח הקיבוץ, ואז הוא מקושר עם הקיבוץ.

וכל מי ששומע אותנו בכל מקום, כולם יתפללו שהקיבוץ הזה יצליח! שיהיה אהבה ושלוש ואחדות כזו, ותהיה הצלחה כזו, ישתבח שמו לעד! אפילו חמש דקות, כמה שאתם יכולים.

דיברתי איתכם שבוע שעבר על החוק, היו הרבה חידושים, שזכיתם לשמוע, מי שהיה פה שבוע שעבר, היה אור גדול,

איך אמרו לי אנשים! ביטול הבחירה. כדאי לקחת את 'המברך' של שבוע שעבר, לא להפסיד אותו. שמה כתבו את השיעור, אפשר להשיג את 'המברך'. גם ב'יקו האמונה' אפשר לשמוע את השיעור.

בכל אופן היום רציתי להסביר איך עושים את חוק התודה על הרוחניות ועבודת ה'.

נכון שאדם למשל יש לו איזו תאוה, שהוא עובד ועושה את החצי שעה בכל יום, את עבודת הרצון כל יום.

אבל הרבה פעמים, הרבה אנשים באים אליי ממורמרים:

"כבוד הרב..." הוא שבור שהוא מוצא את עצמו עוד פעם חוטא, ועוד פעם נכשל, ועוד פעם נופל, ונשברים. **בגלל**

שלא הולכים עם החוק של התודה! כי גם בזה צריכים את החוק של התודה!

כשאדם רוצה לזכות לקנות איזה דבר מסוים, וממש לבטל איזו תאוה מסוימת. הרי כואב לו, ודאי שיש לו ייסורים מזה, מכל מה שעובר עליו, שיש לו עדיין

תאוה וכו'. הרי הוא לא רוצה את זה! הוא מתפלל על זה חצי שעה ביום! אז ודאי שהוא לא רוצה את התאוה! ודאי שכואב לו אם הוא רואה שהוא לא מצליח ונכשל עוד פעם ונופל עוד פעם. ומה זה החוק של התודה? החוק של התודה אני אזכיר.

תמיד אמרתי שדבר ראשון ה' אוהב אותי. אבל מה עכשיו, צריכים לחדד איזו נקודה.

חשבת, בטח שאומרים 'השם אוהב אותי', ממילא כבר לא שייך להגיד שה' צר לו בצער שלי, כי אין לי שום צער.

כשאדם חי את האמונה שה' אוהב אותו ושכל מה שה' מעביר אותו זה לטובתו, הכל! אז הוא שמח בחלקו כפשוטו ואומר תודה על הכל! רבנו כותב מפורש בליקוטי מוהר"ן שכשאדם יודע שהכל בהשגחה, אין לו שום צער, כפשוטו.

אדם שלא מסוגל לקבל משהו ולהגיד עליו תודה, זה לא משנה מה, זה חוסר באמונה. כי אדם שיש לו אמונה אומר: "אם ככה אתה רוצה! בוודאי שגם אני רוצה! הרי אתה אוהב אותי, וככה גזרה חכמתך שאני צריך לעבור את הדבר הזה ולקבל את הייסורים האלו". ממילא אדם שמאמין שה' אוהב אותו אין לו שום צער! הוא שמח וטוב לב.

אז לכן שיניתי משהו קטן – הרי רוב העולם כשבאים לעשות את החוק של התודה, עכשיו הוא חי שה' אוהב אותו! איפה... עכשיו הוא רק התחיל להתקרב.

לכן דבר ראשון שאומרים לו – צר לך? בסדר. דבר ראשון שאתה צריך לדעת, שינחם אותך – שה' צר לו בצער שלך! צר לך במשהו? ה' צר לו גם בצער שלך!

וזו הנחמה הראשונה שתוביל אותך בסוף לאמונה השלמה. שמה? שלא מי שרוצה שיהיה לך צער שמח בצער שלך, אתה לא בידים של משהו שהוא שמח שיש לך צער! לא! אתה לא בידים כאלו! אלא אתה בידים של מי? של מי שצר לו בצער שלך!

אה, אז כבר יש לך נחמה. אם הוא צר לו בצער שלי! אז הוא ודאי יושיע אותי, וזה ודאי לטובתי! כי צר לו בצער שלי ובכל אופן הוא עושה לי מה שעושה לי! אז זה ודאי לטובתי! וזה דבר שיכול כל אחד להבין את זה בהתחלה! כי שה' אוהב אותי זה כבר אמונה שלמה! לכן שיניתי, אמרתי שצריכים לכתוב דבר ראשון – ה' צר לו בצער שלי! כל אחד מבין שאבא צר לו בצער של הבן שלו. אז הקב"ה צר לו בצער שלך, תתחיל להתנחם בזה.

הרי אבא שהוא כל יכול, ושבדיו הכל, וצר לו! אז כבר יש לי נחמה. כי מי שיכול לעזור לי, צר לו איתי. אז כבר יש לך נחמה.

אז אחרי שהבנו שה' צר לו. אנחנו ממשיכים הלאה – ה' צר לו, וה' גם רוצה שתהיה לי ישועה. ואף על פי כן הוא לא נותן לי! בטח זה לטובתי! כי הקב"ה מוותר על הרצון שלו כי הוא יודע שזה לטובתי מה שאני צריך לעבור.

הגאולה! ברגע שבאמת יהיה קיבוץ – תהיה גאולה! השנה הזו הייתה שנה קשה בגלל שראש השנה של רבנו היה נראה כמו שנראה שנה שעברה. ודאי שרבנו הגין ומה שהבטיח הוא קיים.

אבל החוסר שלום שהיה, והמחלוקות, זה עשה את שלו. רבנו אמנם המתיק את כל הדינים שהיו צריכים להיות השנה, כי עובדה, הייתה שנה עם מלא דינים, מציאות! אבל אנחנו רוצים שהשנה, רבנו הקדוש ימתיק את כל הדינים לגמרי, ויהיה שלום מושלם, ותהיה גאולה.

ובשביל זה צריך שכולם יתפללו! כל אחד שמתפלל על הקיבוץ, יתפלל שיהיה שלום ואהבה ואחדות בקיבוץ! זה מה שצריכים להתפלל! שכל מי שבעל מחלוקת שלא יבוא, רק כל מי שבא, בא עם רצון להתקבץ! להיות בשלום עם כולם ואחדות! מה שיש לך הדעות שלך, זה תשאיר בבית שלך, פה באנו להתקבץ ביחד! שיהיה שלום ואהבה!

והדבר הכי חשוב לי לדבר עליו היום, זה לפנות לנשים היקרות –

באמת, אחרי הכל, הכח וההצלחה של כל הדבר הזה שקוראים לו ראש השנה של רבנו, וכל הגאולה, הכל זה תלוי בנשים, הכל בזכות הנשים, ובכח הנשים היקרות. כי אחרי הכל, בא נתבונן, אתן ודאי עושות את המסירות נפש העיקרית, ודאי!

לא שהבעלים הולכים לטייל, הולכים לעבוד חתיכת עבודה, הכל זה עבודה, ותיקונים, כל מי שנוסע עובר מה שעובר, אבל טוב, אבל אחרי הכל אנחנו נוסעים לרבנו. אבל האישה היקרה, הנשים היקרות והחשובות מאוד, הן זוכות באמת לשלוח את הבעלים, וכמו שהגמרא אומרת שהנשים במה הן זוכות, פה בראש השנה של רבנו זה בוודאי גם כן כפשוטו, הן שולחות את הבעלים, והרבה נשארות לבד לבד, וכל אחת מה שעוברת. והן זוכות להמתיק את כל הדינים מהבית שלהן, בזכות המסירות נפש שלהן, שהן נשארות עם הילדים לבד, ואפילו רק עצם זה שהן נשארות בלי הבעל, בכל אופן, זה ראש השנה, והן בלי הבעל לבד.

זה הכל אמונה, זה הכח, שהנשים יש להן אמונה אמיתית! אין! תדעו לכן, היום ישבתי עם אשתי שתחיה, ואישה באה בוכה בדמעות: "בבקשה! שהרב ישפיע על בעלי שיקדים את הטיסה! הוא צריך לטוס ביום רביעי, ואני מפחדת שאולי הוא לא יוכל להגיע! מה יהיה עם הוא לא יגיע! שיקדים את הטיסה!".

בעלים מספרים לי, אשתי אומרת: "תסע מהיום! רק העיקר שתגיע!".

כל פעם באים שואלים אותי אברכים: "אני יכול להקדים את הטיסה?", ואני שואל: "מה אומרת אשתך?", אומרים לי: "אשתי! אתה רוצה אתה יכול לשמוע אותה בטלפון, היא אומרת 'אתה חייב להקדים! מה יהיה אם לא תסע!'".

מה זה! הנשים הן יש להן את המסירות נפש יותר מהגברים! יש להן את האמונה ברבנו הרבה יותר! וראיתי את זה עין בעין בצורה מוחשית! שהנשים יש להן את האמונה ברבנו הרבה יותר מהגברים פי עשרות ומאות! ראיתי את זה עין בעין, כל השנים, אבל השנה הזו אני רואה את זה ביותר ויותר.

הודיעו אתמול ביום רביעי בלילה, הודיעו שזהו, אוקראינה הודיעה שבמוצאי שבת הם הולכים לסגור את כל הטיסות וכו'. אתם יודעים מה קרה? יותר מאלף איש הקדימו את הטיסה שלהם לעכשיו! יותר מאלף איש! ואל תחשבו שסתם, הם הפסידו את הכרטיס שהיה להם, קנו כרטיס, רק הלוך 900 דולר! פשוט ניצלו אותם! רק הלוך, בלי חזור, 900 דולר! וכולם לא היה להם מאיפה, ומה יהיה עם המשפחה, ועשו מסירות נפש ועלו על מטוס לאומן! מאוד שמחתי לשמוע את זה! אמרתי: "בטוח הקב"ה יש לו נחת רוח גדול, בוודאי שלרבנו הקדוש יש נחת, שהוא

השנה זה להתוודות, מתוודים לפני רבנו הקדוש. לכן באמת שמגיע ראש השנה, אחרי שכולם התוודו, מתגלית מלכות ה' בשלמות ומכתירים את הקב"ה.

הרי ראש השנה זה יום הדין, לכן רבנו כותב בצוואה שלו, שבראש השנה אז התפילה בבחינת דין, כי תמיד כל הזמן, התפילות שלנו צריכות להיות רק ברחמים ותחנונים, אבל היום היחידי שמותר וצריכים וכן מתפללים בבחינת דין זה יום ראש השנה. ולכן בראש השנה, בכח רבנו הקדוש, זוכים שהתפילה בבחינת דין היא עולה לפני ה' יתברך והיא מכניעה את כל הסטרא אחרא! מכניעה בשלמות את היצר הרע, הכנעה מושלמת! עד שלא רק שנכנעים, אלא אומר רבנו שהסטרא אחרא מקיאה את כל הקדושה ואת כל התפילות שהיא בעלה, הכל היא מקיאה והכל חוזר לקדושה. ישתבח שמו לעד.

אז אם כן, למה בורא עולם סגר את הדרך לאומן? כי הוא רוצה את התפילות והגעגועים! כמובן את המסירות נפש, במחשבה – שאדם יחליט! לא מעניין אותי כלום! אני נוסע לאומן!

כל אחד נבהל מאיזו מניעה אחרת ומבטל את הכרטיס... בשביל מה? ככה מוותרים על הנסיעה? מה אתה נבהל? כמו שכבר אמרתי ושוב אני חוזר ואומר – מי שבאמת מאמין ברבנו הקדוש, ורוצה לקיים את הדיבורים של רבנו, ובפרט את הדיבור שרבנו הזהיר עליו, הוא לא נבהל מכלום, והוא דבק במטרה, חזק במטרה. אבל באמת, למה בכל אופן הקב"ה סגר את הציון של רבנו הקדוש ואת כל העניין של ראש השנה?

הכל בגלל שאין שלום!

היום הגעתי למסקנה שאני צריך להגיד לאברכים שלי, שהם עוד עושים את השעות התבודדות על אומן, שבמקום להתפלל שתפתח הדרך לאומן, שיתפללו שיהיה שלום!

כי שנה שעברה, ראש השנה האחרון שנסענו לאומן, פשוט לא היה שלום! תמיד לא היה שלום, לצערנו הרב, אבל איך שהוא עוד היה בערך שלום. שנה שעברה, ראש השנה האחרון, היה מאוד נורא! איך אמר משהו? כל אחד ידע איפה הוא לא מתפלל, 'פה? אני לא מתפלל!'.
מה לא יודעים? לא יודעים מה זה קיבוץ. בסדר, אתה יש לך את הרב שלך? מצוין! אתה יש לך את הדרך שלך? מצוין! אתה, לפי דעתך הדרך של השני לא מתאימה לך? מצוין! אבל ראש השנה! כולנו באנו להתקבץ ביחד! ויש מכנה משותף! כולנו באנו ממש לקיים את הציווי של רבנו! שאיש בל יעדר! שכולם יגיעו לראש השנה! וזהו! וזה המכנה משותף ביננו! רבנו ציווה עלינו שנתקבץ!

אתם לא יודעים אולי, כל המושג של 'קיבוץ', הקיבוצים שיש בארץ ישראל, לקחו את זה מחסידי ברסלב, העניין של קיבוץ זה מה בא מרבנו! צריכים שיהיה קיבוץ, להתקבץ ביחד! יש הבדל בין להתאסף ביחד, לבין להתקבץ ביחד! זה קיבוץ! צריכים להתקבץ! להיות ביחד!

כל אחד צריך לדעת! אנחנו **באנו כולנו לשמוע לרבי!** הרבי ציווה 'איש בל יעדר'! באנו כולנו לשמוע לו! באנו להתקבץ ביחד! ואנחנו אוהבים אחד את השני! כי כולנו שומעים לרבי! זה שכל אחד בבית שלו יש לו את הדרך שלו, זה בסדר, אין בעיה! **אבל ראש השנה באנו להתקבץ ביחד! וכל אחד צריך באמת לדעת, לבוא עם השלום! עם האהבה הזו! כי אם לא זה לא קיבוץ! אז בשביל מה באו כולם! כל אחד חולק על השני אז אין שום קיבוץ!**

מה שקרה לנו השנה הזו, שהייתה שנה קשה מאוד מאוד, ועברנו מה שעברנו, ועוד עוברים, עם ישראל, בפרט עכשיו המלחמות שיש לנו על ראש השנה של רבנו. אתם אולי שומעים פה ושם, אצלנו בבית זה ממש בחזית, המלחמה ממש בחזית אנחנו נמצאים, בחסדי ה'.

לכן צריכים ודאי להתפלל על זה, לא להתפלל על כלום, רק על זה – שתהיה אהבה ויהיה שלום ביננו! שכולם יבואו עם הרצון להתקבץ ביחד! שיהיה שלום ואהבה! ואז תהיה

המברר את עמו ישראל בשלום

יתכנו טעויות בשל מרוצת הכתיבה

נא לא לפרסם בשעת התפילה וקריאת התורה / העלון מוקדש לזכרותו של מורנו הרב
שליט"א בן ימנה ששייך ימינו בבור יאות איתנה עיד מצאה ועשרים שנה

שכולנו ניסע ונגיע לרבנו! ויהיה קיבוץ נפלא! אין דבר כזה! יש בעל הבית לעולם! לא לשכוח! כל אחד יכול להגיד מה שהוא רוצה ולחשוב מה שהוא רוצה! יש בעל הבית! יש אדון לעולם הזה! יש את הצדיק, רבנו הקדוש, רבי נחמן בן פייגא, לא צריכים להתבלבל!

יום חמישי, ממש אמרו: "כבוד הרב! אמרו שמוצאי שבת סוגרים את הטיסות! בא נסע! הנה קח את הכרטיס, בא נטוס! חבל על הזמן!", אמרתי להם: "רבותי, מפקד אף פעם לא עוזב את החיילים שלו. מי שרוצה לעשות כמוני שיעשה, ומי שרוצה לטוס, שיטוס. **להקדים? לא צריך להקדים. ומי שרוצה, שיקדים.**"

אה, אני יטוס וכולם ישארו פה? מה פתאום, בשום פנים ואופן.

ואמרו לי: "מה אתה רגוע? אתה לא מפתח? לא לחוץ?", אמרתי להם: "בטח שלא! יש בורא לעולם! יש אדון לעולם הזה!". מה אתם חושבים, שאני מתפלל על משהו? אני מתפלל רק לבורא עולם: "בורא עולם אתה סגרת, ואתה פתחת, תודה לך הקב"ה! ועכשיו עוד פעם סגרת ככה? אין עוד מלבדו!"

מה אכפת לי מי אמר ומה אמר? מה זה עניין שלי? יש בעל הבית לעולם! לא לפול מהאמונה שניה אחת! לא לפול ללשון הרע! לשנוא את אף אחד! להפך! אני מכיר טובה לכל מי שעזר ורוצה לעזור, ומברך את כולם, ומי שיזכה להיות שותף שלנו ושליח שלנו, שיזכה, ממה נפשך, זה לא מעניין אותי, אנחנו בידיים טובות! העיקר להתחזק באמונה, לא להתבלבל בכלל. אמרו? שיגידו מה שהם רוצים להגיד! אנחנו נסע ואנחנו נגיע! ונפעל! ויהיה ראש השנה שלא היה כזה ראש השנה מימות עולם! ודווקא בזכות כל המניעות ובזכות הכיסופים!

אין עוד מלבדו, ה' אתנו.

כמה דברים חשובים על ראש השנה.

הרי ידוע, כל הזמן העבודה שלנו לגלות מלכות ה', שתגלה מלכותו. ובפרט בראש השנה.

ר' נתן מברסלב כותב שכל העבודה בראש השנה שתגלה מלכות ה'. באמת ידוע ומפורסם, שבכל העולם בראש השנה צועקים המלך, אבל ההכתרה היא באומן, שמה שמים את הכתר לקב"ה.

רבנו הקדוש, אין צדיק בעולם שדיבר צריכים להתוודות לפני הצדיק. כמוכן גם הבעל שם טוב היה אומר שיתוודו לפניו, הצדיקים הגדולים כן היו מנהיגים ככה, אבל רק במקרים מסוימים, פה ושם. אצל רבנו הייתה ממש עבודה כזו, וכל אחד מהחסידים היה צריך להתוודות לפני רבנו, תמיד כל השנה, ובפרט בערב ראש השנה. בערב ראש השנה כל התלמידים של רבנו היו נכנסים אחד אחד לפני רבנו והיו מתוודים לפניו.

אחרי שרבנו הסתלק מהעולם, הרבי חי וקיים, באים לציון ומתוודים לפני רבנו.

ורבנו כותב בתורה ד': "ואי אפשר להשיב המלוכה להקב"ה, אלא על ידי וידוי דברים לפני תלמיד חכם!"

לכן באמת שכולם באים לציון של רבנו, כל מי שקצת מקורב, ודאי שנותנים את הפרוטה לצדקה, אומרים את התיקון הכללי, ודאי. אבל עיקר העבודה של ערב ראש

צריכים להבין כמה העניין של ראש השנה אצל רבנו הוא ענק. כאלו מניעות, כזו התגברות. טוב חושב שהכל עבר,

פתאום – מה?! זה ממשיד! מתגברים עלינו אה? ☺

פתאום, מפה נסגר, משמה נסגר, ולמה? כי באמת מה שרבנו אמר שאין יותר גדול מראש השנה זה כפשוטו. ולכן ודאי שכפשוטו הדבר הכי גדול זה ראש השנה של רבנו הקדוש, ולכן יש מניעות מפה עד הודעה חדשה. טוב, האמת היא שגם בזמן רבי נתן תמיד מאז ומעולם, להגיע לראש השנה של רבנו היה קשה. הייתה איזו תקופה שבכלל היה מאוד קשה להגיע לראש השנה, היה קשה מאוד, וממש כמעט בלתי אפשרי. ותמיד היו סיפורים איך שמסרו נפש להגיע, ממש לא יאומן כי יסופר.

טוב, באיזה שהוא שלב נסגר הציון, עשרות שנים! אפשר להגיד שעשרות שנים כמעט אף אחד לא הצליח להגיע לציון.

שאני התקרבותי הציון היה סגור ואי אפשר היה להגיע, אי אפשר. פה ושם, מאמריקה היו מצליחים להגיע, פה יחידים, שם בודדים. וככה עשרות שנים היה סגור הציון. כל שכן שאנחנו לא מדברים פה על ראש השנה, רק לבוא לציון באמצע השנה.

אח"כ ה' עזר ונפתח, לאט לאט, גם כן היה קשה מאוד, בשנים הראשונות היה קשה מאוד מאוד להגיע. כמה תפילות, כמה כיסופים, כמה עיכובים וכמה המתנות. עד שלא הגעת לציון לא היית יודע מה יהיה. כי היו אנשים שהגיעו אפילו עד אומן ולא הגיעו לציון, גם כאלו סיפורים היו, אנשים שהגיעו לאומן, בדיוק תפסה אותם המשטרה, ובמקום להגיע לציון הגיעו לבית סוהר.

אח"כ ב"ה לאט לאט נפתח, עד שנפתח לגמרי.

ועכשיו... מסתבר שהרבי לא אוהב ככה, לא אוהב שמגיעים אליו לציון, בפרט על ראש השנה, כמו איזה טיול כזה, איזה פיקניק, הרבי לא אוהב ככה.

לכן תמיד הרבי עשה מניעות וקשיים, אבל איך שלא יהיה, היה מאוד קל, כמו איזה טיול, קנית כרטיס והגעת.

ולכן השנה אנחנו זוכים, ישתבח שמו. מי סגר את הכל? **יש בורא לעולם! אף פעם לא לפול לכפירות! 'פלוני אמר ככה! זה בגללו!'**, 'אלמוני הזה!' – כשאדם נמצא בתוך הסיבות יכול לפול ללשון הרע ולשנאה ולקללות, וחבל שאדם יאבד את האמונה שלו – **מי סגר את הציון? בורא עולם! ומי יפתח את הציון? גם כן בורא עולם.**

ב"ה נפתח, צריכים להודות על מה שכן נפתח, זכינו לנסוע, אני בעצמי זכיתי, זכינו להיות בציון קצת, ב"ה, ועכשיו לראש השנה גם כן ב"ה הגיעו כבר כמה אנשים.

ממש לפני כמה שעות, לפני שיצאתי מהבית לנסוע לכאן, ראש הממשלה הבטיח לי שהם יעשו הכל, שכל מי שהגיע כבר לאוקריאנה, ונמצא כבר בטרמינל שמה, הם יעשו הכל בשביל שיוכלו להכנס ולהגיע בעזרת ה'.

ולגבי ההמשך גם יש הבטחה שמיד ביום ראשון יטפלו בזה – על הבוקר, בעזרת ה' כמובן.

אז דבר ראשון, צריכים לדעת, באמת מאחורי הקלעים, העיקר זה התפילות של כולם, מה ז"א? הכיסופים, התפילות והגעגועים, לא לפול לחוסר אמונה! **מליון אחוז**

מוסר הפרשה חידושים לפרשת שבוע

שמחת המצוות

בפרשתנו פרשת כי תבוא בסוף התוכחות (דברים כח-מז): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל". פסוק זה הוא המקור היחידי המפורש בכל התורה כולה שצריך לעבוד את ה' בשמחה. ועל סמך פסוק זה הוא שאומר דוד המלך נעים זמירות ישראל (תהלים קב): "עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה". וזהו שכתב רבינו בחיי: "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה". יאשימו הכתוב בעבדו ה' יתברך ולא היתה העבודה בשמחה, לפי שחייב האדם על השמחה בהתעסקו במצוות, והשמחה במעשה המצוה - מצוה בפני עצמו, מלבד השכר שיש לו על המצוה יש לו שכר על השמחה, ועל כן עניש בכאן למי שעובד עבודת המצוה כשלא עשה בשמחה, ולכך צריך שיעשה אדם המצוות בשמחה ובכוונה שלמה". והדברים נוקבים כל חללי תהום כי גם האדם העובד את ה' אך אינו עובד מתוך שמחה לא די שלא יקבל שכר על כך אלא אף יקבל עונש. בא וראה מה שכתב בספר "חרדים" (תנאים לקיום המצוות ד"ה התנאי הרביעי) בשם רבינו האריז"ל, כי מה שזכה להשגות הגדולה בתורה וברוח הקודש, הוא בשכר השמחה הגדולה שהיתה לו בעבודת ה' ונראה לבאר הענין הזה על פי מה שמצינו גודל מעלת השמחה של מצוה שגורמת להשראת השכינה, כמו ששינוי בגמרא (שבת ל) ליישב הסתירה בדברי החכם מכל אדם בענין השמחה, כי פעם כתוב (קהלת ח-טו): "ושבחתני אני את השמחה", משמע ששמחה היא דבר טוב, ופעם כתוב (שם ב-ב): "ולשמחה מה זה

עושה", ומתוך בגמרא:

"ושבחתני אני את השמחה, שמחה של מצוה, ולשמחה מה זה עושה, זו שמחה שאינה של מצוה, ללמודך שאין שכינה שורה, לא מתוך עצבות, ולא מתוך עצלות, ולא מתוך שחוק, ולא מתוך קלות ראש, ולא מתוך שיחה, ולא מתוך דברים בטלים, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה, שנאמר (מלכים ב ג-טו) ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'".

והנה מקרא מלא דיבר הכתוב (תהלים כה- יד): "סוד ה' ליראי ובריתו להודיעם". נמצא כי כדי לזכות להשגות התורה צריך להשראת השכינה שתגלה לו סודות התורה, הנה כי כן זהו שאמר האריז"ל שלא זכה לכל השגות התורה ורוח הקודש רק בזכות שמחה של מצוה, כי היא גרמה להשראת השכינה שגילתה לו את כל סודות התורה. כאשר האדם עובד את השם יתברך בשמחה, ומראה לילדיו כמה טוב וכמה כיף להיות יהודי, ובכך ממשיך הוא את שרשרת הדורות שיעבדו את ה' יתברך, אך כאשר האדם עובד את השם מתוך קושי ועול נראים הדברים כעול, ובכך ילדיו לא רוצים ללכת בדרך ה', ולכן מובן מדוע עונש עבור עבודת שאינה בשמחה חמורה כל כך עד שכל הקללות הכתובות בפרשה חלות על האדם שאינו עובד מתוך שמחה, כי עיקר הוא להנחיל את התורה והמצוות לילדו, וכאשר עבודתו אינה בשמחה, ממילא ילדיו לא רוצים ללכת בדרך, ואז חלילה יכול להיפסק מה שהנחילו לנו עבודתנו. נמצא כי השמחה היא כלי להנחלת התורה.

פנינים חסידות ברסלב

אמר רבינו זכרוננו לברכה: אצלי העקר הוא ראש השנה, ותכף קשהולף ועובר ראש השנה. אני מטה אצלי ושומע אם מביין בנחל לעורר לסליחות לשנה הבאה. כי אין שום זמן קלל, כי כל השנה חולף ועובר כהרף עין: (שיחות הר"ן - אות רטו)

אמר פעם אהת רבי נתן לבנו ר' יצחק ז"ל מטולקטשין שלא יסע לארץ ישראל לזרז שם בקביעות עד שיהיה בן ששים שנה (והפונן היה מדבריו הקדושים שאף על פי שישבת ארץ ישראל גדולה מעלתה מאד ונכונת, אך בסיכור אדמו"ר זצ"ל, אבל כבר אמר אדמו"ר זצ"ל על הראש השנה שלו שאין דבר גדול מזה פסוקא בתי מוהר"ן וגם כל קדושת ארץ ישראל נמשך מפונן פסוקא בלקוטי תנאן סימן מ', וגם מובן וקבוצא בדברי אדמו"ר זצ"ל שכתבנוטוס רק נפש אחת להקבוצא שלו בראש השנה אף בתנאים הבתים של הקדושה אף אלפים ורבי רבבות פסמים עד אין שעור וצ"ל בלקוטי הלכות הלכות נקבי שנים הלכה ד' שאין ערך להקבוצא שיעבד האדם בפני עצמו אפילו כל היום נגד נקדה אחת שעושה קשמוצקטור וכי עין שם וסוף שכן שגדולים צדיקים במיתתם יותר מפיחיהם, וכל אשר גדלה ונשגבה וקומתו והתעללותו של אדמו"ר זצ"ל, בן גדלו ושגביו גם התקנים אשר יעשה בימי ראש השנה הקדושים קבוצא בדבריו הקדושים בהלכות גביות חוב מהלקוחות הלכה ה' אות י"ד עין שם: (כוכבי אור אנשי מוהר"ן אות א).

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

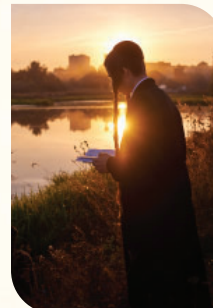
הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט
בישיבת "חוט של חסד" מנחה רוחני ב"ק ההלכה"
קו ההלכה הספרדי: *3030

הלכות חודש אלול וערב ראש השנה

מה המקור לדבר שצריך לערוך חשבון
נפש בחודש אלול, וכיצד עושים זאת?

זה לשון קודשו של מרן הרב חיד"א בספר מורה באצבע (אות רמ"א) "חודש אלול זמן תשובה לכל הוא, ויזהר לפשפש במעשיו.

וטוב וישר שבכל לילה קודם שישן, טרם אמירת וידוי, יפשפש ויחפש דרכיו ובמעשיו באותו יום ויתודה וישבו, וכן יעשה מראש חודש אלול עד יום הכיפורים, והיה צריך לעשות כן כל ימיו בכל לילה כמעשה הצדיקים קראו בשמותם "מארי דחושבנא", ולפחות כה יעשה בארבעים יום הנראים הללו". הביא כף החיים (סימן תקפ"א סעיף קטן כ"ד).



בערב ראש השנה כבר מהבוקר לא
אומרים תחנון, אם כן אם מתפללים
סליחות בבוקר אחר עלות השחר האם
יאמרו תחנון או לא?

יש אומרים שיכולים למר תחנון בסליחות גם

עבודה זרה (דף ג' עמוד ב') מובא
שהקדוש ברוך הוא דן בכל יום, כיצד
ייתכן דבר זה?

בתשובה המיוחסת לרי"ף (קובץ המועדים עמוד ג') מבור שבראש השנה הקב"ה דן על כללות השנה אם בשנה זו ירוח כליו או חס ושולם ימות כליו, אך אינו דן באיזה יום ירוח או ימות, את ההחלטה אימתי יאירע המאורע דן הקב"ה בכל יום לפי מעשי בני האדם.

והוסיף שם שהטעם למה הקב"ה דן בכל יום הוא כדי שיבואו הנשמות וישמעו את הגזירות ויתפללו על החיים.

מדוע בראש השנה אומרים את הפרק
"הריני לאלוקים עוזו"?

משום שהלויים היו אומרים אותו במוסף של ראש השנה, ויש בפרק זה ארבעה דברים הרומזים ליום זה: "תקעו בחודש שופר" מרמז על תקיעת שופר, וכן כתוב "כי חוק הוא משפט לאלוקי יעקב" שמרמז על המשפט ביום זה, ונאמר "עדות ביהוסף שמו" רמז ליוסף הצדיק שיצא סן הבור ביום ראש השנה.

ועוד נאמר בו "הסירותי מסבל שכמו" שבים זה פסקה העבודה מאבותינו במצרים. גמרא ראש השנה בכמה מקומות (דף ח' ודף י"א ודף ל').

אם מתפללים סליחות אחר עלות השחר, ונוסח הסליחות אינו משתנה, רק בשחרית לא אומרים. שו"ת שבט הלי (חלק ד' סימן י"ד אות ה'), ובני עדות המזרח מקפידים להתחיל את הסליחות קודם עלות השחר, ואם התחילו קודם עלות השחר אפילו שנמשכו לאחר עלות השחר יכולים למר תחנון, אבל אם התחילו אחר עלות השחר לא יאמרו תחנון. כך משמע מכף החיים (סימן תקפ"א סעיף קטן ע"ג בשם המנן אברהם).

מה המיוחד בתפילת
מנחה האחרונה של השנה?

לכתחילה ראוי לבוא לבית הכנסת בעוד היום גדול, להתפלל מנחה בכוונה, כי היא התפילה האחרונה של השנה, ויש בכוחה לתקן כל תפילות השנה, אם היו פגומות, לכן יזהר מאוד לאומרה בכוונה ובזמנה. מטה אפרים (סימן תקפ"א אות י"ז) (שופר בציון כרק א' אות כ"ב).

במשנה מסכת ראש השנה (דף ט"ז
עמוד א') מובא שבראש השנה נידונים
כל באי עולם, ומאיך בגמרא מסכת

מצוה בבלעדיות? לא רצויה!

רוחו הטהורה לא יכלה לסבול את הטומאה הזו שנושקה מולו. יום ולילה ישב בבית המדרש ולמד בהתמדה עצומה, אך כאשר קם להביא ספר מארון הספרים - נתקלו עיניו בשיקוף ונפשו נעגמה...

הוא למד בחברותא יומם ולילה עם מי שלימים נודע בשער בת רבים בכל תפוצות ישראל בגאונותו - הגה"ק רבי יונתן אייבשיץ, רבה של פראג, שנודע גם בשנינותו ואמרות הכנף המחכימות שלו, וביותר בטהרתו ובקדושתו ובעמל התורה שלו.

לחברותא הצעיר הפריעה עובדת קיומו של הצלם...

מול בית המדרש עמד בית תפילתם של הנוצרים. הללו, ברצונם לפאר את בית התפילה עמדו והתקינו שתי וערב אדיר ממדים עשוי מתכת נוצצת על הגג.

כל אימת שנשא הצורב הצעיר את עיניו בבית המדרש לכיוון החלון - עמד מולו סמל הטומאה שנפשו של כל יהודי סולדת הימנו.

באחד הלילות החליט לעשות מעשה. הוא נטל קורסן וטיפס בחשאי בחצות הלילה לגג של בית התפילה. באבחה ושתיים התרסק הצלם האדיר לקרקע בקול מחרש אוזניים והאברך החל לרדת במהירות.

לרוע מזלו עברה שם חבורת שיכורים שזרקו מבית המרזח בשל השעה המאוחרת, הרעש שנגרם מנפילת הצלם סקרן אותם, והיהודי החומק מן הגג נפל כפרי בשל לידיהם. שוטרי העיר הוזעקו, ולמחרת סערו הרוחות בעיר הקטנה על העזתו וחוצפתו של היהודי לחלל את הקדוש להם.

נקבע עבורו משפט לעוד חודש, משפט שמועד יותר להיות משפט ראווה, כיון שפסק הדין היה ידוע לכל: מוות בתלייה.

רעו וידידו הגה"ק רבי יונתן אייבשיץ (יום פטירתו כ"א באלול), לא יכול לעצור ברוחו והחל מטכס

עצה כיצד לחלץ את רעו ממאסר ולפדותו לחיים. התהלך במצח חרוש קמטים אנה ואנה, ולפתע גמלה בקרבו החלטה. הוא נישג לתיבה אותה קיבל מחמיו כנדוניה, סכום העתיד להבטיח את פרנסתו כאשר ירצה לשלוח ידו במסחה, ופתחה: בתוכה ניצבו עשרת אלפים זהובים.

מכסה התיבה נסגר בנקישה עדינה והוא מיהר לחצר בית הכלא. מספר מטבעות החליפו ידיים ושומר הכלא לחש לרבי יונתן את כתובת ביתו.

בחצות הלילה הגיע רבי יונתן בחשאי לביתו של שומר הכלא, ולאחר משא ומתן סיכמו ביניהם שהשומר יבריה בלילה הבא את האברך ממאסרו לחופשי, תמורת זאת ישקול רבי יונתן לידו את כל כספי הנדוניה שלו!

וכך היה. בלילה הבא המתין מבריה גבולות מקצועי מחוץ לכותלי בית הכלא יחד עם רעייתו ומשפחתו של האברך האסיר, ולאחר שהשומר ביצע את הוצאתו לחופשי בשקט, והמטבעות החליפו ידיים, ברחו האברך ומשפחתו מחוץ לדוועות החוק.

לאחר שלושה ימים הגיע שומר הכלא לרבי יונתן בבהלה אדירה.

הוא תקע לידו את שקיק הזהובים הכבד ולחש: "עלו עלי! אני חייב לברוח שלא יהרגוני. אם לא אשוב תוך שלושה ימים, הכסף שלך..." למחרת התפרסם שבעת בריחתו טבע שומר הכלא למוות בנהר הגועש.

רבי יונתן פקר את ראשו מצער: הן הקדיש את כל הונו לפדיון שבויים. מדוע הוחזר לו הסכום ומעשיו אינם רצויים? גילו לו משמים שעקב כך שהיה עליו לשתף במצווה את כל יהודי העיר ולא 'לחטוף' אותה לעצמו - גלגלו שהסכום יוחזר אליו וכך ידע שאין לו לאדם לדאוג רק לעצמו. גם לא בדברים רוחניים...



אין קללות, יש רק ברכות

והאמת היא שאין שום קללות בעולם. אם אתה מאמין שהבורא הוא אבא טוב ורחמן, אין אתה חושב שאבא יגרום רע או יקלל את הילדים שלו ח"ו? בהכרח לומר את מה שאמרו כל הצדיקים, שכל הקללות הללו הן רק ברכות סמויות, כי המטרה של הקללה היא לקרב אותך לה, לקרב אותך לאמונה. דבר שמקרב אותך לה' זה טוב או רע? ברור שזה טוב! כל מה שעושה ה' הכול לטובתנו, כפי מה שהוא מבין וכפי מה שהוא רואה בחכמתו האין סופית.

נמצא שבפרשת הקללות התורה כבר רומזה לנו את חוק התודה. קבלת הקללה באמונה וברצון נחשבת לעבודת ה' בשמחה והיא מבטלת את הקללה.

והמסר הנפלא לכל אחד מאתנו בכל מה שעובר עליו בחיים הוא לדעת, שגם מה שנראה לך צרה וקללה - זה מועיל אליך מאבך האוהב שבשמיים, שאוהב אותך ורוצה רק בטובתך בהצלחתך ובישועתך, ולכן זה לא צרה ולא קללה, אלא זו ברכה נסתרת ועמוקה.

אם האדם חושב חלילה שזו קללה ולא מקבל אותה בשמחה, הוא צפוי להמשיך על עצמו עוד ועוד קללות ר"ל. אבל אם הוא מקבל את הקללה בשמחה - הוא עוצר לחלוטין את הקללות והצרות.

כי המאמין האמיתי לעולם אינו מרגיש צער. הוא שמח שמחה מושלמת בכל מה שעובר עליו, כי הוא יודע: "מי עושה לי את כל זה? האוהב האמיתי שלי. האוהב הגדול ביותר שאוהב אותי אהבה מושלמת. הוא כל כך אוהב אותי וכל כך מצטער כשצר לי - ואם הוא בעצמו מנהיג ורוצה שכך יהיה - גם אני רוצה את זה, כי אני סומך עליו שזה באמת מה שטוב עבורי..."

להפוך צרות לישועות

כשאדם מאמין שה' הוא אבא אוהב ועושה רק טוב - הוא יכול לומר תודה אמיתית מכל הלב על כל מה שעובר עליו, ועל ידי זה הוא בודאי ייושע. הצרות יתבטלו לגמרי, ואין צריך לומר שלא יבואו צרות וקללות נוספות.

אנחנו נמצאים בתקופה לא פשוטה, כמובא בגמרא שמיים שחור ביהמ"ק "בכל יום ויום מרובה קללתו משל חבירו". אבל בידנו לעצור את הגלגל ולצאת ממצעל הקללות, על ידי שנבנה את בית המקדש.

מה נקרא לבנות את בית המקדש? להתחזק באמונה שלימה, כי כאמור לעיל אמונה נקראת דעת, וכל מי שיש בו דעה כאילו נבנה בית המקדש בימיו.

כאשר אתה בונה את האמונה שלך בשלימות כמובא במאמר הזה, ואתה אומר תודה בלב שלם על כל מה שעובר עליך - אתה בונה את בית המקדש שלך ואתה עוצר את הקללות, וככל שעוד יהודים יחזיקו באמונה שלימה, ייבנו עוד ועוד חלקים של בית המקדש ויתבטלו כל הקללות וייהפכו לברכות וישועות ולקרבת ה' אמיתית.

בברכת שבת שלום ומבורך

של יחיאל

**הפצת ליקוטי מוהר"ן
תכריע את הכף!**

להזמנות: 052-2240696



הסדרה לשלום הבית
מאת הרב שלום ארוש
052-2240696

שלום הבית שלי

הרב שלום ארוש שליט"א

הילדים הם מראה

ולנסות לתקן אותו בשיטת ה"זבנג וגמרנו"... אלא לקחת את זה לעבודה עצמית.

לכן חשוב כל כך שתהיה, הן לאשה והן לבעל, שעה של התבודדות. התבודדות של חשבון נפש על תיקון כל המידות, כמפורט בספר "בשדי יער", נמצא שיש להם עבודה עצמית לתקן את עצמם, וזה כבר ממתיק דינים, וההורים לא יראו הרבה חסרונות אצל ילדיהם ולא תסבול מהם עגמת נפש. כי כל הייסורים של ההורים מהילדים זה רק בשביל להראות להם מה לתקן, וכשה' רואה שהם עובדים על הדברים הנכונים, הוא מאריך אף, וזה מתבטא בכך שלא סובלים צער מהילדים.

נמצא, שכאשר הורה עובד על החינוך של עצמו, הוא מרוויח בכפל כפלים: א. הוא זוכה בעצמו לדברים גדולים ברוחניות ובגשמיות. ב. הוא יוצא מהלחץ איך לחנך את הילד, כי את חינוך הילדים הוא מקבל "על הדרך", כמו שמי שקונה סחורה, מקבל את השקים בחינם. אבל אם הוא עוזב את החינוך של עצמו ומשקיע ב"חינוך" של ילדיו, אזי ראשית, הוא תמיד יהיה בצער, מדוע ילדיו אינם מתנהגים יפה או אינם מצליחים בלימודים וכד', ושנית, חינוך ילדיו לא יעלה בידיו, כי כאמור, זה לא חינוך כלל, מאחר ואין לו מה לתת ואין לו עם מה לחנך, והוא דומה לאדם שמשקיע את כל כוחו להשיג שקים, ואין לו מה לשים בתוכם...

והעבודה והזמן יעשו את שלהם. ומאחר ועתה הם מרוכזים בעבודה עצמית, זה הרבה יותר קל, כי על עצמם ודאי יכולים להשפיע.

לכן, הורה שרואה חסרון בילדים, שיקח את זה לעבודה עצמית, והוא יראה בעיניים, איך לאט לאט זה משפיע על הילד ועל כל הבית שלו. כי כמו שאומרים: "הדרך הארוכה היא למעשה הדרך הקצרה" - כאשר ההורה עובד על עצמו באותן נקודות שרואה בהן חסרון אצל ילדיו, נראה שזו דרך ארוכה, אבל למעשה זו הדרך הקצרה שתוביל לשינויים אמיתיים וקיימים. ואילו אותה דרך "קצרה" של הערות, גערות, צעקות, אימים וכו' וכו' - היא דרך ארוכה מאד שאף פעם לא נגמרת. כי ה"חינוך" הלא נכון הזה פוגע בנפש הילדים ונוטע בהם את אותו חוסר סבלות, זעם מתפרץ, כעס וחוסר מידות, וכשיגדלו ויקמו משפחות, הם יעבירו לילדיהם את אותו מסר של הערות, גערות, צעקות וביקורת וכו', וכך ימשיך העניין להתגלגל, עד שאולי יזכה ויקום איזה אחד מהצאצאים וייקח את עצמו לידיים, לעבוד על עצמו במקום ליסר את ילדיו. וזהו המסר של המאמר הזה: כל דבר שחסר בילדים, שקשה, שלא מצליח וכו', לא להיכנס ללחץ

כל חיסרון שההורים רואים בילדיהם, שידעו נאמנה שזה החיסרון שלהם, של האשה ושל בעלה. כי הילדים הם המראה של ההורים. כל נקודה שההורים רואים שקשה להם לחנך את הילדים בה, זה משום שלהם חסר בנקודה הזאת, ולכן אין להם מה לתת לילד, ולכן הוא עצמו חסר בנקודה הזאת, והם שצריכים לעבוד על עצמם בנקודות אלו. לכן ברוח, שאין להם שום הצדקה להעיר הערות לילדים, וכל שכן לבזות אותם וכד', אלא כל נקודה שרואים שחסרה - עובדים על עצמם באותה נקודה, שאצלם תהיה הנקודה הזאת מתוקנת, ואז החינוך כבר בא מעצמו. לפני שמתחילים על הילדים, על כל חיסרון שרואים בהם, צריכים ההורים להתפלל על עצמם באותו עניין.

ידעת היסוד הזה נותנת לאב ולאם כלים להתמודד עם בעיות קשיים שיש להם עם הילדים, כי במקום להצטער ולהתייגע בהטפת מוסר ובגערות ובתבובות רבות, שגם לא מועילות וגם גורמות לאווירה עכורה בבית, הם יכולים להירגע, ולקחת כל נקודה של חיסרון שהם רואים, כמסר אליהם, לעבוד בעצמם על אותן נקודות בלי לחץ.



קו האמונה
02-6444250



רבי יוסף חיים
הבן איש חי זי"ע
י"ג אלול

לאורם נלך

הילולא דצדיקא

לאחר תפילת וותיקין, שיעור ב" שולחן ערוך" "עין יעקב" ו" חוק לישראל" במשך שעה וחצי, לאחר תפילת מנחה - שיעור ב פרשת השבוע וענייני דיומא במשך שעה. שיעורים אלו התקיימו במועדס וכסידרם בלמד את סדר הלכות שולחן ערוך. היה עורך סעודת מצווה רבת משתתפים. בכל שבת היה הרב נושא את דרשתו בבית הכנסת הקטן של בגדאד אל זעירי, שבו כ-1000 מקומות ישיבה ובמשך כשלוש שעות היה דורש בעניני פרשת השבוע. דבריו היה מתובלים תדיר בדברי הלכה, הגדה, משלים, חידות וסיפורי מעשיות.

בשנת תרס"ט (1869), ב כ"ה בניסן, יצא רבי יוסף עם אחיו רבי יחזקאל לעלות לרגל לארץ ישראל ולחון את קברי הצדיקים שבה, וביום י"ב אייר הגיעו לדמשק ובה קיבלו את פניהם כל גדולי העיר וליוו אותם בדרכם לקברי התנאים בגליל. שם ישב רבי יוסף ימים מספר בקברו של התנא בניהו בן יהודה, ומעיד רבי יוסף על עצמו שנתגלו לו שם סודות רבים וגדולים. גם בקברו של רשב"י ביקר, ובו חיבר את הפיוט הידוע "ואמרתם כה לחי" רבי יוסף חיים כתב למעלה מ- 80 חיבורים אך רק 53 מהם יצאו לאור בניהם: בן איש חי בן איש חיל, רב פעלים, מקבצאל, בניהו, בן יהודה ועוד...

בשנת תרס"ח 1908 נסע רבי יוסף לכפר כסיל שבעירק, להשתטח על קברו של יחזקאל הנביא ושם חיבר את ספרו "מראות יחזקאל". כעבור יותר משנה יצא שוב לקברו של יחזקאל הנביא אך לא הגיע למחוז הצפון; בדרכו ליד הכפר גץ תקפה אותו מחלה קשה, וביום י"ג באלול [תרס"ט] (1908), באשמות הבוקר נפטר רבי יוסף. זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

רבי יוסף חיים הידוע כ- "בן איש חי", נולד בבגדאד בכ"ז באב בשנת תקצ"ד (1834) לאביו רבי אליהו חיים בן רבי משה חיים (רבה הראשי של בגדאד) אשר היה מחכמי בגדאד ומנהיגיה. בגיל 14, למרות גילו הצעיר, התקבל רבי יוסף לבית המדרש לרבנים "בית זילכה" בראשותו של רבי עבדאללה סומך, והיה לתלמידו המובהק. לאחר זמן לא רב, עזב רבי יוסף את בית המדרש והמשיך את לימודיו לבדו. בשנת תר"א (1851), בגיל 17, נשא רבי יוסף את רחל, אחות רבו רבי עבדאללה סומך ולהם נולדו בן ובת.



את פרנסתו מצא רבי יוסף בשותפות עם ארבעת אחיו בעסקיהם, ואף שרבי יוסף לא התערב במאומה בניהול העסק, הקפיד הוא כי הכול יתנהל עפ"י ההלכה ולפנים משורת הדין. וכמו כן הקפיד לא לקבל שכר על פועלו בקהילה, וכל ספריו ומפעלו מומנו מכספו ולא מכספי נדיבים או צדקות, וכך שמר על נקיין כסיו ולא הכיר פנים לאיש. ביום ז' אלול בשנת תר"ט (1859) נפטר אביו, ורבי יוסף, אשר עד אז מנע מהלהתבלט בציבור, קיבל עליו להנהיג את קהילת בגדאד, אשר נשארה ללא הנהגה. את דרשתו הראשונה נשא ביום י"ג אלול, בתום השבעה על אביו, ומאז הנהיג את קהילת בגדאד במשך חמישים שנה עד יומו האחרון.

רבי יוסף לא נשא במשרה רשמית בקהילתו ולא היה מעורב ישירות בעולם בית המדרש, ואף על פי כן התקבלו סמכויות ופסקיו ללא עוררין וכבר בחייו הטביע חותם על יהדות עירק ויהודי ארצות האיסלם. ויעידו דבריו של רבי יחזקאל משה הלוי ראש הדיינים בבגדאד: "אם יאמר לי רבי יוסף חיים על ימין שהוא שמאל, ועל שמאל שהוא ימין, לא אהרהר אחר דבריו..." בכל יום נשא הרב שני שיעורים: בכל בוקר

אפני הכף - אוהבים

אני אוהב כל יהודי

אני אוהב כל יהודי

ידידות לרכב עם תפילת הדרך

אני אוהב כל יהודי

להזמנת ריחן לרכב ומוצרים נוספים: **050-9931931**

חדש! חדש! בקו האמונה
כל מה שאתם צריכים לנסיעה לצדיק

בשלוחה מספר 18

עדכונים • מסרים שותפים • שיעורים • ציטוטים
סיפורים אישיים • שירים • הקלטת סיפורים

והכל בנושא אחד
אומן ראש השנה
רבי נחמן מברסלב

קו האמונה 02-6444250
הרשמה לנסיעה במחירים מיוחדים

אומן ראש השנה תשפ"א
נפתחה הדרך!!!

כאמך נרשמים ביטוח הסדירות

גדולי וצדיקי הדור מבייכים:
"שלוחי מצווה אינם ניזוקים,
כל מי שנוסע מלווים אותו כל הצדיקים
ותהיה לו שמירה ולא יינזק ולא יחלה!!"

אומן ראש השנה, ט"ס לרופא הגדול!

לרשימת שיעורים ומדורים
בנושא אומן ראש השנה
חייגו מספר 02-6444250

שו"ת על ידי הרב שלום ארוש שליט"א
ניתן לשלוח שאלות במייל: me5812210@gmail.com
או כמסרון לנייד: 052-6672221

שו"ת אקטואלי
מענייני דיומא

אז ודאי שהעניין של תפילה חשוב מאוד מאוד. וכמובן שצריכים לעשות גם מסירות נפש, אם זה קצת יותר יקר, או קצת יותר ימים לפני כן, מה שצריך לעשות עושים, העיקר שאיש בל יעדר! כל אחד יעשה את המסקימום שהוא יכול לעשות.

שאלה: אני ב"ה מתחזק מהרבה ומהדיבורים, אבל בכל אופן קשה לי להודות על הרע, בפרט כשאני רואה בתהלים שדוד המלך הרבה גם לשפוך ליבו לפני ה' יתברך בהרבה ביטויים של כאב, כמו 'למה עזבתני, וכד'...

תשובה: כשאדם רחוק מה', ודאי שאפשר להגיד למה עזבתני, ולהתפלל. אני אמרתי - אומרים תודה רק על הייסורים! דוד המלך לא מתלונן על גשמיים, גם מה שנראה שהולך על אויבים וצרים, הכוונה על רוחניות. ותמיד דוד המלך מתחיל עם תודה, מזמור לדוד, מזמור אח"כ הוא מתחיל לספר אבל קודם כל מזמור, מתחילים תמיד עם מזמור, עם תודה, אח"כ דוד המלך מתחיל לספר לה' יתברך מה שעובר עליו.

ודאי שיש מקום לספר לה' מה שעובר עליו בהתבודדות, חייב! מה, אדם ישקר את עצמו? אדם יגיד: "רבונו של עולם, זו המציאות, שכן וכך עובר עליי, וכאב לי, וקשה לי להגיד לך תודה...", הכל צריכים להגיד לבורא עולם. צריך להיות אמיתי! צריכים להיות אמיתיים!

איך אומרים תודה כשהדרך לאומן סגורה? ועוד...

נכון, עכשיו יש לנו ייסורים גדולים מזה שסגרו את הדרך לאומן, אז ודאי שצריכים להגיד תודה על הייסורים שיש לנו. אבל מצד שני צריכים לעמוד בתפילה לפתוח את הדרך.

אז צריכים להגיד תודה זה פשוט, בודאי כל מה שקורה זה הכל לטובה, ועוד נראה איך שהכל יתהפך לטובה. אנחנו כלנו ביחד נראה איך הכל מתהפך לטובה. אבל ברוחניות אדם צריך לרצות ולרצות ולרצות! להתפלל ולרצות! להיות עקשן ברצון ועקשן בתפילות - עד שיקבל! זה ברוחניות.

שאלה: האם השנה צריכים לעשות איזה שהם פעולות של מסיבות נפש בשביל להגיע לאומן ר"ה?

תשובה: השנה צריכים, דבר ראשון להתחיל להתפלל על זה בכל יום שעה, בלי הגזמה! כל אחד יקדיש שעה, שישים דקות להתחנן לפני ה' להגיע לאומן.

אני מקנא במי שגיע לאומן אחרי שהוא התפלל על זה כל כך הרבה, זה אומן אחר לגמרי, אומן עם תפילות.

שאלה: אם על הכל צריכים להגיד תודה, למה עכשיו כשהדרך לאומן סגורה בעקבות הקורונה הרב לא אומר להגיד תודה ומפרסם שצריכים להתפלל שתפתח הדרך בכל הכוחות?

תשובה: ודאי שצריכים להגיד תודה! בדרך כלל המצב הוא שכולם באים, קונים כרטיס וטסים.

ועכשיו ראינו שזה עורר אותנו לעמוד בתפילה, או! זו כבר נקודה שצריכים להגיד עליה תודה. הרי תמיד איתנו מאמינים שהרע הוא טוב, ואומרים תודה על הרע. אבל כשאנחנו כבר רואים את הטובה, אז בטח שצריכים להגיד תודה. ומה הטובה? שאנחנו עכשיו זוכים להרבות בתפילה.

צריכים לזכור תמיד - התודה היא תודה על הייסורים! זה התודה! מה, אדם יגיד תודה על שהבן שלו ירד מהדרך? מה כתאום! אלא יגיד תודה על הייסורים שיש לו על זה שהילד שלו ירד מהדרך.

או תודה שאין לו שלום בית, זה שטויות לומר ככה. צריך להגיד תודה על הייסורים שיש לו מהחוסר שלום בית. התודה היא רק על הייסורים.



ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתונה

המילה הערבית "אמיר" - נמצאת בפרשה ואין לה עוד מוכיח במקרא. ובפעם היחידה מופיעה היא בפרשתנו. היכן מילה זו נמצאת והאם גם רש"י כך ביאר?

תשובה לפרשת שופטים: המספר 3 מופיע חמש פעמים בהלכות ערי מקלט לחוצים בשוגג: (1-2) שלוש ערים מוקמות בתוך הארץ (דברים יט ב, יט ז). 3. צריכים לחלק את הארץ לשלושה חלקים כדי לפזר באופן שווה את הערים (דברים יט ג). 4-5. כשבנות הארץ יתרחבו, יתווספו שלוש ערי מקלט על הערים הקיימות (דברים יט ט). הזכרה: 1. מנשה, ירושלים.

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com | 02-5812252

חיזוקית-

אלול | חזרה בתשובה

תשובה שלמה
מתחילה
בצעד אחד
קטן.

(א.ב. של החיים)



לקבלת מסרים מחזקים: 052-6672221

רוצה לזכות בפרס? שלח לנו סיפור תודה בעל תוכן ייחודי ותזכה בפרס ללא הגרלה
למייל: al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252

ילדים מספרים תודה

סיפורים מהחיים

הסיפור שלי: א. זכותא

הרכב יעלה יותר מערכו. וייתכן כי יותר לא יהיה לנו רכב. הבשורה הזאת ציערה אותנו יותר מכל מה שעברנו באותו היום... אך מייד התעשתנו ונזכרנו בחוק המתוק של התורה שתמיד אנו שומעים וקוראים עליו דרך "עלון חוט של חסד".



התחלנו לומר יחד עם אמא רשימה של תודות. תודות על הרכב שהיה עד היום, ושירת אותנו ועל שנסענו להרבה מקומות איתו. והודנו הודנו... בסוף אמרנו תודה רבה על הטיול שנגנז ועל הרכב התקול שלא ניתן לתקנו. לסיום אמרנו 8 פעמים פרק "מזמור לתודה".

לאחר זמן קצר הגיע אבא ובישר לנו שהטכנאי התקשר שוב והודיע שהרכב חזר לחיים והתשלום הוא סמלי. שמחנו, צחקנו והודינו להשם שהחיה את הרכב הדומם. אמרנו תודה והרכב חזר לפעולה.

בוקר אחד של בין הזמנים יצאנו לטיול משפחתי קטן. הורינו היקרים ארגנו לנו טיול, העמסנו דברי מאכל, בימבות ואופניים כשבתוכנית פנינו מועדות לפארק גדול ומרוחק שנוכל לשמוח ולשחק שם.

משמים התוכניות השתנו כי הפארק היה סגור, חזרנו לאזור מגורינו לחפש מקום נחמד להיות שם. בדרך חזרה פתאום הרכב נדם ולא המשיך לנסוע. אבא ניסה להתניע את הרכב אך ללא הצלחה. בנתיים עברו עוברים ושבים והציעו עזרה, אחד מהם שהיה מוכר לנו התנדב להחזיר את הילדים הביתה עד שיגיע הגרר. נשמנו לרווחה...

הרכב עבר לטיפול המוסך ואנחנו חזרנו לבית גונזים את חלום הטיול המתוק.

אבא חזר הביתה ושיתף אותנו בקורות הרכב וסיפר שהטכנאי טוען כי תיקון

בין הפותרים יוגרלו מתונה

פתרונות יש לשלוח למייל: al5308000@gmail.com

או לפקס: 02-5812252

יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון (פתרונות יפורסמו לאחר לשבועיים)

מדור ילדים

שעשועון מגוון

4,2		רכב במהירות		בכשרים (עבר)	שלם רב	לך מעביר (4,2)	מחרוזת, תכשיט	שם כולל לחומר מתיקות	4,2	
אנב כדרר (ר"ת)		אנב כינוי ישראל		המציאה הראשונה בתבוא		מול קהל (משלי כה ג)		שמים ל...		
5,4		יבחר כי אחם המעט (דברים יז)		יבחר כי אחם המעט (דברים יז)		ילקוט לגן		ילקוט בית ספר		
זמר! נשיר שיר חדש (פזם צור משל)		כלי המיוחס למרים הנביאה בקרידה (עבר)		ערבב, אל באך עברך		יעלה בהר ה"		כפל בבגד המיועד לאיסכון		
סליחות הבוקר (נחמה חוקי)		אין קצבה		מערור התפילות יפה במיוחד		על קנקנו		על קנקנו		

לחברת גי.ר.ק. מרענן חושך טעם

חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

שערי תפילה פרק טו'

במאמרים האחרונים, דיברנו בחסדי ה' על הקשר של הילד לתפילה בכלליות, ולתפילה בבית הכנסת.

אולם מאחר וילדיו זכו כבר לחזור ללימודים בבתי הספר ומתפללים בו תפילת שחרית, והבנים גם את תפילת מנחה, עלינו לתת את הדעת גם לנושא החינוך לתפילה בכיתה.

אמנם, את עיקר היסוד לתפילה, דהיינו את הקשר של הילד עם ה' צריך הילד "ליונק" בבית ביחד עם חלב אמו, אך ישנו עניין נוסף בחינוך לתפילה והוא: "ההרגל להתפלל" ואת ההרגל הזה, הילד קבץ בכיתה. ואם תשאלו: "מה הקשר שלנו כחורים שנמצאים בבית, עם החינוך של הילד לתפילה בכיתה?" בואו ותשמעו!

מפסידים התפילה

בימינו, אכן רוב הקניין של הילד בכל הקשור לתפילה, דהיינו השלב המעשי, האימוץ, הפרקטי-שהיא הפעולה הטכנית של התפילה, הילד לומד במסגרת הגן או בכיתה.

מאחר וכך, עלינו לתת את הדעת שמבחינתנו כחורים נעשה את המקסימום בכדי שהילד יהיה "כשיר" לחינוך זה, דהיינו שאכן יגיע מוכן לתפילה בכיתה, כל יום. לכן, עלינו לדעת שישנם גורמים שמעכבים ח"ו את הילד ומונעים ממנו להתחבר לתפילה בכיתה, והראשון שבהם הוא: איחורים. כן איחורים לכיתה, כבר בתחילת השנה! לכן, הבא נתבונן ביחד, מה קורא לתלמיד המאחר להגיע לכיתה אפילו בשתי דקות.

איחורים לכיתה

נניח ושעת ההגעה לבית הספר היא בשמונה בבוקר והתפילה תתחיל בשעה שמונה ורבע, המצב הרצוי הוא, שהתלמיד יגיע לפחות עשרים דקות לפני תחילת זמן התפילה, בכדי שיוכל להתארגן

הרב אבוחצירא- יועץ, מאבחן ומטפל
לייעוץ טלפוני ללא תשלום
בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב
נייד: 054-8434435

בנחת לתפילה.

כאשר אנחנו אומרים "להתארגן בנחת" זו לא איזה טיפ חינוכי או הצעה נחמדה, אלא זהו חובתנו כחורים לדאוג לכך שהבן שלנו יגיע לכיתה עשרים דקות לפני זמן התחלת התפילה, ולמה?! בבקשה המשיכו לקרוא!

כל ילד ואפילו הילד שמאחר בכוונה תחילה, מחכה בקוצר רוח לזמן המפגש הזה של לפני התפילה. בזמן זה, הוא מספר לחבריו בכיתה את כל החוויות שקרו לו מיום האתמול ועד הבוקר. לילד שמגיע מוקדם, יש זמן בשפע לחלוק את כל העלילות והוא משתף את חבריו בחוויותיו, החברים מפרגנים לו ומתעניינים במה שעבר עליו, והוא מרגיש חברות כי כולם שמעו אותו והתעניינו בדבריו.

ילד זה מתחיל את היום ברגל ימין, בעידוד חברתי ובאווירה לילד זה, גם יש זמן לנוח מעט לפני תחילת יום הלימודים, לאכול משהו קטן ולהתארגן בנחת. לכן ילד המקדים להגיע, מתחיל את היום בצורה רגועה ושקטה ובוודאי כשיתחילו את התפילה בשמונה ורבע, ילד זה יתחיל עם כולם ויתפלל היטב.

הילד המאחר

לעומת זאת, ילד המגיע שתי דקות אחרי הזמן, מוצא כי דלת כיתתו כבר נסגרה וחבריו כבר התחילו את התפילה. דלת הכיתה תפתח שוב בד"כ רק בתום התפילה, שהרי כניסת התלמיד המאחר לכיתה באמצע התפילה, מוציאה מהריכוז את שאר התלמידים המתפללים. התלמיד המאחר, לא רק שהפסיד את התפילה (דבר שלעצמו חמור מאוד), את חוויות הבוקר ואת זמן ההתארגנות בנחת, אלא אצל התלמיד המאחר המומתות אחרי דלת סגורה, מתפתח כעס נורא על עצמו, על האחרים על איחורו (ההסעה/ההורים) ולפעמים גם על המורה



בדיחות הדעת

קמץן שוכב בבית חולים ליד בן מיעוטים שעבר ניתוח לכריתת רגל הזקטור נכנס לחדר בעצבים ולחש למנתח שהורידו בטעות את הרגל הלא נכונה. הם מדברים ושמים לב שהקמץן מקשיב.. הזקטור שואל את הקמץן יש לך איזו בעיה??

הקמץן אומר: "לא... רק אם אתם יכולים לשאול את החולה מה הוא עושה עם הנעליים?"

הדלקת נרות

ר"ת	כניסה	יציאה	ר"ת
יְרוּשָׁלַיִם	18:23	19:34	20:14
תַּל אֲבִיב	18:40	19:36	20:11
חִיפָה	18:33	19:36	20:13
בָּאָר שֶׁבַע	18:40	19:35	20:13

שלא מכניסו לכיתה. בסופו של דבר כשהתלמיד כבר נכנס לכיתה, ויכול להיות כבר במהלך התפילה, אז תלמי באופיו: אם הוא בעל בטחון עצמי גבוה, הוא יחפש את הדרך לגנוב "דקות שידור" ולספר בשקט לחבריו מה קרה איתו אתמול, אבל הוא "מסתכן" בכך שהמורה ישים לב לדיבורים בזמן התפילה ויעיר לו.

במידה והוא בעל בטחון עצמי נמוך, הוא יתכנס בעצמו ויתפלל בשקט ובדיכאון או "עשה הפגנה" ולא יתפלל כלל. בכל אופן הכעס של הבוקר, ילווה אותו עוד כמה שעות ובהזדמנות הראשונה הוא ימצא על מי לסרוק את תסכולו. ילד זה מתחיל את היום ממש ברגל שמאל וחבל ועכשיו נחשוב לבד, האם לדאוג לכך שהילד יגיע עשרים דקות לפני הזמן, זה חשוב או לא? ולכן, אם בעיית האיחורים נמצאת אצלנו בבית ואנחנו מעוניינים לתקן את המצב, עלינו לבדוק מהם הסיבות לאיחורים:

מה הסיבות לאיחורים?

אפשר למצוא סיבות רבות לבעיית "איחורים", בדרך כלל בבתיים בהם קיימת בעיית איחורים, ישנה גם בעיית כללית של חוסר סדר, חוסר ארגון ובעיית זמנים באופן קבוע. דהיינו שההתנהלות בבית מעט מבולגנת והילד אינו רגיל לסדר יום קבוע או שהילד יישן מאוחר כי הוא עדיין לא התרגל לשעת שינה מוקדמת לאחר החופשה של הקיץ וכדו' ועל כך יש להיוועץ באיש חינוך. שיבדוק את ההתנהלות בבית מכל הבחינות, ימצא את הבעיות הניתנות לפתרון מייד, וילווה את הבית לשינוי המיחול גם בתוך הארוך.

אך יכולות להיות סיבות נוספות לאיחורים, כגון: לילד ישנם בעיות בשינה ולכן הוא מתקשה לקום בבוקר, הילד מתקשה בכיתה ולכן הוא עושה מניפולציות כדי להתחמק מההליכה לביה"ס, הילד יוצא בשעה סבירה אך הוא חולם בדרך או מטייל בדרך לביה"ס ועוד. לכן מתפקידנו לחשוב, לברר ולפענח את הסיבות, ולהוועץ עם איש חינוך על מנת לפתור אותן ולהיות הגורם שמאפשר הצלחה בהגעת הילד בזמן ובשיפור תפילתו בכיתה. המשיך בע"ה בשבוע הבא

מסר חשוב מהרב שלום ארוש:



הרב' נחמן אהרן שפירא שלי מקרב אה והוא יצא לי ישראלי יגיע אליהם הפסד שלי יבא משה, כל מי שיקנה ספרים יבין איזה יצבה שיהיה לו והאמנות שיהיה הפסד ורבעי יגיע שלי איך עזרתי בזה ואתי יקין משה לו הפסד רבתי שיהיה לו ישראלי ויגיע והפסד

להזמנות: 052-2240696



פרשת כי תבוא

בס"ד בר"ה

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א
ט"ז אלול תש"פ | גיליון 687

יול"ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |
טל: 02-5812210 | פקס: 02-5812252
לפניות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

מאמר ראש הישיבה

עוצרים את כל הצרות

חוק זה חוק

לזה בדיק חכיתי, ביקשתי ממנה שתיתן לי להסביר את עצמי, וכך אמרת:

"האם את מאמינה שה' צר לו בצרתך, ושהוא בודאי רוצה להושיע אותך ולתת לך ילדים והוא ישמח שיהיו לך ילדים, כי הוא אבא אוהב שאוהב אותך ורוצה בשבילך רק את הטוב ביותר? אם כן, האם ברור לך שמה שהוא עושה זה רק את הטוב ביותר עבורך?"

היא הסכימה לדברי, ואני המשכתי:

"אם את מאמינה בזה באמונה שלימה, זה אומר שאת צריכה ממש לרצות את זה בעצמך, כי זה הטוב ביותר עבורך על מה את אומרת תודה? תודה אומרים על דבר טוב שאת רוצה אותו בעצמך. כשאת אומרת תודה על זה שאין לך ילדים, את צריכה להאמין באמת שזה הטוב ביותר עבורך שזה אומר להאמין בשלימות שה' הוא אבא אוהב. אם את רוצה בעצמך את מה שה' רוצה, זה אומר שהאמונה שלך שלימה. אבל אם את לא רוצה באמת את מה שה' רוצה, זה אומר שהתודה שלך היא סוג של מילת קסם חסרת משמעות שאת לא באמת עומדת מאחוריה..."

כשהצגתי בפניה את הדברים באופן הזה הם התיישבו על לבה והיא הסכימה איתם. ומאז, לפני שהייתה אומרת תודה, הייתה אומרת לה: "אתה אבא שלי, אתה אוהב אותי, אתה עושה איתי רק טוב. מה שאתה רוצה גם אני רוצה..." היא האריכה

איך אתה רוצה שאשקרה?

קיבלתי שיחת טלפון מחוץ לארץ ועל הקו היו זוג חשוכי בנים. הם סיפרו לי שכבר שנים הם מכירים את הספרים ואת השיעורים שלי ואת דרך האמונה והתפילה והם מרבים בתפילה ובנשיאות לקברי צדיקים, היו באומן, ועשו שש שעות התבודדות; והם גם מכירים את דרך התודה והם עושים חצי שעה תודה בכל יום על כך שאין להם ילדים, ואפילו עשו שש שעות תודה - ועדיין לא נשעו, והם מבקשים עצה איך לזכות בפרי בטן.

אמרתי להם שישלחו לי, אבל הם לא נפקדו כי אין להם אמונה. "מה הכוונה אין לנו אמונה?" הם השתוממו, "אנחנו מתפללים יומם ולילה ואומרים תודה לה' על הטוב ועל הרע - וכי זו לא אמונה?"

אמרתי להם: "התודה היא חוק. היא בודאי פועלת, אבל מתי היא פועלת? רק כשהיא נובעת מאמונה שלימה. ואם עדיין לא נשענתם, זה סימן ברור שלא הגעתם עדיין אל האמונה השלימה. אין אפשרות אחרת. פשוט אין. אם אתם רוצים לבדוק היכן אתם אוחזים באמונה תגידו לה: 'אם אתה רוצה לתת לנו ילדים - גם אנחנו רוצים; אבל אם אתה לא רוצה לתת לנו ילדים - אז אנחנו לא רוצים ילדים...'".

וכאן האישית התפרצה ואמרה לי: "אתה רוצה שאני אגיד לה' שאני לא רוצה ילדים? לא יקום ולא יהיה כל תשוקתי היא לזכות לילדים, איך אני יכולה לשקר ולהגיד שאני לא רוצה?"

איך עובדים את ה' בשמחה?

פרשת השבוע שלנו מתארת קללות רבות ונוראות שניתכות בזו אחר זו. ובאמצע הקללות אומרת התורה שכל הקללות באות על כך שלא עובדים את ה' בשמחה ובטוב לבב. מה זו שמחה? שמחה זו אמונה. כשאתה מאמין שה' הוא אבא טוב - אתה שמח בכל מה שקורה איתך; וכשאתה שמח בכל מה שקורה איתך, אתה עובד בזה את ה' כמו שאומר השולחן ערוך וזו לשונו:

"חייב אדם לברך על הרעה בדעת שלמה ובנפש חפצה, כדרך שמברך על הטובה, כי הרעה לעובדי ה' היא שמחתם וטובתם, כיון שמקבל מאהבה מה שגור עליו ה'. נמצא שבקבלת רעה זו הוא עובד את ה', שהיא שמחה לו".

שימו לב שנפסק שחייב אדם לברך על הרעה "בדעת שלמה" הכוונה באמונה שלימה כי אמונה נקראת דעת כמובא בליקוטי מוה"ר"ן, ו"בנפש חפצה" הכוונה היא ברצון מלא, כמו שאמרתי לאותה אישה לרצות את מה שה' עושה איתה גם כשהיא רואה לה רעה. וזו היא עבודת ה' בשמחה!

על פי זה ברצוני לבאר ביאור חדש בפסוק "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה". הכוונה המוכרת והפשוטה היא שהקללות מגיעות על כך שלא קיימת מצוות בשמחה. וברצוני לבאר כוונה חדשה והיא, שכאשר הקללות התחילו לבוא - לא קיבלת אותן כמבואר בשולחן ערוך "בדעת שלמה ובנפש חפצה"; ואם היית מקבל את הקללות הראשונות בשמחה, מיד היו מתבטלות הצרות והקללות היו נהפכות לברכות. אבל מכיוון ש"לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה", כלומר שלא ברכת על הרעה כמו על הטובה, בגלל זה הקללות הראשונות לא התבטלו, ולא רק שכן לא התבטלו, אלא היה צריך להוסיף עליהן כהנה וכהנה, צרה רודפת צרה.

המשך בעמוד 3

אני אוהב כל יהודי

שהיא בבחינת התבטלות לפני ההתחדשות, והרי זה מתקשר להפליא עם מצות ביכורים שתכליתה להביא את האדם לידי ענוה ושפלות רוח.

יש להוסיף נקודה יקרה על פי מה שפירשנו מה שרמז משה רבינו למרגלים ששלח לתור את הארץ (במדבר יג-כ): "והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ". ויש לומר הכוונה בזה על פי מה שמבאר בזוהר הקדוש (פרשת שלח קנח). כי המרגלים לא רצו להיכנס אל הארץ, כי השיגו שאחרי כניסתם של ישראל לארץ ישראל לא ישארו בנשיאותם, לכן נתפתו לדבר לשון הרע על ארץ ישראל כדי שישארו בנשיאותם במדבר. נמצא לפי זה שהמרגלים נכשלו בקליפת הגאווה בחששם שיאבדו את מעמדם.

לפי זה נראה כי זהו שרמז משה למרגלים: "והתחזקתם", תתחזקו כנגד יצר הגאווה המכניס בכם פחד לאבד את השררה, "ולקחתם", תלמדו לקח נשגב "מפרי הארץ", שהזרעים שלהם אינם צומחים במעמקי האדמה רק אחרי שנקרבו והגיעו לבחינת און, כך תתחזקו גם אתם לבוא לבחינת און לוותר לגמרי על הנשיאות, ועל ידי זה תזכו להשלים התיקון שלכם בעולם הזה ולעלות מעלה מעלה בעבודת ה'.

מעתה יש לומר כי אחרי שמתו כל אנשי דור המדבר, ששמעו בקול המרגלים שלא למדו את הלקח על מדת הענוה מפרי הארץ, אמר משה לבניהם אחריהם שנכנסו לארץ ישראל: "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה", אם תרצו לבוא אל הארץ ולהתקיים בה, שלא יקרה לכם כפי שקרה לאבותיכם שלא נכנסו לארץ, "ולקחת מראשית כל פרי האדמה", תלמדו לקח מראשית צמיחת כל פרי האדמה, כדי לתקן בכך מה שלא שמעו אבותיהם לעצתו של משה: "והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ".

הנה כי כן לקח נשגב זה מתקשר להפליא עם העבודה של חודש אלול שהוא אותיות ל"א ל"ו, אשר כפי המבואר מוטל עלינו לבוא לידי התבטלות במדת הענוה, שנכיר כי מצד מעשינו אנו בבחינת "ולא אנחנו עמו", ועל ידי הכרה זו נוכל להתחדש לתקן הכל בתשובה שלימה בבחינת "ולא אנחנו עמו", ובזכות זה נזכה כבר לצאת מהגלות הקשה, אשר כפי שנתבאר היא בבחינת ההעדר שלפני הצמיחה של הגאולה העתידה במהרה בימינו אמן.

ויש להוסיף תבלין על פי מה שכתוב (תהלים לו-יא): "וענוים יירשו ארץ". מבואר מזה כי מדת הענוה היא סגולה לירושת ארץ ישראל. ונראה לבאר הענין בזה על פי הידוע כי מעלת קדושת ארץ ישראל היא מחמת השראת השכינה שיש בה, ובפרט בזמן שבית המקדש היה קיים, כמו שכתוב (שמות כה-ח): "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

והנה ידוע שאי אפשר לזכות להשראת השכינה רק במדת הענוה, כמבואר בגמרא (סוטה ה): "לעולם ילמד אדם מדעת קונו, שהרי הקב"ה הניח כל הרים וגבעות והשרה שכינתו על הר סיני". ואמרו עוד (שם): "כל אדם שיש בו גסות הרוח, אמר הקב"ה אין אני והוא יכולים לדור בעולם", לכן צוה הקב"ה שכאשר יבואו ישראל אל הארץ, יביאו ביכורים מראשית כל פרי האדמה: "אל המקום אשר יבחר ה' לשכן שמו שם", כדי שישכילו להבין שהקב"ה משכן שמו בארץ ישראל רק בזכות מדת הענוה.

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה"

מעתה נראה שמטעם זה רמז לנו הקב"ה במצות ביכורים, שתכליתה לשבור את הקליפה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", הלקח הנשגב על מדת הענוה שאנו צריכים ללמוד מראשית הפרי שאנו מביאים ביכורים לה': "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה", אם תרצה לבוא אל הארץ ולהתקיים בה, "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך".

פירוש, "ולקחת", תלמד לקח נשגב, "מראשית" צמיחת "כל פרי האדמה", כאשר היו עדיין במצב של זרעים במעמקי אדמה, שלא יכלו לצמוח רק אחרי שנקרבו ובאו תחלה להתבטלות היש בבחינת און, לכן אם תרצה להישאר בארץ ישראל, צריך אתה תמיד להתבטל במדת הענוה, להכיר כמה רחוק אתה עדיין מעבודת ה', ורק ככה תוכל להתחדש בעבודת ה' כראוי בפלטין של מלך בארץ ישראל.

על פי האמור יומתק להבין מה שאנו מזכירים במצות מקרא ביכורים, את כל מה שעברנו בגלות מצרים לפני שהכניס אותנו הקב"ה לארץ ישראל, שהרי כבר נתבאר מדברי המהר"ל כי מה שזכו ישראל בנחלת הארץ, הוא רק בזכות גלות מצרים שהיתה בבחינת ההעדר שקדם להיות בארץ ישראל, אשר מזה אנו למדים את הלקח הנשגב שאי אפשר להתחדש בעבודת ה' רק על ידי מדת הענוה,

מתולדה ראשונה, ואחר כך יכול להיות תולדה אחרת ממנה, כן כל דבר צריך להיות כן, שצריך לבוא למדריגת און, ואחר כך יכול להיות דבר אחר".

ענין זה מובא בשמו באריכות בדברי תלמידו ב"יושר דברי אמת" (סימן יג), ומבאר הענין בדרך עבודה כי גם ברוחניות כאשר אדם רוצה להתחדש בעבודת ה', הרי הוא צריך להקדים התבטלות היש, על ידי שיבוא להכיר כמה הוא עדיין רחוק בעבודת ה', ועל ידי מדת הענוה וההתבטלות יזכה להתחדש ולעבוד את ה' במדרגה יותר גדולה, אבל כל זמן שלא יכיר בכך שהוא עדיין בבחינת אפס בעבודת ה' לא יוכל להתחדש בעבודת ה'.

מעתה יאירו עינינו וישמח לבנו להבין דברות קדשו של ה' "חידושי הרי"ם" ז"ע, כי אלול הוא אותיות ל"א עם ל"ו, לרמז שאנו צריכים לבוא לידי הכרה, שמצד מעשינו הלא טובים אנו בבחינת "ולא אנחנו עמו", ולפי ערך ההכרה נזכה להיות בבחינת "ולא אנחנו עמו". לפי האמור הביאור בזה, כי בחודש אלול שהוא סוף השנה, מוטלת עלינו העבודה להגיע להתבטלות גמורה שלפני ההתחדשות בראש השנה, לכן על ידי ההכרה שאנו בבחינת "ולא אנחנו עמו", נזכה לפשוט צורה וללבוש צורה בשנה החדשה בבחינת: "ולא אנחנו עמו".

תכלית מצות ביכורים לבטל כוחי ועוצם ידי

בדרך זו במסילה נעלה לפרש מה שפתח הכתוב בפרשתנו במצות ביכורים: "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נותן לך, ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם".

נקדים מה שפירש ה"כלי יקר" טעם למצות ביכורים, כי אחרי שיכבשו ישראל את הארץ הם עלולים לבוא לידי גאווה, שכבשו את הארץ בכוחות עצמם, ובפרט אחרי שעסקו בעבודת השדה והצמיחו פירות הארץ, עולה החשש שכבר הזכיר הכתוב בפרשת עקב (דברים ח-יז): "ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". לכן צוה הקב"ה לקחת מראשית כל פרי האדמה, להעלותו אל הכהן בירושלים, להודות לה' בפה מלא שנתן לנו את הארץ הזאת, כדי לחזק בכך את אמונתנו בה'.

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com

פרשת כי תבוא תש"פ | ד

הגלות נקרא "עקבות משיחא", כי דוקא ההעדר והחושי הנורא הזה שיגרום לנו להתחזק באמונתנו בה', הוא זה שיקרב את עקבותיו של מלך המשיח שיבוא ויגאלנו מאפלה לאורה.

שיבולת חיטים אומרת: "ממעמקים קראתיך ה'"

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה שירת החיטים בפרק שירה (פרק שלישי): "שיבולת חיטים אומרת (תהלים קל-א) שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'". נקדים מה שמצינו כי הלחם הוא כינוי לכל מזונותיו של אדם, כמו שהתפלל יעקב אבינו (בראשית כח-ב): "ונתן לי לחם לאכול". וכן מצינו (שם מז-ב): "ויכלכל יוסף את אביו ואת אחיו ואת כל בית אביו לחם לפי הטף". וזהו הטעם שברכת המוציא על הלחם פוסרת לברך על כל המזון שאוכלים בתוך הסעודה, כי כל המאכלים טפלים אל הלחם.

כבר נתבאר כי מצמיחת החיטים שעושים מהן לחם, אנו למדים על היסוד הנשגב שאין שום דבר יכול להתחדש ולהצמיח, רק אם הוא מתבטל קודם בבחינת ביטול היש, לכן רק אחרי שהזרעים של החיטים נרקבו עד שנהפכו לבחינת "אין" הם מתחילים לצמוח ולהתחדש. והנה באותו רגע שנהפכו באדמה לבחינת אין, הם מתפללים לה' ממעמקי האדמה שלא יתבטלו לגמרי, אלא יזכו לצמוח ולהתחדש בתבואה על פני השדה.

הנה כי כן ירווח לנו להבין השירה של שיבולת חיטים, שהיא זוכרת את חסדי ה' אשר עשה עמה, כאשר עדיין היתה במעמקי האדמה במצב של ריקבון, לכן היא משוררת לה': "שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'", כדי להודות לה' ששמע וקיבל את קריאתה ממעמקי האדמה, ועל כך תיקן דוד המלך מזמור זה, כדי שגם אנו נצטרף לשירת שיבולת החיטים, להודות לה' על כל הטוב אשר גמלנו כשהיינו במצב של התבטלות, כמו בכל לילה בעת השינה שהקב"ה מחזיר לנו את נשמותינו.

מדת הענוה היא ההתבטלות שלפני התחדשות בעבודת ה'

ונראה ללמוד טעם נוסף שברא הקב"ה את העולם כך ששום דבר אינו יכול להתחדש לפני שהוא מתבטל, ואין מתגלה מזה כבוד ה', שכל מה שברא לא ברא אלא לכבודו, על פי מה שמצינו בספרי חסידות שמשתמשים עם הרעיון של המהר"ל ללמוד מזה לקח נשגב בעבודת ה', כמבואר בדברי המגיד ממעזריטש זי"ע ב"לקוטי אמרים" (אות מח):

"אין דבר יכול להשתנות מתולדה לתולדה אחרת, כמו ביצה שנעשה ממנה אפרוח, שצריך מתחילה להתבטל כליל מתולדות ביצה דהיינו

שיבולת חיטים אומרת: "שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה'", ממעמקי האדמה כשנרקבו גרגירי החיטים

חידושי הרי"ם: אלו"ל הוא אותיות ל"א ל"ו,
צריך להפוך הכתיב "ולא אנחנו עמו" לקרי "ולו אנחנו עמו"

על ידי שאנו מכירים בערכנו השפל "ולא אנחנו עמו",
אנו יכולים להתחדש בבחינת "ולו אנחנו עמו"

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה". צריך ללמוד לקח
מראשית הצמיחה של הפרי שמתבטל לפני שמתחדש

הגאולה בכניסתם לארץ ישראל, ששעבוד הגלות היה כל כך קשה, עד שלא ראו שום דרך לצאת בכוחות עצמם ממצרים, כמו שכתוב (שמות ב-ג): "ויאמרו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שוועתם אל האלקים מן העבודה".

והנה בזכות צעקה גדולה זו הוציאים הקב"ה מהביטול של גלות מצרים להתחדשות של גאולת ישראל בכניסתם לארץ, כמו שאמר למשה (שם ג-ז): "ויאמר ה' ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגושי כי ידעתי את מאוביו, וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש".

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה עמקו דברי רבינו הקדוש, שסידר משנה מיוחדת על המצב הנורא של הגלות בעקבות משיחא (סוטה מט):

"בעקבות משיחא [רש"י: "בסוף הגלות לפני ביאת משיחא"], חוצפא יסגא, ויוקר יאמיר, הגפן תתן פריה, והיין ביוקר, ומלכות תיהפך למינות... וחכמות סופרים תסרה, ויראי חטא ימאסו, והאמת תהא נעדרת, נערים פני זקנים ילבינו, זקנים יעמדו מפני קטנים, בן מנוול אב, בת קמה באמה, כלה בחמותה, אויבי איש אנשי ביתו, פני הדור כפני הכלב, הבן אינו מתבייש מאביו, ועל מה יש לנו להישען, על אבינו שבשמים".

ונראה כי רבינו הקדוש בחכמתו העמוקה התכוון לחזק אותנו, במצב הנורא והאיום שיהיה בסוף הגלות לפני ביאת המשיח כפי שהוא מפרט והולך, שכל המצב הנורא הזה הוא רק בבחינת ההעדר והחושי שלפני התחדשות האור של הגאולה, והתועלת בזה היא שלא נהיה בבחינת "עד אנה אשית עצות בנפשי", לחשוב שאנו יכולים להתגבר על כל ההסתרות בכוחות עצמנו.

אלא נשכיל להבין שאין לנו שום עצה ותבונה לצאת מהצרה בכוחות עצמנו, כי אם כפי שמסיים רבינו הקדוש: "ועל מה יש לנו להישען, על אבינו שבשמים". וזהו הטעם שאותו זמן נורא של סוף

"עד אנה תסתיר את פניך ממני"

והנני להעלות על שלחן מלכים מה שראוי להתבונן, הלא כלל גדול שנינו במשנה (אבות פ"ו מ"א): "כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו". הנה כי כן צריך ביאור מדוע ברא הקב"ה מלך העולם את הנהגת העולם כך ששום דבר אינו יכול להתחדש אם לא קדם לכך ההעדר וההתבטלות, מהו הלקח שאנו חייבים ללמוד מזה שיתגלה בכך כבוד ה'.

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שפירש הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע מה שאמר דוד המלך (תהלים ג-ב): "עד אנה תסתיר את פניך ממני, עד אנה אשית עצות בנפשי". כי בכך ביקש ללמדנו רעיון נשגב באמונת ובטחון ה', שכאשר איש ישראל רוצה להשיג ישועת ה', הוא צריך לדעת מקודם שאין בידו שום עצה ותבונה מבלעדי ה', כי כל זמן שעדיין נדמה לו שיש לו עצה אין אמונתו ובטחונו שלימה בה'.

הנה כי כן זהו שאמר דוד המלך להקב"ה: "עד אנה תסתיר את פניך ממני", עד מתי אתה מסתיר את פניך ממני, "עד אנה אשית עצות בנפשי", כל זמן שאני טועה לחשוב שאני מסוגל עוד לשית עצות בנפשי איך לצאת מהצרה, אבל באותו רגע שאדע נאמנה שאין בידי שום עצה ותבונה, יתבטל כל ההסתר פנים ותתגלה ישועת ה' כהרף עין.

מעתה נראה כי זהו הענין שברא הקב"ה את העולם כך, שלפני כל התחדשות בבחינת "יש" צריך להיות העדר והתבטלות בבחינת "אין", כי מצב קשה זה גורם לאדם להבין, שאין לו שום עצה ותבונה לצאת מהחושי וההעדר בלי עזרת ה', בבחינת "עד אנה אשית עצות בנפשי", ובזכות אמונה חזקה זו בה', הוא זוכה לצאת מן ההעדר אל ההתחדשות.

"ועל מה יש לנו להישען על אבינו שבשמים"

השוואה נפלאה לכך אנו רואים בגלות מצרים, שהיתה בבחינת ההעדר וההתבטלות שלפני

מהר"ל מפראג: הקב"ה קבע יסוד בבריאה שכל דבר שצריך להתחדש צריך שיקדם לכך ההעדר והביטול

רבי עקיבא צחק כשראה שועל יוצא מקדשי הקדשים,
כי כשראה גודל החורבן השיג מזה את גודל ההתחדשות

נשמת משיח נולדה בתשעה באב כי דוקא בזמן הביטול
של החורבן צמחה ההתחדשות של הגאולה העתידה

גם בעבודת ה' צריך לבוא קודם לידי התבטלות בבחינת ענוה,
ורק אז יוכל להתחדש ולעלות יותר גבוה

ב"נצח ישראל" (פרק כג) מבאר המהר"ל לפי זה
כמין חומר מאמר חכמינו ז"ל בגמרא (תענית ל:):
"כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה,
ושאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה".
הכוונה בזה כי בזכות ההעדר שנוצר אצל האדם
שמתאבל על חורבן ירושלים, הוא זוכה לראות את
ההתחדשות של הגאולה.

רעיון נשגב של המהר"ל דברי רבי פנחס מקוריץ זי"ע

בענין זה דבר בעתו מה טוב להעיר, כי במשנתו
הטהורה של הרה"ק רבי פנחס מקוריץ מתלמידי
הבעש"ט זי"ע, מצינו פנינים יקרים המבוססים
על הרעיון הנשגב של המהר"ל בענין ההעדר
שקדם להויה, שהוא מגדיר המצב של התבטלות
בבחינת "אין" שקדם תמיד למצב של התחדשות
בבחינת "יש".

לפי דבריו הקדושים זהו הטעם שאין אדם
יכול לחדש את כוחותיו רק אם הוא ישן תחילה,
כי השינה היא בבחינת ההתבטלות וההעדר שלפני
ההתחדשות. על פי האמור הוא מוסיף גלות
חידוש עצום, כי בכל הנבראים בעולם יש בחינת
שינה, כי אם לא היו ישנים לא היו יכולים להתחדש
והיו מתקלקלים, כמו שכתב ב"אמרי פנחס" השלם
(ראש השנה אות תנו):

"בכל הדברים שבעולם יש בחינת שינה ואפילו
בצומח, ועל ידי זה מתחדש החיות שבו בכל בוקר,
ולכן באדם שיש לו חיות יותר ישן יותר... ובהמות
שחיותן מועט יש בהם שינה מועטת, ואפילו במים
יש בחינת שינה, שאם לא כן היה מתקלקל ולא היה
אפשר לשתותו".

ב"אמרי פנחס" (תשעה באב אות שפד) הוא מושה
דבר זה לזרעים של חיטה או שאר פירות שזורעים
באדמה: "כשזורעים תבואה בארץ, אין יכול ליגדל
כי אם שירקב תחילה עד שיהיה לאין ממש, ונשאר
שם בהעלם גדול כח, שיכול לגדל שבולת שלימה,
והוא בבחינת פושט צורה ולובש צורה, שבאותו רגע
שהוא לאין ממש תיכף הוא מלביש צורה".

יומתק לבאר בזה מה שאמרו לו החכמים
בכפל לשון: "עקיבא נחמתנו, עקיבא נחמתנו".
לפי הביאור של המהר"ל יש לומר שהתכוונו בכך:
"עקיבא נחמתנו", פעם אחת, על עצם המראה
הנורא של החורבן שגם בזה כבר יש לנו נחמה,
שהרי לפי גודל ההסתר פנים של החורבן כך יהיה
הגילוי הגדול של הגאולה, "עקיבא נחמתנו" פעם
שניה, על הגאולה העתידה שתהיה בהתגלות
גדולה לפי ערך החורבן.

על פי האמור מוסיף המהר"ל לבאר בדרך נפלא
מה שמבאר בירושלמי (ברכות פ"ב ה"ד) ובמדרש
(איכה רבתי א-נא) כי בתשעה באב נולדה נשמת
משיח בן דוד, כי תכלית ביאת המשיח היא לחדש
את כל הבריאה במצב של גאולה, והיות שלפני כל
התחדשות צריך שיקדם לכך מצב של התבטלות,
לכן דוקא בתשעה באב מתוך ההעדר הגדול של
החורבן הנורא של בית המקדש, נולדה ההויה
החדשה של נשמת המשיח שיביא את הגאולה.

הגלות היא בבחינת ההעדר שלפני ההויה של הגאולה

על פי יסוד נשגב זה מבאר המהר"ל מפראג
ב"נצח ישראל" (פרק ל) ענין גלות מצרים שקדמה
לכניסתם של ישראל לארץ ישראל, וכן כל הגלויות
שקדמו לגאולה העתידה, כי כל אלו הן בבחינת
ההעדר שקדם להויה, כחשכת הלילה הקודמת
לאור היום, לכן הקדים הקב"ה גלות מצרים
שהיתה בבחינת ההעדר והביטול לפני שהכניסם
לארץ ישראל.

יומתק לפרש בזה מה שכתוב בגלות מצרים
(שמות א-יב): "וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ".
בכך מגלה לנו הכתוב כי העינוי במצרים היה בבחינת
ההעדר שהוליד את ההתחדשות של ישראל,
שיצאו ממצרים וקיבלו את התורה בהר סיני ונכנסו
לארץ ישראל, ומזה נלמד לקח נשגב שכל הגלויות
הן בבחינת ההעדר שעתיד להוליד את ההתחדשות
הגדולה של הגאולה העתידה.

שהרי המקבל אינו חסר". ביאור דבריו על פי מה
ששינוי בגמרא (תמורה לא) בענין אפרוח שנולד
מביצה של תרנגולת טריפה, שלכאורה מאחר שלפי
ההלכה ביצה מתרנגולת טריפה אסורה באכילה
כמו הטריפה עצמה, היה צריך להיות שגם האפרוח
שנולד מהביצה אסור באכילה.

אולם למעשה מבואר בגמרא שמותר לאכול
את האפרוח על ידי שחיטה, ומפרש הטעם: "אימת
גדלה לך מסרחא, וכי אסרחא עפרא בעלמא הוא".
פירוש, אין האפרוח יכול להתהוות מהביצה רק
אחרי שנרקבה ונתקלקלה לגמרי, נמצא שהאפרוח
מתהווה מביצה שכבר אינה ראויה לאכילה ואינה
בכלל הלאו של טריפה, ומבאר המהר"ל כי ההויה של
האפרוח אינה יכולה להתחדש רק אחרי שקדם לה
ההעדר של הביצה, וכך כל דבר אינו יכול להתחדש
רק אחרי שהתבטל מקודם בבחינת ההעדר, באופן
שההעדר הוא זה שמוליד את ההויה החדשה.

בהמשך הדברים מבאר המהר"ל, כי יסוד נפלא
זה בענין ההעדר שצריך להיות תמיד לפני ההויה,
גילה לנו הקב"ה בפתיחת התורה (בראשית א-א):
"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ,
והארץ היתה תוהו ובוהו וחושך על פני תהום ורוח
אלקים מרחפת על פני המים, ויאמר אלקים יהי
אור ויהי אור". הרי לנו דברים ברורים שבראשית
הבריאה הקדים הקב"ה את ההעדר שלפני ההויה,
כי בתחילה היה ההעדר: "והארץ היתה תוהו
ובוהו וחושך על פני תהום", ואחר כך היתה ההויה
החדשה: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור".

רבי עקיבא צחק על מראה החורבן שהוא סימן לאור הגאולה

לפי זה מבאר המהר"ל כוונתו העמוקה של רבי
עקיבא, שצחק כשראה שועל יוצא מבית קדשי
הקדשים, כי כשראה את ההעדר הגדול והסתר הפנים
הנורא של החורבן, צחק ושמח על ההויה החדשה
של הגאולה העתידה, הנה הדברים בלשון קדשו:

"כי ההעדר היא סיבת ההויה, ואם אין כאן
העדר אז לא תחול שום הויה, שלא יתהוה דבר רק
כאשר קדם לו העדר צורה לגמרי... וכאשר מקוים
הגזירה האחת שהוא החורבן, אין ספק שיהיה גם
כן מקוים הגזירה השנייה, היא ההויה שהיא לבית
המקדש... אף על גב שאין לספק בנבואת הנביא,
מכל מקום יש לחשוב, כי בודאי יהיו יושבים זקנים
וזקנות בירושלים, אבל לא הרבה, רק איזה יחידים,
ולא תהיה מיושב לגמרי. אבל כאשר ראו החורבן
והשממון הגדול, שיצא שועל מבית קדשי קדשים,
זה בודאי חורבן גדול, אז ידעו כי כמו ההעדר שהוא
קודם ההויה, כך יהיה ההויה שיהיה ירושלים מיושב
לגמרי בשוב הגמור".

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה"

הלקח מפירות הארץ לפשוט צורה בחודש אלול כדי ללבוש צורה להתחדש בראש השנה בגוף ובנפש

ורבי עקיבא מצחק, אמרו לו מפני מה אתה מצחק, אמר להם מפני מה אתם בוכים, אמרו לו מקום שכתוב בו (במדבר א-נא) והזר הקרב יומת, ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה.

אמר להן, לכן אני מצחק... באוריה כתיב (מיכה ג-יב) לכן בגללכם ציון שדה תחרש וגו', בזכריה כתיב (זכריה ח-ד) עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים, עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה, הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה, בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו עקיבא נחמתנו עקיבא נחמתנו.

וצריך ביאור מה שצחק רבי עקיבא על ההוכחה של נבואת זכריה על הגאולה העתידה, שהרי ברור כשמש שגם שאר החכמים האמינו באמונה שלימה בהבטחת הנביאים על הגאולה העתידה, אלא שבכל זאת בכו כשראו את גודל החורבן ששועל יוצא מבית קדשי הקדשים, אם כן מה ראה רבי עקיבא על ככה לצחוק ממחזה נורא זה. זאת ועוד, לשם מה היה צריך הוכחה שתתקיים נבואת זכריה על הגאולה, ממה שראה שנתקיימה נבואת אוריה על החורבן הגדול.

האפרוח מתהווה רק אחרי שהביצה מתבטלת

ומבאר המהר"ל הענין בזה על פי יסוד נשגב שייסד הקב"ה בכל הבריאה, כפי שהוא אוהב להגדיר, כי ההעדר קודם תמיד לפני ההויה, כלומר לפני כל התחדשות שהיא בגדר הויה חדשה, צריך שיהיה מצב של העדר והתבטלות גמורה, ולפי הערך הגדול של ההעדר וההסתרה פנים, כך יהיה גודל הגילוי של ההויה החדשה, אם ההעדר היה גדול ונורא, הרי זה סימן שגם ההויה החדשה תהיה גדולה מאד.

המהר"ל מביא הוכחה לכך: "משל לזה הביצה, קודם שיתהווה האפרוח היא נפסדת, שאם הביצה היתה נשארת בהויה שלה, אין כאן מקבל הויה,

הכתיב הוא "ולא" עם א' - "ולא אנחנו עמו", ואילו הקרי הוא "ולו" עם ו' - "ולו אנחנו עמו".

וביאר בדברי קדשו כי הכתיב והקרי עולים בקנה אחד כפתור ופרח, כי על ידי שאנו מכירים בשפלות עצמנו שמצד מעשינו הלא טובים אנו בבחינת הכתיב: "ולא אנחנו עמו", שאין אנו ראויים להיות עמו של הקב"ה, על ידי זה אנו זוכים להתקרב לה' בתשובה שלימה בבחינת הקרי: "ולו אנחנו עמו", להיות עמו של הקב"ה.

הנה כי כן זהו הרמז בשם החודש אלול, שהוא צירוף אותיות ל"א עם ל"ו, ללמדנו כי תכלית התשובה בחודש אלול לשלב בין הכתיב והקרי, שנכיר כי בעוונותינו הרבים אנו בבחינת "ולא אנחנו עמו", ועל ידי זה נזכה לתקן הכל בתשובה שלימה ולהיות בבחינת "ולו אנחנו עמו". והנה במאמר שעבר לפרשת כי תצא כבר הרחבנו להשתעשע בדבריו הקדושים, ועדיין מקום יש בראש לבאר דבריו העמוקים בדרך עבודה השווה לכל נפש.

מדוע צחק רבי עקיבא כשראה שועל יוצא מקדשי הקדשים

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה על פי הקדמה יקרה מאירת עינים שהאריכו בה כל ספרי המחשבה, בענין חשכת הלילה שקודמת תמיד לאור היום, החורבן שקודם לבנין, ההתבטלות שקודמת להתחדשות, ואחד מהמקורות הראשונים הוא המהר"ל מפראג זי"ע, שמאריך בענין זה בהרבה מקומות בספריו הקדושים.

לתועלת הענין נסדר קצת שרשרת הדברים מתוך דבריו הקדושים אשר יאירו לנו את הדרך, ונפתח במה שהרחיב ב"נצח ישראל" (פרק כו) לבאר בזה שיח סוד שרפי קודש בין רבי עקיבא וחבריו בגמרא (מכות כד.):

"וכבר היה רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך... כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם, כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין

בפרשתנו פרשת כי תבוא דבר בעתו מה טוב, לשלב את העבודה הקדושה המוטלת עלינו בחודש אלול עם הפתיחה של פרשת השבוע בענין מצות ביכורים (דברים כו-א): "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלקיך נותן לך, ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך לשכן שמו שם".

בהמשך הכתובים אנו למדים על מצות "מקרא ביכורים", המצטרפת למצות הבאת ביכורים, שצריך מביא הביכורים לקרוא בבית המקדש (שם ה):

"וענית ואמרת לפני ה' אלקיך, ארמי אובד אבי וירד מצרימה... וירעו אותנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה, ונצעק אל ה' אלקי אבותינו, וישמע ה' את קולנו, וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו. ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה ובמורא גדול ובאותות ובמופתים, ויביאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש, ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתת לי ה'".

ראוי להתבונן, כי הן אמת שהמביא ביכורים צריך להביע את הכרת הטובה לה', שנתן לנו ארץ זבת חלב ודבש לאכול מפריה ולשבוע מטובה, אולם לשם מה נצטוונו לספר גם על מה שירדנו תחילה לגלות מצרים: "ארמי אובד אבי וירד מצרימה", הסבל הרב שסבלנו שם: "וירעו אותנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה". הגאולה מגלות מצרים: "ויוציאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה", עד הכניסה לארץ ישראל: "ויביאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש".

עוד ראוי להתבונן בענין חודש אלול, מה שהביא ה"שפת אמת" (אלול תרל"ב, תרמ"ב, תרמ"ד) בשם זקינו הגה"ק בעל "חידושי הרי"ם" זי"ע, לבאר הטעם שחודש התשובה נקרא בשם אלול, על פי מה שכתוב (תהלים ק-א): "דעו כי ה' הוא אלקים הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו". ונמסר שם במסורה כתיב וקרי,

עצבים וכועסים מאד, ופיהם מלא שאגות וצעקות, כשהם פוקדים על חייליהם פקודות שונות בגרמנית - התברר שבדיוק בסטרנספורט זה תמו ונגמרו כל צולגיו הגו שבאשוויץ... המשלוח החדש של הגו הקטלני טרם הגיע מגרמניה, וכל התוכניות הדוגיות השתבשו לרגע, המפעל הענק של אושוויץ נעצר ל"שביתה" הכרחית...

מיד הגיעו 'משאיות שחורות' והובילו את כל השבויים למחנה עבודה [לאגר] הרחוק הרחק מאשוויץ וסביבותיה, וכך ברגע אחרון ממש ניצלו קלמן וחבורתו מן התופת, וניתנו להם חייהם לשלל. תקופה קצרה בלבד הסתובב לו קלמן באותו מחנה ועסק בעבודת כפייה, עד שיום אחד נראה הצבא האדום בשערי המחנה, ובבת אחת יצאו כולם לחירות, ועלו לארץ הקודש!

כל ימי חייו של קלמן, שבבואו לארץ ישראל הקים את ביתו לתפארת והעמיד שרשרת של דורות ישרים מבורכים, מספר סיפור זה. כשהוא מדגיש תדיר את טיב לקח הלימוד מוסר שבמעשה זה, שאף בזמנים קשים ביותר אין להרפות משירת התהלים, שבזכותה ניצולו ממוות לחיים!

וכפי שמרגלא בפומיה דקלמן, בזכות אותו 'שיר המעלות ממעמקים' - ניצולתי ברגע אחרון מן המעמקים!

[שיר שירה על סידת הבעות]

→ • ←

אחד הנגידים הגדולים והנכבדים שבארצות הברית רכש לעצמו 'מטוס פרטי' מן המפוארים והמשובחים ביותר, בשביל טיסותיו הרבות לעסקיו המסופים על פני מדינות שונות. מטוסים אלו תואמים במיוחד עבור 'אנשי עסקים' ופמלייתם, משרתים ויועצים, עורכי דין ומזכירים, שכל צרכיהם מוכנים ומתואמים לפניהם בבטן המטוס בקפידה, כדי שתהא הטיסה נעימה ונינוחה. במהלך אחת הטיסות ארעה פתאום תקלה נדירה באחד המנועים, תוך דקות ספורות החל המטוס לקרטע ולהתנדנד מצד אל צד כעלה נייד. כל יושבי המטוס היו בסכנה גדולה ותקפו בפחד איום, מכל עבר נשמעו צעקות וזעקות שבר, כאשר האווירן כולו פתאום הוטל על צידו והחל 'צולל' מטה מטה...

הגביר דגן החל אף הוא להתכונן אל הגרוע מכל, כאשר בכל רגע אמור היה האווירן להתנגש באדמה ולהתרסק ארצה לשברי שברים, כשכולו נתון למאכלת אש ותמורות עשן, רחמנא לישזבן. לפתע תפס היהודי העשיר את גודל השעה הנוראה, הן עומד הוא עתה בדקות האחרונות של חייו! לא נותרו לפניו כי אם עוד מספר נשימות קצובות... הוא נזכר בשעה גורלית זו במאמר רבותינו ז"ל (ב"ר י, ט): "על כל נשימה ונשימה שאדם נושם צריך לקלס לבואו, מאי טעמא (תהלים ק, ו) 'כל הנשמה תהלל קה', כל הנשימה תהלל קה".

המדרש הזה צווח ואומר בפנינו: דרשונו וחיו! כמה עמוקה היא משמעות דברי זה המדרש, הרהר לו הגביר, כשהנשימות שנתנו ספורות הן אחת לאחת לפני המוות הנורא!

רק עתה, על סף נשימותיו האחרונות, חדרה לתודעתו גודל חובת הודאתו לבורא ברוך הוא. שהרי אם על כל נשימה ונשימה צריך לקלס ולהלל, על אחת כמה וכמה בכל הטובות והחסידים העצומים שגמל עמו השם יתברך כל ימי חייו.

פתאום התחיל הגביר גם הוא להתפלל ולזעוק מקיות לבו, אך

במקום לבכות ולילל בעומדו על שערי מוות. פצח היהודי בשיר והלל מקרב לב ונפש על כל החסד אשר גמל עמו השי"ת, כשהוא הולך ומפרט בהתלהבות גדולה את כל הטובות שנעשו לו בימי חייו. ליבו התמלא שבח ותהילה ככל שזכר עוד ועוד מן המתנות הרבות שהוענקו לו משמים, בריאות ומשפחה, בית ומזון, וכל שאר קנייני גוף נפש ורוח שזכה להם מיום עמדו על דעתו ועד היום, ועל הכל נתן שיר ושבחה הלל וחמדה. - כשלבסוף צריך לה בקשה וצעקה על העתיד, להושיעו גם עתה מצרתו הגדולה, כדי שיוכל להמשיך להודות ולהלל.

והנה בדרך פלא התייצב לו פתאום המטוס, והתיישר על מעמדו בקב ישר, ובניסים גדולים עלה בידו של הטייס המיומן להמשיך בטיסה המקרטעת עד הנחיתה בשלום!

המקרה הנורא הזה חדר עמוק לעצמותיו של היהודי, ועשה בו מהפכה אדירה. באותם דקות שנדמו כנצח של שיר ושבחה לחי עולמים ב"ה, הוא למד על בשור ועל נפשו את 'טיב ההודיה'. ומאז התהפכה הסתכלות השקפתו בחיים, לראות תמיד בחלק הטוב שנתן לו השי"ת. ובכל תפילת שמונה עשרה אינו שוכח להודות ולשבח לבורא על כל מה שהעניק לו מן השמונה עשרה הקודם ועד עתה!

[שיר הנחיש עיינו מחדשת בעין חדשה לחשיית]

→ • ←

האמונה התמימה היתה שירת חייה של אמי מורתי הרבנית הצדקנית ע"ה, כאשר כל חייה חייתה באמונה שלמה מוצקה ואיתנה, והחדירה גם בילדיה תמיד אמונה חזקה. - היא זכתה שילוו אותה מן העולם בלוויית גם כן בשירת האמונה.

גופא דעובדא החל כשנתיים לפני פטירתה, כאשר התארח בביתו בליל הסדר, וסידרו בבית 'מנח' לתפילת ערבית, ולאחר התפילה שרו כולם יחד את שיר האמונה 'אדון עולם', כנהוג בהרבה קהילות ישראל. וכשמעמה את השיר נהנתה ממנו מאוד, ובתום התפילה ניגשה אלי ואמרה לי: ברוצני שילוו אותי לאחר פטירתי מן העולם עם הניגון הזה! וכן חזרה על כך גם למחרת אחר תפילת יום טוב, שמשאלתה היא שילוו אותה מן העולם בשירת האמונה של 'אדון עולם'!

ואכן כך הוה, בעת הלוייה שרו את השיר 'אדון עולם' כבקשתה, והיתה שם התעוררות גדולה מאוד בין קהל המלווים בזכותה.

[קבץ 'שירי חיות' - שירי חובבת]

→ • ←

אחד מחסידי המקורבים של הרה"ק בעל 'יסוד העבודה' מסלונים זצוק"ל, ערך 'נסיעה' מיוחדת לשובת בצל רבו בשבת קודש כנהוג. בעת עריכת השולחן הטהור בליל שבת, היה הרבי שרוי בדבקות עילאה, והיה משורר זמירות השבח בהתלהבות עצומה, בקול נעים מלא כיסופין דקדושה.

והנה בהגיעו בזמן 'כל מקדש' אל התיבות: "טהורים יירשוה ויקדשוה", נתלהב הצדיק עד מאוד, וחזר על אותם תיבות הרבה פעמים בניגון מרטיט, כשעניי קדשו וזלגים דמעות ללא הרף, והיה המקום לחרדת אלקים!

הניגון הזה של "טהורים יירשוה ויקדשוה" חדר אל תוכני לבו

ונפשו של החסיד, והיה כל העת משורר ומפזם לעצמו זה הניגון. גם בהגיעו לביתו לאחר השבת לא היה יכול לעזוב את השירה, ותדיר היה על שפתיו שיר זה: "טהורים יירשוה ויקדשוה".

והנה לא ארכו לו הימים, ותיכף הגיעה שעתו ללכת לבית עולמו. ובהגיע עת קיצו נכנס לדבקות מאוד בנועם שיר עליון של זמר זה, ועד רגעי האחרונים לא פסיק פומיה מאותו ניגון שזכה לשמוע מפי רבו, וכך בעודו מומר "טהורים יירשוה" יצאה נשמתו בטוהרה!

[שירי חיות קבץ 9525]

→ • ←

מורן הרה"ק הרבי ר' יואליש זצוק"ל מסטמאר בעל יואל משה, היה מפורסם בכל העולם כולו, ומקובל מאד על כל שכבות הציבור. בין היתר היה טורח הרבה עבור ילדי העולים מתימן, שכידיהם השקיע משאבים רבים להצלת חינוכם הטהור. הוא אף התבטא פעם, כשנשיע למעלה לאור מאה ועשרים ייבוע על כך, מדוע לא עשה יותר עבור ילדי תימן.

פעם אחת בשלהי חודש אלול המקודש נכנס אליו מנהל אחד מאנשי הצוות האחראים על חינוכם וגידולם של ילדי תימן, הרבי כמובן התעניין לשלומם ולשלום חינוכם הטהור ותורתם, וכן בתוכניות הלימודים לקראת השנה המתחדשת ובאה וכו', כי היה מעורב בכל הנעשה עמם, ועל פיהו ישיק כל דבר.

לאחר מכן אמר המנהל, שאם יוכל הרבי לדבר עם הילדים שיחת חיווך בימים הנעלים והמקודשים הללו, זה יוכל מאד להשפיע לטובה לחינוכם הקדוש. הרבי הסכים עמו, ואמר שימתין לשעת הכושר.

המנהל הדגול יצא ממחדרו של הרבי בלב טוב, והמתין לאותה 'שעת הכושר' שייקרא להביא את הילדים אל בית הרבי נאווה קודש.

והנה ההפתעה הגיעה בזמן שהאיש לא העלה בדעתו כלל... היה זה בעיצומו של ליל יום הכיפורים, אחר גמר תפילת כל נדרי הנוראה ואמירת שיר הייחוד. בפתאום ציווה הרבי לקרוא לפניו את אותו המנהל, ושאלו אם יכול עכשיו לקבץ את הילדים, שרוצה עתה לדבר עמם!

לתדהמתו של האיש, מה הענין הזה דחוף דחוקא בליל יום הכיפורים? הסביר הרבי, הרי אמרתי שהניגון צריך לזה שעת הכושר, דומני שאין לך שעת הכושר יפה יותר מליל יום הכיפורים לאחר "שיר הייחוד". - תדע נאמנה, כי זה השיר שישראל קדושים משוררים את שיר הייחוד בליל יום הכיפורים הוא נורא ואיום, ועושה נחת רוח גדול בפמליא של מעלה, ונעשה 'עת רצון' נאה ביותר, ואין לך שער הכושר יפה מזו!

לא שת הרבי הק' על שום חשבון, שמה אין הוא מחויב בזמן שכוה לטפל בילדים התימנים, רק חשבון האמת בלבד היה נר לרגליו הקדושות תמיד, לכוון מצד ההשפעה לחינוכם הטהור של הילדים מתי ישפיע עליהם יותר לטובה. - עד מהרה נאספו כל אותם ילדים קדושים וטהורים, והרבי הק' נשא בפניהם דברי כיבושין בלהא אש קודש. ובאותה שעה של חרות קודש ביום הדין, כשהלב זך ומצוחצח, עשו דברי קדשו פירות טובים בליבם, ושנים רבות אחר כך זכרו את אותה שיחה מיוחדת שדיבר בפניהם הרבי בליל התקדש יום הכיפורים!

[שיר שירה מיוחדת לכבוד חיים חוראים]

על הברכה יעמדו

לקבלת העלון במייל (דוא"ר) נא לשלוח למייל המצ"ב

הדפוסים להפצת העלון

ניתן להנחית את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליאריצייט

shivti11@gmail.com

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רה' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך פוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לייכויהם הרבים. הפענוניים יקבלו את העלון בפייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקבוצה להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

ד

השירה בעבודת ה'

דרשינן בגמרא ערכין (יא): "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב - איזו היא עבודה שבשמחה ובטוב לבב, הוי אומר זה שירה".

השירה והשמחה בעבודת ה', הלא הם הברית התיכון של העבודה. ובפרט על פי העבודה הפנימית החדרת תמיד בכל דבר לפנימיות עבודת הלב והנפש, כי בהעדר השמחה חסר הרצון הפנימי שבעבודה. שכן מכוח השירה ניתן להגיע לדבקות עליון, בבחינת "והיה כנגן המנגן ותני עליו יד ה'" (מ"ב ג, טו).

בפרט בימים המקודשים הללו של ימי הרצון של חודש אלול, כאשר דורש רשומות דרשו (לקוטי מהרי"ח סדר דיני ומנהגי חודש אלול) בפסוקי

השירה (שמות טו, א) "וַיֹּאמְרוּ לְאֶמֶר אֱשִׁירָהּ לַה' - ראשי תיבות אליל. היינו, שאמרנו לומר שירות ותשבחות לה' בחודש אלול. ומכאן מקור מנהג ישראל קודש באמירת ספר תהלים בחודש הרמזים דין בשירת ורנן, עיין שם.

וכבר העיד מרן הארי"ה הק' על עצמו, שזכה לכל מדרגותיו בזכות "שמחה של מצוה", כמ"ש המשנה ברורה בהלכות שמחת תורה (א"ח סי' תרט"ט ס"ק יא). ואילו כל עיקרה של התוכחה שבפרשתנו באה "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה". וכן כתב בשער רוח הקודש (ח, ב): "הנה צריך האדם בעת קיומו כל מצוה ומצוה, או בהתעסקו בתורה, או כשמשתפלת התפלה, להיותו שמח וטוב לב, יותר מכאשר מרויח או מוצא אלה אלהים דינרי זהב וכסף".

"חזו פירוש הפסוק 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל', פירוש תשמח יותר מכאשר תרויח רוב כל ממון בעולם, חז' מרוב כל', פירוש יותר מכאשר הוא רב כל'. ורמזו בספרים הקדושים בפתיחת פרשת דין (כ, א) "והיה כי תבוא איש בארץ אשר ה' אלקיך נותן לך וגו'". אין 'והיה' אלא לשון שמחה, כאשר תהיה בשמחה תזכה לכבוד אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה, אמן.

[ש"ב התורה - פרשת דין]

→ • ←

'קלמן דער פרייעלעכער!' [קלמן השמח] - כך נקרא בפי כל שמו של החבור הנחמד העליון והתוסס...

קלמן היה בחור נמוך קומה שכולו מלא מרץ ושמחת חיים, לא היה איש בעיירה שלא הכיר את 'קלמן דער פרייעלעכער'. והיה אם פגש קלמן באדם עצוב ומדוכדך, היתה הבדיחה השנונה תיכף על לשונו, ולא זו ממנו אותו קלמן עד שהעלה את החיוך על שפתיו! גם בימי צר ומצוק, כאשר פרצה בסערה מלחמת העולם השנייה, והשוואה האיומה הכניסה את העולם כולו לפחד ובהלה, לא נס ליחו ולא פג ריחו של קלמן השמח. הוא עודד וחיזק את כולם שלא יפלו ברוחם, רק להרבות בתפילה ותחנונים לפני הש"ת, ולהתחזק בתקוה וביטחון איתן.

והנה הגיע היום המר והנמהר, כשקלגסי הנאצים ימ"ש העלו במתח זעם את כל יושבי הגיטא את רכבות המוות, בדרום האחרונה אל כבשני אושוויץ-בירקנאו.

הרכבת הרוסיה נעצרה בבת אחת בפתחו של גיהנום, הדלתות נפתחו לרווחה, ואל הקרונות פרצו ז'נדרמים מפחידים בקול רעש גדול, ארויס! ארויס! שועלער!

יחד עם החיילים הנאצים עלו אל הקרונות גם עוזריהם עובדי כפייה יהודים, אשר דברו אל אחיהם הדוויים ביידיש, ותרגמו בפניהם את פקודות הגרמנים. בתוך צעקותיהם כביכול... הוסיפו ושייבו גם הרבה המלצות וטיפים שונים לאחוזי היהודים, ללא שהאדונים הנאציים יבינו כלום, כדי שידעו את אשר לפניהם.

בין צעקותיהם הרמות נשמעו הוראותיהם הברורות: האנשים

הנמוכים ישתדלו לנעול נעליים גבוהות, ולהתרומם על עקביהם, כדי שיראו גבוהים... כל אחד יאמץ לעצמו איזו אומנות ומלאכה שהוא בקי בה... התאומים עדיף להתחלק ולא לגלות את הקשר שבניהם... ועוד מטעמים כהנה וכהנה, לפי חמלתם ורחמנותם של היהודים המקומיים על אחיהם שהגיעו בטרנספורט החדש.

כששמע קלמן דן שכאמור היה נמוך קומה את ההמלצה שרמזו היהודים לאנשים הנמוכים, החל תיכף תוחב אל תוככי נעליו בדים רבים, כדי שייראה גבוה יותר.

לאחר שהורדו כולם אל הרציף הענק שבכניסה אלי אושוויץ [אומשלג-פלאץ], העמידו אותם החיילים באימה ובבהלה גדולה שורות שורות, בעזרת כלבים אימנטיים הריצו את

כל אלפי היהודים כל אחד למקומו.

בעודו עומד בין שורות רבות עמך בית ישראל, שמע קלמן כי כאן במחנה זה לוקחים לעבודה רק בחורים חסונים מגיל שמונה עשרה ומעלה, אך קלמן היה באותה עת בן שש עשרה בלבד... תיכף על אתר החליט להוסיף לעצמו שנתים ימים על גילו, וכך יוכל לומר שהוא כבר בן שמונה עשרה!

התור התקדם לאיטו, ולפתע מצא את עצמו קלמן בשורות הקדמיות, והנה רואה הוא שם בכניסה אל המחנה, קרוב לשערי מוות, על 'רמפה' גבוהה מעט את הרשע הגדול 'מנגלה' יימח שמו, עומד על רגליו ומקל קטן בידו, ובמחי ידו הרשעה הותך מי לחיים ומי למוות!

כשעמד קלמן לפני אותו קומדיאנט אכזרי, השתדל מאוד 'למתוח' את רגליו, ולעמוד קל על קצה בהונותיו, כדי שיראה גבוה וחסון... אך - כל זאת לא היה מספיק עדיין לפי קומתו הנמוכה, ועדיין נראה נמוך וקטן.

מנגלה בוח אותם בקפידה דקה ארוכה מכף רגל ועד ראש, ולפתע באחת הרים את מקלו הקטן והחזוה לו לקלמן 'שמאלה', אל צד שמאל! שם המתוין להם הקרמטוריום ותאי הגזים... ובכך חרץ את דינו של קלמן למיתה משונה, רחמנא ליצלן.

מיד בהינתן הפקודה תפסוהו השוטרים חמורי הסבר והשליכוהו שמאלה, בין כל המובלים היישר אל המשרפות.

באותה עת כבר ידעו היהודים היטב להיכן הם מובלים... והאנשים התהלכו מיואשים וקודרים. - אך לא בחור קלמן יתן לעצבות וליאוש לחזור אל לבו. וכדרכו מימים ימימה החל גם כאן באושוויץ האוירה לעודד ולחזק את לב ישראל, והזכיר לפניהם מ"ש ר"ל (ברכות י): "אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל ימנע עצמו מן הרחמים".

והנה בעודם ממהלים יחדיו לעבר המרחץ החל קלמן לשורר בקול גדול פרקי תהלים. רבותי! הכריז קלמן, הבה נא נשפוך תפילה ותחנונים לפני קל ה', הוא יתברך כל יומו! גם כאן ברגע שאחרי אחרון עדיין יכול להושיענו, רבותי, שירו נא עמדי משירי נעים זמירות ישראל ע"ה.

פצח לו קלמן בקול גדול במנגינה שובת לב, 'שיר המעלות ממעמקים קראתך ה', 'שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וגו'', אל ה' בצורתה כל כו'. וכך על פי זכרונה היה משורר בעל פה פרקי שיר המעלות בקול נעים גילת ורנן.

השירה כולה מתקדמת שלב אחד שלב ופסיעה אחר פסיעה אל תאי הגזים, אך פיו של קלמן אינו פוסק מלומר שירה, הם בשלהם והוא בשלו... תוך כדי ציות לכל הפקודות הצרפתיות המשיך פיו למלמל ולשורר את פרקי התהלים בעוז ובתלהבות עצומה.

ברם, משנפתחה הדלת של 'אלום הרחצה', שלא היה אלא בית מטבחים לרצוח בגז אכזרי את כל הנכנסים בו, וכבר היו אמורים חבורתו של קלמן ביחד עימו להיכנס פנימה. יצאו לפתע כנגדם מפקדים גרמניים חמורי סבר, הם נראו | הפשך בעצור ד' <

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לעיתון ע"י הקוראים

שיעור באמונה

השתתפתי בשמחה של שכנה. כאשר אחת השכנות שמעה שבני לומד בישיבה בעיר רחובות היא מאוד התלהבה ושאלה אם תוכל לשלוח עם בני משוה קטן לרחובות, והסבירה שבנה טס ללמוד בישיבה בארה"ב ושכח לקחת את הסידור שקנתה לו לישיבה, ומחמת הקורונה כמעט ואין טיסות ומחר יש מישוה שטס לישיבה מרחובות.

הסברתי לה שבשמחה אשלח עם בני את הסידור, אלא שמישהו יצטרך לבוא לקחת את הסידור מהישיבה הממוקמת ברחוב מאוד צדדי בעיר, "ברור" היא אמרה ושאלה לכתובת הישיבה, כשאמרתי לה את הכתובת נעתקה נשימתה ממקומה וקפצה מהכיסא ואמרה: "אם זה לא השגחה פרטית אז מה זה השגחה? הבחור שטס גר בדיוק באותו רחוב ממש כמה בניינים מהישיבה!!!"

כולנו ראינו את יד ה' והתחזקנו באמונה וביטחון.

בעלת המעשה: א.א.

• • • • •

נוחה של תפילה

"אבא, בבקשה תקנה לנו תוכי!!!"

"אני לא קונה תוכי לאף אחד!!!"

"אז אבא תקנה לנו חיות מחמד כל שהוא?"
הסברתי להם שכבר היו לחיות הגדולים שלהם חיות מחמד ובסופו של דבר כל הטיפול נפל עלי, להאכיל ולקנות וכל שאר הדברים שהרי אחרי התלהבות הראשונית כבר לא עניין אותם כלל וכלל מה קורה עם החיות מחמד...

הקטנים הבטיחו לקנות לספל ולסדר, אך אני כבר מכיר היטב את המחויבות שלהם.

לא נותרה ברירה לקטנים והחליטו להתפלל לה' שיהיה להם חיות מחמד, אמנם בליבי ריחמתי עליהם בפרט כאשר רואים אצל השכנים חיות מחמד אך ידוע ידעתי שהטיפול יהיה עלי בלבד.

בוקר אחד שמעתי את בני קורא לי: "אבא, אבא, בוא בבקשה דחוף, ציפור נכנסה לתוך הבית שלנו!!!"
לא מיהרתי בתביעה כי יונה או ציפור דורר נכנסה ותיכף תצא, משהגעתי לסלון מצאתי תוכי יפיפה עף מצד לצד מנסה לחמוק בעוד הוא עצמו מבוהל, אך ילדי כבר סגרו את כל הפתחים כדי שהתוכי לא יוכל לחמוק מהבית.

כעבור כמה דקות ה' הצליח בידי לתפוס את התוכי לשמחת הילדים הקטנים.

שאלתי משכן כלוב ודאגתי לתוכי לאוכל ומים המתאים לתוכי.

עתה שה' שלח לילדים חיות מחמד לא נותר לי ברירה אחרת כי אם לספל בה במסירות לשמחת לב הילדים הקטנים המאושרים מהמתנה שה' שלח להם באופן נדיד ומיוחד.

פרסמנו השבת אבידה אך בעליו טרם הגיעו שכנארה התייארש ולילדים הייתה אורה ושמחה.

בעל המעשה: כ.ה.

הפענוח לזכות את הרבים בסיוע של השגחה פרטית

פוזנן לשלוח אל ר' ששה סטראס

בפסק: 15326517922

או ל: o.y.wines@gmail.com

■ אם ישוב מיד תקבלו ■

היהימים ימי אלול, כל אחד עסוק בחשבון נפשו זה בכה וזה בכה, אם כי ישנם כאלו שלאחר שערכו את חשבונם ונכחו לראות עד כמה הרבו לפשוע, נתקף ליבם בחרדה גדולה, בחשבם כי אין להם עוד תקומה, כיצד יוכלו לעשות תשובה על כל מה שעיוותו, הלא גם אם יתנו את כל ימיהם לעסק התשובה לא יהיה סיפק בידם לתקן על כל מה שפגמו, ומתוך כך עוללים ליפול לזרועות היאוש ח"ו.

[illegible]

דוד המלך אומר בתהלים (נב, ט): "חֲסִיאֵי אוֹרֵיךָ נִשְׁוִי לִי כִסֵּי; אֶמְצִי אוֹרֶךָ גְּלִי קִשְׁעֵי לִי, וְאֶתָּה נִשְׁאָה נִשְׁאָה נִשְׁאָה חֲסִיאֵי סֵלֶךְ, וּמִפְּנֵי הָאֵלֹהִים מִיֵּלֵד, שֶׁבִּפְסוֹק הַהוּא הַתְּהוֹדָה דוּד הַמֶּלֶךְ עַל חֲסִיאֵי לְפָנֵי ה'." ויש ללמד, הלא נתבאר בדברי רבותינו (יטא על דברי רשב"א הלכות תשעה באב, א), שהבא לטהר מעברות שבידו וחופץ לעשות צדיק, שצריך להתבודד ולומר 'חֲסִיאֵי' – עֵינִי – פִּשְׁעֵי, אלא שלפי זה יקשה, מדוע לא אמר דוד המלך אתה שפסוק, שפסוק מופיע רק הודיע על חֲסִיאֵי אוֹרֵיךָ ומיד לאחר מכן זכה למחילה, כפי הנאמר בהמשך הפסוק, 'וְאֵתָּה נִשְׁאָה עַל חֲסִיאֵי סֵלֶךְ'.

[illegible]

הנהגה או רואים שבתשובה אמתית הבאה מעומק הלב, אפשר לדלג ולפסוח מעל כל המעשקים, וברגע אחד מהקבלת תשובתו לרחמים ולרצון לפני אדון כל, ואל תחשבו שרק דוד המלך שיהיה צדיק גמור יצא לעשות כן, כמו שאמרנו עליו דוד^(ט) "כל האומר דוד חטא - אינו אלא טועה", אלא אפילו רשעים יביאם הגרושים ביות, הפחות שבפחיתים, אם אך יחפזו באמת לזנוח את דרכו הרעה ולשוב אל ה'.

ההגמרא במסכת עבודה זרה (נ) מספרת על רבי אלעזר כן דורדיא שכל ימיו היה חוטא גדול ופושע, לא הניח בדבר בעייה אחת שבעולם שלא עבר עליה בידון ובשטא נפש, כל כן בערה בו חט האתאון, עד שכאשר התעוררה השמועה לאזניו כי מעבר לים נמצא חטא שעדיין לא עבר עליו, הוצע מומן הרבה ויכל להשיג את אותו עבירה, לא יכל היה לכבש את תאוותיו, שום דבר לא עמד בעדו, וזה צעד באמתחתו סכום עצום ביותר במסורותינו על שם שלם שבעה הטרות בדרכו.

ומאחר שכבר קבעו לנו רבותינו (שבת קד) שהבא לטמא פותחין לו, אזי באמת הצליח אליעזר בן דורדיא להגיע למחצו חפצו ולחטוא, אלא שתוך כדי החטא קצה נפשן בכל התאות המאוסות ונפקחו עיניו לראות שכל אלו אינם אלא דמיונות שווא וחזיונות תעתועים, בתחילה הם מושכים את לב האדם כבחבלי קסם, אבל בסוף מתברר שאינם אלא דמיון כוזב.

בבו ברגע החליט אליעזר בן דורדיא לנסות את כוחו בתשובה ולשוב אל ה' בחזקה, ועל אף שניסו להחליש את דעתו ולומר לו שכבר אבד שברו ולחוטא כמותו נעלול דרכי התשובה, בכל זאת לא שעה לדבריהם, הוא יעשה תשובה ויהי מה.

מספרות הגמרא (ספ), שהלך וישב בין שני הרים וגבועות והפציר בהם שיבקשו עזו רחמים לפי המקום, אך הם לא הסכימו אליו, לפיכך פנה אל השמים והארץ, חמה ולבנה, כוכבים ומזלות, אך כולם נאחד סביבו ולו וטעונו שקודם כל צריכים הם לבקש שיהיה עליהם עצמם. מסיראה כי כלתה אליו הרעה ואין מי שיבקש רחמים בעדה, אמר, "אחיה דהבר תלמי חלם", תיחז ותאמר שכן ברכיו וגעה בבכיך עד שיצאך נשמתו, יצעת בת קול ואמרת: "רבי! אדליתו בן דורדימא מזומן לחיי העולם הבא".

הנהגה נא לנו, כי אפילו מי שהיה רשע כמותו זכה ברגע אחד של תשובה אמתית להתהפך מרשע וטמא לבעל תשובה גמור וצדיק, עד שבת קול יצאה מן השמים והכתירה אותו בתואר 'רבי' חימנה אותו לעולם הבא, חזו חזיון לכל איש ישראל כאשר הוא שם לידע ולהבין שאין לך שום דבר העומד בפני התשובה.

נוסיים בדברים ונפלאים שכתב הוזהר הק' (ראו קטל וז'י' ב) בשבח בעלי התשובה, מהם ניקח חיזוק גדול ועצום בשלילנו להתחזק בתשובה ובמעשים טובים, וזה מובא שם: "קצתן אינן קאריחון וקדושיה, קדא בעשעשא קדא בליחא קדא קדושה קדא קריבו לגבי קדשא קדרי הוה, מה קדא נהו הכי אפילו קדאיקים מגמדין ואתקריבין קדשא קדרי הוה בקדושה שני". ואשרייהם בעלי התשובה, שהרי בשעה אחת ביום קדא ברנע את קדריהם לקדא, מה שיהי קדא פסול וקדושים מגמדין ואתקריבין לקדא במהם ביום.

"רבי יוסי אומר תנינן, אחר דמאריהון דתלפזא קיימי ביה, בנהוא סלקא, צדיקים גמורים לית לון רשון
 דלמדיימיה, גזון דאנין קרבין למלכא יתיר מלכות, ואנין שטכי סעליה ברעיתא דלכא יתיר ויחזילא סגיא
 לאתקרבא למלכא". [רבי יוסי אמר, שינוי, המקום שבעלי התשובה עומדים, בעולם ההוא אין לצדיקים
 גמורים רשות לעמוד בו, משום שהם קרובים למלך יותר מכולם, והם מושכים עליהם ברכא ויתיר
 ויבכו ורבת התורה למלך].

כמה פרטי דינים בסוד הנבחרות
והתקיעות

ו. אין להסיח דעתו מן התקיעה כשמתחיל התקיעה הראשונה עד סוף התקיעה דמעומד, ואפילו ללמוד תורה שלא מעניי התקיעה ג"כ אסור (לקס יחזק). ועי' בספר יסוד ושורש העבודה (שער י"א פ"ד) שכל דבעת שהש"ץ מאריך בניגונים לא ישב בטל, אלא יאמר מזמורי תהלים בכוונה עצומה.

ת. צריך ליזהר מאד לשמוע את כל הקול מראשיתו ועד סופו, ואף אם התקיעה ארוכה מאד, וכן יש ליזהר שלא להתחיל בשום תפילות ויה"ר עד גמור התקיעה ממש (מסגרת השלח סי' קכ"ג סק"ג).

ש. כתבו האחרונים דיהורו כל העם
שלא להוציא כיחם ויעים בשעת
תקיעה, כדי שישמעו כל הקולות
מתחילתם ועד סופם, ומטעם זה
ג"כ לא יביאו ילדיהם אצלם, ומוטב
שיהיו אצל אמותיהם בעזר"ג, שהן
אינן מחויבות בתקיעת שופר מן הדין.
מצוה מומלצת נראה דקטנים שהגיעו לחינוך
מנצחם להביאם ולהחזיקם אצלם, ויאים
בבבולו שישמעו התקיעות ולא יבבולו
להצבור (מ"ב ט"ז תפ"ט קט"ו).

י. השומע תקיעת שופר שלא כמסורת.
אבותיו יצא (הלי"ש פ"ב סי"ג).

יא. מי שהתפלל מוסף קודם שתקע
יצי"א (מז"ע ח"י חמ"ג ח"י)

ג. אם נטלו השופר באמצע התקיעות והוביאו לו שופר אחר א"צ לברך, אבל בין ברכה לתחילת התקיעות צריך לברך (מ"ב ס"י תקפ"ה סק"ד), ואם השופר השני הי' מונח ג"כ על השלחן בשעת ברכה א"צ לברך עליו, משום דמסתמא היה דעתו גם עליו (שם סק"ח).

ג. אם התחיל לתקוע ולא יכול להשלים, ישלים אחר, ואפילו ג' או ד', ודי בברכה שבין הראשון, שהרי כולן יצאו בזה, ואם לא היו שם התוקעים מבשעת ברכה, צריכין לברך לעצמן בבלחש קודם שיתחילו לתקוע, ואם הם כבר יצאו ידי חובתן ותקעין בלא ברכה (ש"ע שם ס"ג ובבב"א שם).

ואפילו אם בידך ולא יכול לתקוע ככל, תוקע אחר בלא ברכה, ולא הוי ברכה לבטלה אפילו הראשון הלך לו או סתם אזנו ולא שמע התקיעות, שהרי השני יצא בברכתו, אך כשתחילה אסור להראשון לצאת ולא לשמוע התקיעות, שאין כדאי שיברך זה ע"ד שיתקע אחר (שם ובשער ס' סק"ד).

ד. מ' שנסתפק אם שמע קול שופר, אם הוא ביום הראשון תוקע ואינו מברך, וביום שני א"צ לתקוע, כיון שאינו אלא מדברי סופרים וספק דרבנן לקולא (מ"ב שם ס"ה).

ש. זמן התקיעות כל היום, אבל תפילת מוסף אין לאחר יותר משבע שעות (מ"ב סי' תקצ"ה סק"ג).

א. נוהגין שהשמש מכריז קודם הברכה שלא לענות ברוך הוא וברוך שמו, ושלא לשוח עד אחר שיגמור הש"ץ כל סדר התפילה בקול רם, ומכל מקום בדיעבד אם ענו ב"ה וב"ש יצאו בברכה (אלף המגן שם סק"ח).

ג. צריך לכון לקיים מצוות עשה שכתוב בתורה יום תרועה יהיה, ויוציא בשפתיו ויאמר הריני מוכן לקיים מצוה שציונו בוראינו לשמוע קול שופר היום הזה, כמו שכתוב בתורה יום תרועה יהיה לכם, לשם יחוד וכו' (סידור עב"ז).

הצבור יכונו לצאת בברכה זו ברכת מצות שמיעת קול שופר וברכת שהחיינו שהם מחויבים בה, והתוקע מוציא אותם בברכות, גם יכונו דעתם ודורצונם לצאת ידי חובתם בתקיעות אלו שיתקע התוקע, כי צריך כוונת שומע ומשמיע (מס' ס' תקפ"ה ס"א).

ד. מי שהוא יושב רחוק מן התוקע
וקשה לו לשמוע היטיב את הברכות
מפי התוקע, יברך את הברכות לעצמו
וישמע התקיעות (בא"ח נצבים סט"ז).

ת.א.א.ב לבית הכנסת לאחר שגמר
ההתקוע ברכת השופר, ושמע ל'
תקיעות דמישב בלא ברכה, יכול לברך
אח"כ קדם תקיעות דמעומד (אלף)
המגן ס"י תקפ"ה סק"ג). ויש חולקים
בזה דכיון שכבר יצא י"ח בשמיעת ה'
קולות של תקיעות דמישב שוב אינו
עדיין לברך, ועל כן אין לברך רק אם הוא
עומד באמצע הקולות, והיינו אפילו
כיון שדרו שולש, אבל לאחר שמע ה'
קולות לא יברך כ"א במחשבה (מה"ח)

חֲקִיפָה סְקִיטָה). וּפְשׁוּט שֶׁאֵם עֲדִיין לֹא הִתְחִילוּ הַתְּקִיעוֹת דְּמִישׁוֹב יְכוֹל לִבְרֹךְ עֵתָּהּ בְּלִחַשׁ קוֹדֶם הַתְּחִלַּת הַתְּקִיעוֹת, אֲךָ אִם חוֹשֵׁשׁ שֶׁלֹּא יִסְפִּיק לִבְרֹךְ קוֹדֶם שִׁיתְחִילוּ לַתְּקוּעָה, אִזִּי יִמְתֵּן מִלְּבֶרֶךְ עַד בֵּין סֹדֶר לְסֹדֶר וְכֵנָּל.

ו. התקוע והקהל ראוי להם לכון תמיד
אם תוקעין עכשיו התקיעה שלפניה
או שלא תהיה, ונ"מ דמצי הדבר מאוד
שהתקוע לא תקע שיעור, או לדעת
שהתקיעה לא היה כהוה, וע"כ מסמן
שיש לחזור ולתקוע, והקהל אינם
רואים וחושבין שמשמשים לתקוע,
ומתכוונים לתקיעה שלפניה
לסדר אחר, ואולי אין יוצאין בזה
כלל חובת המצוה, דבין סדר לסדר
מח"ל לידע איזה תקיעה
תוקעין, וע"כ ראוי למדקדק להסתכל
תמיד אם המקרא מסמן לחזור, וכן
שהמקרא דיפוק על הבימה כשמשמן
שרוצה שהתקוע יחזור על התקיעה,
כדי שידעו הקהל מה לכוין, ואפילו
בתקיעות שבאותו סדר גופא נכון
לעשות כן (מפני דא"ס).

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרב

הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

עבדו את ה' בשמחה

בינות לפסוקי מאמרי התוכחה המייסדים את לב שומעיהם, מצויה הפסוק אשר טמון ומגולה בה סיבת התוכחה החמורה בעונשיה והוא: **'תתן אִשְׁר לא עֲבָדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וְבִשְׂכָר לִבְךָ מִרֵּב מֵלֵב'.** כלומר כי סיבת כל העונשים הוא על שאין עובדים את ה' מתוך שמחה וחדוות הלב, עד שבעונשה מקבלים את כל דברי התוכחה המרובים, הרי שחמור כל כך אם המצוות נעשים בעצלתיים ובפריזן ידיים בלא התרוממות הרוח וחשקת הלב.

ידוע מהא"י ז"ל כמה שהפליג בגדול ענין עבודת ה' בשמחה אשר על ידה באים לידי מדרגות רמות עד להשגת רוח הקודש, כפי שהעיד תלמידו כי כל מדרגתו הנשגבים באו לו עקב שמחה בעבודת ה' כמוכא בספר חרדים (הקדמה): השמחה הגדולה במצוה, כל מצוה ומצוה שתזדמן לו מתנה היא ששכל לך קוב"ה לפי רוב השמחה גדל שכרו, וכן גילה הרב החסיד המקובל הארז"ל לאיש סודו שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש - בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית ואמר דחציב 'פריב' פ"י פירוש מכל מיני תענוג שבעולם ומכל זהב ופז רב ואבנים טובות ומרגליות.

כן הובא בספרו שער המצות (בהקדמה): השורש שהכל נשען עליו הוא שבעשיית המצוה אל יחשוב שהיא עליו כמשא וממחר להסירים מעליו, אבל יחשוב בשכלו כאלו בעשותו אותה המצוה ירזית אלף אלפים דינרי זהב ויהיה שמח בעשותו אותה המצוה בשמחה שאין לה קץ מלב ומנפש ובחשק גדול כאלו ממש בפועל נותנים לו אלף אלפים דינרי זהב אם יעשה אותה מצוה. זה יורה על היות אמונת בטחוננו בבורא יתברך בתכלית האחרון יותר משאם היה השכר מזומן לפניו בפועל וכפי גדל שמחתו באמת ובטוב לבב הפנימי כך יזכה לקבל אור עליון ואם יתמיד בזה אין ספק שישירה עליו רוח הקודש. וענין זה נוהג בקיום כל המצות כולם בין בעת שעוסק בתורה שהיה בחשק גדול נמרץ בהתלהבות עצום כאלו עומד לפני המלך ומשרת לפניו בחשק גדול למצוא חן בעיניו לקבל ממנו מעלה יתירה וגדולה.

וטעם הדבר כי השמחה בעבודת ה' באה בהיות לאדם אמונה אמיתית שכל מילה מדברי התורה היא מצוה ומאמין שבכל מצוה גורם לבנות עולמות ממעל, ע"ז בא לידי שמחה, וממנו נלמד כי מי שאין לו חשק ומתרפה בעבודת ה' הרי כי לא מחוסר אהבת ה' באה לו, אלא שיש בידו חסרון באמונה, וכשאמין כי כל פעולה ופעולה שמקיים גורם לנחת רוח לעילא, הרי שיתחזק לעבוד את ה' מתוך שמחה של מצוה.

שמחת העניים והנצרכים

אכן בסוף כל המעשים כשזוכים להיות בשמחה, צריך לזכור גם את אלו שאין להם - העניים והגרים, כאמור: **'וְשִׂמְחָתְךָ בְּכָל תְּשׁוּבָתְךָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ וְלִבִּיךָ, אִשְׁתָּה וְחַיֵּי וְנַפְשְׁךָ אִשְׁר בְּךָ בְּךָ, וְכָן בְּסוּפוֹ שֶׁל מִקְרָא לְאַחַר נְתִינַת מַעֲשֵׂר עֵי כְתִיב: 'עֵי הַבִּלְהָ לְעִשְׂרֵי אֶת כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְהִבְרַחְתָּ, וְעֵצָה לֵאמֹר לֵאמֹר וְהִבְרַחְתָּ לְעִשְׂרֵיךָ וְשִׁבְעֵי, הִי שְׁבַעֲתָ שְׁמִחָתוֹ יִזְכֹּר לְשִׂמְחָה אֶת אֵלֹהֵי שָׂאִין מִשְׁדָּאָה לְמַחֲסוּרִים, וְאֵז תְּהִיָּה שְׁמִחָתוֹ שְׁמִחָה שְׁלִימָה וְאִמִּיתִית בְּעִלְיוֹנִים וּבִתְחַתּוֹנִים.**

וְהִיָּה כִי תִבְּאוּ וְהָלַקְתָּ מִרְאשִׁית כָּל פְּרִי הָאָרֶץ. הנה ידוע כי כל 'והיה' - לשון שמחה הוא, כי אין שמחה לבעל הבית כשעת התחלת צמיחת הקרקע ותחילת תוצאת יבולה ופירותיה, לאחר עמל כה רב ויגיעה אין סופית בחרישה חריפה, בניכוש ועידור, אחריהם ציפה יומם ולילה לגשמי עז ומטר להגשימה, לטללים מבורכים ועננים מוריקים שיצמיחו את שדהו בשיחים נאים ואילנות מלבלבים, בפרחים מהדירים ובפירות נוספים ועסיסים.

לאחר כל אלו ממתין בכליון עיניים ולב הומיה, לראות ברכה בעמלו עד שיזכה לראות ולשבוע מזיו יופי פירותיו, בהם השקיע את מיטב חלבו ודמיו למען יצמיחו לשם ולתפארת - בשעה זו כנס אל תוך שדהו להתענג במראה עיניו ולשמוח בשמחת השמלת גמר מלאכתו, מצוה התורה כי מיד כשראוה את הפרי הראשון מבצבץ ויצא מתוך פרחו, מסמנו ומזמנו לשם מצוות ביכורים, כפי המפורש ברש"י - אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה כורך עליה גמי לסימן ואומר: 'הרי זו בכורים'.

כך בבוא הזמן של הבאת הביכורים והעלתו לירושלים אל מקום בית מקדשנו ותפארתנו, מתמלא האדם בשמחה רבה ומקטש את פירותיו בסלים נאים ומעוטרים, ומתוך שירה חמרה עולה להביא את פרי ביכוריו אל הכהנים אשר יהיו בימים ההם, כדי להודות ולשבח לקב"ה על רוב חסדיו ורחמי שגגו עד היום בהנחלת הארץ, והצלחתו בעבודת הקרקע עד שראה ברכה בעמלו ויגיעו.

הרי שמוותר האדם על שמחתו הפרטית בראיית גידולו המבורכים ופרי עמלו, ועתה עומד ומוסר את הכל לשם ה', והיא הנותנת וזה סיבת ומטרת מצוה זו להראות לעין כל, כי נותן להקב"ה את ראשית יבולו, גם לאחר שהשקיע בהם את כוחו ומרצו - יש לו שמחה עצומה למוסרם לה', כי מכיר שהוא הנותן לו כח לעשות חיל והוא עושה את הכל, לפיכך נאמר במצוות ביכורים 'והיה' לשון שמחה.

לקדש את הראשית

אף שבזמנו דרכי ציון שוממות ואבלות מבלי באי מועד, ובעונותינו בטלו עולי רגלים ומביאי ביכורים, אך מצוות ביכורים עומדת וקיימת לעד, כאשר בכל דבר ועניין צריך למסור את ההתחלה והראשית לה' כפי הנדרש על הפסוק **'רִאשִׁית בְּבִרְיִי אֶתְּסַדֵּף תִּבְרִיא בֵּית ה' אֱלֹהֶיךָ,** כלומר כי כל ראשית - הן של היום והן של כל פעולה יתנה לשם ה' על ידי שיעשנו כולו קודש, בכך שתחילת מחשבתו יהיה לשם שמים, וע"ז יגרום להמשיך קדושה על שאר עסקיו.

בהנהגה זו אף מראה ומגלה שאינו כפי טובה, ומיד בקימתו שחרית בראותו איך שכל הרמ"ח ושס"ה אבריו וגידיו פועלים בלא ליאות - בזה שמוסר את ראשית יומו ומקדישו לתורה ולתפילה הרי שאינו כפי טובה, כדרך הוידי הנאמרת בשעת הבאת ביכורים אשר כולה הודאה מראשית היותו לעם מִצְרָאִי אֲבִד אֲבִי עד וְיִבְאֲנוּ אֶל הַמִּקְדָּם הַזֶּה וְיִטְעוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת, ופירש רש"י שבא לומר שאינו כפי טובה.

עבודת ה' בשמחה וטוב לבב

פרשת כי-תבוא

ט"ז אלול תש"פ

הדפוס: לוי אופק ירושלים

זמן ודלקת הנרות ומצ"ש

הדר"ג 6:24

מוצ"ש 7:35

ר"ת 8:10

סוף זמן קריאת שמע וחפלה

סוף ש"א 8:41

סוף ש"ב 9:21

סוף ש"א 10:00

סוף ש"ב 10:31

הדפוס: לוי אופק ירושלים

גיליון מס':

531

טיב המערכות

אם שמעו תשמע

ילד קטן מבקש מאביו שתיה, והאב מחז לבנו וממלא את כוסו מהמשקה המבווק, והנה כעבור רגעים ספורים רואה הילד לבקבו אחר שמוצא חן בעיניו, מבקש הבן לקבל גם מהמשקה השני, אך מה לעשות ועדיין לא שתה את המשקה הראשון, וכוסו עדיין מלאה? אומר לו אביו, קודם עליך לשתות את מה שכבר מחזתי לך ואח"כ אוכל למזוג לך מהמשקה השני שביקשת... אם הילד מספיק גדול הוא יבין, אבל אם רך הוא הילד עדיין אינו מבין, מה הבעיה למזוג עוד משקה על הכוס המלאה!?

שנינו בגמרא: 'אמר רבי יצחק ואיתימא רבי חנינא בר פפא, בא רואה שלא כמדת הקב"ה מידת בשר ודם, מידת בשר ודם - כלי ריקן מחזיק, מלא אינו מחזיק, אבל הקב"ה אינו כן, מלא - מחזיק, ריקן - אינו מחזיק, שנאמר ויאמרו אם שמעו תשמע, אם שמעו - תשמע, ואם לאו - לא תשמע, דבר אחר; אם שמעו בישן - תשמע בחדש, ואם יפנה לבבך - שוב לא תשמע.'

ה'מעדי השולחן' זצ"ל ביקש פעם מאיזה יהודי חילוני שניח תפילין, אך הלה סירב בכל תוקף, שאלו מורנו הרב שליט"א מדוע הוא כ"כ מתעקש? ענה אותו יהודי שהוא מרגיש שאם יניח פעם אחת תפילין זה יגרום לו לקיים עוד מצוות, וזה אינו רוצה..

כבר לימדנו חז"ל ש'מצוה גוררת מצוה', מי שילמד פעם אחת, יתעורר ליבו ללמוד עוד ועוד, כי התורה היא כמו מגנט, ומי שמתחיל ללמוד מקבל עוד חשקת ואהבת התורה, וגורם לו שריצה ללמוד עוד, וכך הריחה תמיד בבחינת 'מוסיף וחולך', זה כבר לא סוד שכלל שמוסיפים ללמוד, הולך המוח ומחכים ומחזיק, וקורה לפעמים שאדם רוצה להתחיל ללמוד אבל קשה לו, הלב אינו נמשך אחר הלימוד, מה עושים? העצה לזה היא: להתחיל, גם אם קשה, להתחיל פעם אחת ואז כבר ימשך הלב יותר ויותר, וכבר אמרו חז"ל 'כל ההתחלות קשות', אבל ההמשך קל, כי אצל הקב"ה כלי ריקן אינו מחזיק, כלי מלא מחזיק.

(ע"פ סידור חידושי-כי-תבוא)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיב
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

טיב
ההודעות

ח"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. ט. גולדשטיין

א

SPONSOR A DVAR TORAH

SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opportunity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.



\$180

Ram HaTorah
150 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English & Hebrew)



\$126

Meoros Hatzadikkim
300 WEEKLY*
Dvar Torah & Weekly Yahrzeits
(English)



\$100 (MONTHLY)

Divrei Chizuk
800 MONTHLY*
R' Gamliel Rabinowitz
(Hebrew)



\$100

Torah Wellsprings
200 WEEKLY*
R' Elimelech Biderman
(English / Yiddish)



\$72

Sichat Hashavua Hitkashrut & Likutay Torah
125 WEEKLY*
(Hebrew / English)



\$54

Oneg Shabbos
50 WEEKLY*
Compilation of Divrei Torah
(English)



\$*

Areivim
400 WEEKLY*
R' Shmuel Gluck
(English)

*CONTACT INFO@

*AMOUNT DISTRIBUTED

בענין ברכות אב לבניו וברכות הצדיקים ומהותם

עובד עיריית פ"ת רוסית תינוק שנשבה, יש לו בן ובת בוגרים שבדרך הטבע הוא טוען שלא יתחתנו והוא רוצה לבוא לברכה, אמרו לו שמי שאינו שומר ת"מ הרב לא מברך, אבל הוא מאד מסייע לגנרטור של שבת בפ"ת, האם בזכות זו אפשר שיבוא לקבל ברכה מהרב? ת: הוא יכול לבוא לקבל ברכה - שיחזור בתשובה.

יום ג' חקת כ"ח סיון תשס"ח. בקשתי מרבנו שאכנס עם אחד מידידי לברכה, אמר לי: תוכל לבוא מתי שתרצה עם מי שתרצה, אבל איני יודע מה מצאו בי שבאים לברכה אצלי.

בהזדמנות אמר לי רבנו, פעם אחת אבא שאלני היכן החז"ל "אוי לו למי שהעולם טועין בו" ולא רציתי לומר לו כי הבנתי שהוא רוצה לכתוב זאת בהקדמה של אחד מספריו. א.ה. ואכן כך כתב מרן הסטיפלער בהקדמה לקהילות יעקב ועי' קריינא דאגרתא ח"ב סי' תרל"ד בענין זה והחז"ל מובא במדרש שמואל ב' ראשית חכמה" שם יש כמה מדרשים קטנים שליקט וכתב, וזה שם במדרש מרגניתא דבי רב.

כלל מרכזי בברכותיו של רבנו וברכות צדיקי כל דור: עיקר הברכה - הוא הבטחון של המבקש שה' יעזור לו בזכות הברכה. פלוני סיפר שהיה פעם אצל הקהילות יעקב וביקש ברכות לכמה אנשים ובסוף אמר ששכח עוד אחד שיברכהו, אמר לו הסטיפלר אין לי כל כך הרבה... תגובת רבנו: עיקר הברכה הוא בטחון ואמונה של המבקש שה' יעזור בזכות הברכה, ולכן אם אינו מאמין בברכה בדרך כלל זה לא עוזר.

אמרתי לרבנו, מעשה בבחור פלוני בשיבת אור ישראל לצעירים, שבא כאן לשאול לאיזו ישיבה גדולה ילך והתייעץ האם ילך לישיבה בצפון הארץ, ענהו רבנו בשלילה, ויעץ לו ללכת ללמוד בישיבת אור ישראל הגדולה, על פי העצה והברכה הבחור הנ"ל לא נרשם לשום מקום מלבד אור ישראל, ורבותיו התחננו לפניו שמא לא יתקבל שלפחות ירשם בעוד מקום אך לא הסכים, כי היה בטוח שברכותו של רבנו תתקיים, וכך הוה, שהתקבל נגד כל הכללים ובאופן משונה לטובה.

זה בזכות האמונה בברכה. היה אחד שעשה כל מיני עסקי מסחר שלא כחוק, והיה נכנס לחזון איש ומתברך ממנו והמשטרה בסוף עלתה עליו ועצרוהו, ואמר להם כי אינו פוחד מהם כי יש לו ברכה מהחזון איש... והסוף היה ששחררוהו. זה כוח וזכות האמונה.

א.ה. עי' משך חכמה בהפסטר פרשת וירא ואלו דבריו: עיקר תחיית המת היתה באמונתה התמימה בהנביא, ובשביל האמונה, צדיק החיה את בנה. לכן על ידי גחזי - שלא האמינה בו שידעה כמדרשם 'הוא קדש ואין משרתיו קדש'... אבל אלישע שהאמינה בו, הוא החיה הנער. לכן לנסות גודל אמונתה בהנביא אלישע, עשה השם יתברך שהעלים ממנו, והוא שלח לשאול השלום לילד, ובכל זאת האמינה בו, לא נפל מלבבה שום חסרון אמונה בהנביא כי הבן אשר נתן לה יהיה בן קיימא, וחיה יחיה. לכן בזכות זה החיה בנה, ולכן לא נאמר "וישמע ה' בקול אלישע" כמו שכתוב באלהו, ודו"ק.

א' לך ד' חשון תשנ"ז. אני מבקש ברכה לפלונית ממשפחתי לעסק הפרנסה שלה והיא כותבת לרבנו שקיבלה ברכה מהגרש"ז זצ"ל אויערבאך. אמר רבנו: יש מחלוקת בספרי פ"ו עקב ס"ו ל"ח האם ברכת צדיק רק בחייו או כל שכן לאחר מותו.

כיצד מברכים, מעשיות והוראות מברכת גדולי ישראל

ו' עש"ק חקת ו' תמוז תשס"ד. אברך ביקש ברכה מרבנו ומאד בכה, ואחר שיצא שאלתי: איך רבנו מחזיק מעמד אחר שמיעת כל כך הרבה צרות, ואכן שמעתי כי הרבנית מוכרחת לקחת כל יום תרופה להרגעה.

היה לי באמת פעם ויכוח עם רבי גדליה זצ"ל הוא אמר כי אין זה דרך שכולם באים ומקבלים ברכה, ברכה צריך להיכנס ולהרגיש למצב של המבקש ולתת ברכה באופן אחר שכאן מקבלים, אמרתי לו, הרי ברכתי בלא"ה לא עוזר כלום רק שהפלוני חושב שיש בזה משהו ומחמת כך מספר לפני את דבריו, וזה מרגיעו, אם כן זה עצמו קצת רפואה וטובה בשבילו.

רבי מיכל יהודה (שליט"א) היה מיוחד מאד בענין הזה וכאשר היו מבקשים ברכה הוא השקיע מאמץ וכובד ראש ובידך מלה במלה במתינות, וכשהייתי אצל הצדיק ר' יודל סגל ממנצ'סטר זצ"ל לברכה הבחנתי שבעת שנותן ברכה נהיה אדום.

בחי"א יש סדר שלם כיצד לברך, לומר קודם ברוך השם, ובעמוד השחר.

באותו מעמד אמר לי רבנו: אמא ע"ה ספרה לי שאמרה פעם לחזון איש כי אנשים באים אליו לברכות וחושבים שקיבלו ברכה ובוזה יש להם כבר את הכל. הגיב וענה לה החזון איש - ומהיכן את יודעת שזה לא כך.

האמונה היוקדת של אם יהודיה בהבטחת הצדיקים

סיפר לי יהודי, כי היום אחותו מתחתנת, לפני 25 שנה האמא שלה היתה מעוברת איתה והיו קשיים, והקהילות יעקב אמר אל תדאגו יהיה בסדר, והנה אח"כ נהיה יותר גרוע והיתה בסכנת נפשות ממש ורופאים אמרו שמוכרחים להוציא את העובר בניתוח והיא התעקשה, כי הרי הקה"י אמר שיהיה בסדר, הרופאים התריעו ואמרו אנו נותנים לא יותר משתי דקות אם לא יסתדר נעשה מיד ניתוח, וכבר העבירו אותה למיטה אחרת ותוך 2 דקות הסתדר הדבר ונולדה בת בלידה רגילה. האם מותר היה לה לסמוך על בטחונה, ואם תקבל שכר או גיהנם על כך?

רבנו מאד התרגש וזלגו עיניו דמעות, ואמר: יש בחזון איש בהלכות שבת אר"ח סי' נ"ט סק"ד, שמי שסומך על בטחון אין מזניחין אותו, אבל כאן שסכנה לפניך מסתמא על פי דין אין אפשרות לסמוך על הבטחון, אבל היא שלא ידעה דינים, תקבל שכר על זה, ונתן את ברכתו.

כיצד מברכין?

אמרתי לרבינו כי נכנסנו עם נגיד מפורסם למרן הגרא"ל והנגיד ביקש ברכה עם קויטל וכתב בו הצלחה בתורה ויר"ש. וביקש גם פרנסה ובריאות, אמר לו הגרא"ל: הכל הפוך קודם יראת שמים ואח"כ תורה, קודם פרנסה ואח"כ בריאות (עי' תענית ח' ב' דכי יהיב רחמנא שובעא לחיי הוא דיהיב). ע"כ. ושאלו את רבנו מה קודם? תורה ויראת שמים זה מחלוקת בגמרא שבת ל"א: ר' סימון ור' אלעזר. והלכה כמי? נראה שם שהלכה כר' אלעזר שיראת שמים קודם, שאמרו תסתיים וכי'. אע"פ שבגמ' שם נאמר תסתיים רק לגבי שר"א הוא סבירא ליה יר"ש קודם, אבל כיון שזה ר' יוחנן משום ר'א מסתמא כך הלכה.

ומה לגבי פרנסה ובריאות מה קודם? בריאות קודם. יש פעמים שאם אין פרנסה זה סיבה שלא יהיה בריאות. ת: אם כן הפרנסה נכללת בכלל הבריאות.

(כל משאלותיך)

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🏠 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה- 1586

קהילות 073-2757000 שלוחה- 4310

גיליון מס' 396 פרשת כי תבא
תש"פ שנה שמינית

מבצע מיוחד !!!
הקדשה ע"ג הגיליון בסך 100 ₪ בלבד
כל הקודם זוכה!
זכות השותפות בהפצת דברי התורה של מרן שר
התורה שליט"א תעמוד לכל התורמים החשובים
לראות ברכה והצלחה בכל העניינים
לתרומות: 053-3145900

דברי שי"ח

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

הודעה ובקשה

לקראת חג הסוכות יצא הגיליון 400 בס"ד של דברי שי"ח
א"ה יצא גיליון מורחב ומיוחד ובו יובא גם רשימת
עשרות החיבורים שהוציא רבינו וכן מאות חיבורים
שיצאו במשך עשרות השנים מתלמידיו וממקורביו ועוד,
זקוקים אנחנו לשותפים בהפצת גיליון ייחודי זה
להקדשות ולתרומות ניתן לפנות למס' 053-3145900
בברכה מרובה יצחק גולדשטוף

שר'ת מעניי הפרשה

ש. מה הדין מי שצמח לו רק אילן אחד וגדל שם תאנה אחת, האם
מביא ביכורים, והאם שייך לקרוא לזה ראשית דהרי זה כל מה
שגדל לו.
ת. חייב, משנה עושה אדם כל שדהו ביכורים.
ש. מצוות ביכורים לכאורה זהו רק הראשית של גידולו, א"כ איך
יתכן שאדם עושה כל שדהו ביכורים.
ת. אין לו לשיעור.
ש. ושמע בטנא מלמד שטעונון כלי, אם מביא בכלי שיש בו חור
האם זה לא טוב, האם יש דין כלי כמו בנטילת ידים.
ת. לא מצינו, אבל אינו כבוד המצוה.
ש. לא אכלתי באוני ממנו, מי שבשנים הללו לא היה אוני האם
מתוודה על פרט זה.
ת. יכול להתוודות.
ש. "הסכת ושמע" לעולם ילמוד אדם תורה ואח"כ יהיה, מדוע לא
נהגו כן היום בשיבות ובכוללים, שהרי לכא' הסדר הוא מתחילה
ללמוד כל התורה כולה, ורק אח"כ להבין. וא"כ על מה אנו סומכים
ומבטלים דינא דגמ'
ת. רק כשהיה הכל בעל פה.
ש. "ברוך אתה בעיר" ובגמ' ב"מ ק"ז ע"א אמר רב שיהא ביתך סמוך
לבית הכנסת, ולכאורה הרי מאבד שכר פסיעות, וא"כ מה הברכה
בזה.
ת. משום ביטול תורה.
ש. "וברוך אתה בצאתיך", שם בגמ' שיהיו צאצאי מעיך כמותך,
ולכא' מה הברכה בזה הרי לפעמים האדם עצמו אינו חשוב כ"כ
ובניו מצליחין יותר ממנו, וא"כ מדוע זה ברכה שהבנים שלו יהיו
כמוהו.
ת. לפחות כמותו.
(שמחת מרדכי מאת ידידנו הרב מרדכי זיסקינד הגר שליט"א)

ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל (י"ז כ')

כבר נודע, כי אחד המנהגים המיוחדים עליהם לא ויתר רבינו
שליט"א, הוא לשמש כסנדק בבריתות מילה, לשם כך היה נודד
לכל רחבי ארץ ישראל, גם במחיר של מאמץ גדול או חולשה
רבה.
עם התחדשות הבריתות בימים אלו במחיצתו של מרן רבינו
שליט"א, כשהוא משמש כסנדק בשעת המילה, לאחר תקופה של
מספר חודשים בהם לא הורשו אנשים לבוא לערוך אצלו ברית
מילה, הננו מציגים לראשונה תמונה לא ידועה משנת תשנ"ב
בערך, כשרבינו לבוש בטלית לאחר ששימש סנדק בברית מילה,
הוא נראה יורד ממדרגות בית המדרש דחסידי 'ערלוי' ברחוב
מהרש"ל בבני ברק, שם שימש כסנדק בברית מילה (יש"כ להג"ר
יצחק אייזיק טפר שליט"א מרבני ישיבת חזון נחום - הנראה משמאל
התמונה. שזכה לקירבה רבה אצל רבינו)

פנינים על הפרשה

"בערתי הקודש מן הבית וגם נתתיו ללוי" (כו, יג)
נאמר במשנה (מע"ש פ"ה מ"ו): "נתתיו ללוי" - זה ממעשר לוי,
"וגם נתתיו" - זו תרומה ותרומת מעשר (לכהן).
ויש לעיין, הרי מצוות הביעור נהגת גם במעשר ראשון וגם
בתרומה, אם כן מדוע אצל לוי כתבה תורה בפירוש, ואילו
הכהן רק נתרבה מתיבת "גם".
והנה יש חילוק בין כהן ללוי. כי סתם לוי הוא עני, וכלשון
הפסוק (דברים י"ד כ"ז): "ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עימך"
(ועין ספרי שם, בכל מקום שאתה מוצא לוי הזה תן לו וכו'), אבל סתם
כהן הוא עשיר, כדאיתא בספרי (פ' ברכה על הפסוק 'ברך ה' חילו'):
'רוב כהנים עשירים הם'.
מעתה אתי שפיר:

הלוי נכתב במפורש בתורה בפסוקים אלו של שנת מעשר עני,
כי בדרך כלל הוא עני וכו', וממילא מקבל גם מעשר ראשון
וגם מעשר עני, אבל הכהן אינו עני ואינו שייך לפרשה של עני,
ומגיעה לו רק תרומה, לכן כתבתו התורה רק בריבוי.

הלבונה גדלה בשבא

"שפעת גמלים תכסך בכרי מדין ועיפה כולם משבא יבואו זהב

ולבונה ישא" (הפסוק תבוא, ישעיהו ס', ו)
צריך ביאור למה כולם יבואו דווקא משבא.
ויש לומר בהקדם קושיא. הרי מצינו בגמרא (ע"ז י"ג ב') שאסור
למכור לגוי לבונה כי יקח את זה לעבודה זרה, ואם כן איך יקחו
מהגויים לבונה, הרי היא של עבודה זרה?
והנה מצינו שהלבונה מצויה בשפע וגדלה בשבא (ירמיה ו' כ):
'למה זה לי לבונה, משבא תבוא, וכן מלכת שבא הביאה משם
בשמים לרוב, כדאיתא במלכים (א' י' י') וכן ביחזקאל (כ"ז כ"ב):
'רוכלי שבא ורעמה המה ורוכליך בראש כל בושם וגו'.
ולפי זה ניחא:
דווקא בשבא, שיש בה לבונה בשפע, אין הרוב לעבודה זרה,
לכן 'זהב ולבונה ישאו'.

(שבענו מסובך)

יפה מראה



בהזדמנות זו נבקש מכל מי שתחת ידו תמונה ישנה
בה נראה מרן, שישלח למערכת לתועלת הרבים.

להצטרפות לרשימת מקבלי הגיליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגיליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

"ESSENTIALLY" ABOVE & BEYOND!

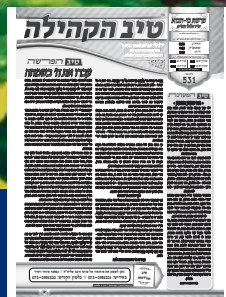
ט"ז אלול תש"פ • 5 ספטמבר 2020 • מאנסי: הדלקת נרות - 7:05 • מוצי"ק - 8:34 (72 דקות) • No. 98 • Issue 49 • Vo. 2 • בסייד

רס התורה

דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמפוסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת כי תבא



דברי שי"ח • טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך

דברי תורה
עברית

FOR SPONSORSHIP OPPORTUNITIES
CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM

לעילו נשמת
אריה ישראל בן מרדכי ת.נ.צ.ב.ה.